

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

ΚΩΔΗΞ

ΤΗΣ

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΦΙΛΟΓΕΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ

ΚΚ. Ι. ΜΑΡΤΖΕΛΛΑ ΚΑΙ Σ. ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΗ.

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ,
ΤΥΠΟΣ Π. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ.
1876.

ΤΗΣ ΑΟΙΔΙΜΩΣ ΜΝΗΜΗΣ

ΤΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΤΙΓΟΡΟΣ

ΠΑΝΤΟΛΕΟΝΤΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΝΤΙΑΒΗΤΩΡΩΝ ΑΥΤΟΥ

ΙΕΡΟΘΕΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΖΩΡΖΗ ΒΙΤΑΛΗ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΟΡΚΟΔΕΙΔΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΥ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΟΥΡΜΟΥΖΗ

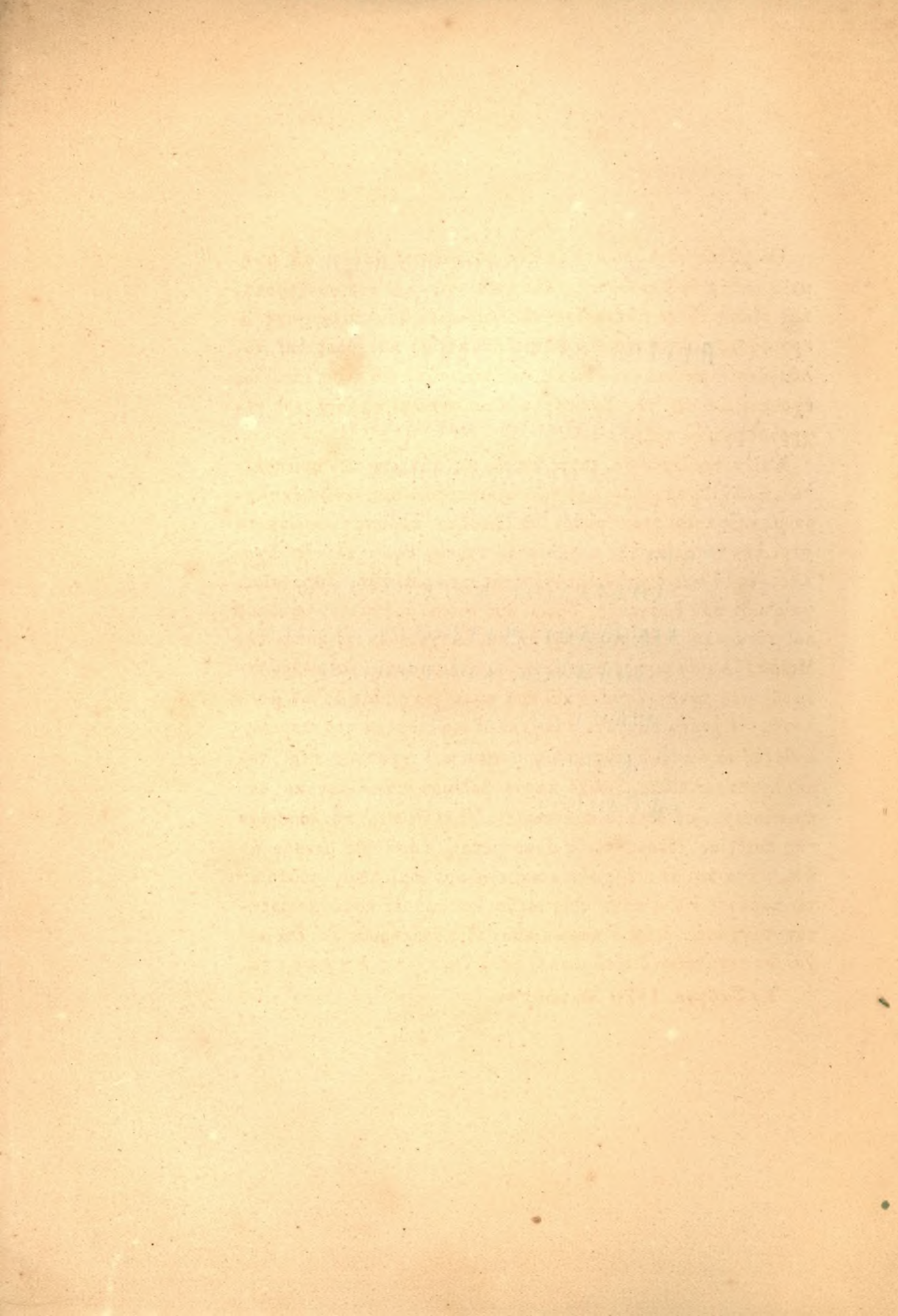
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΥΣΟΓΙΑΝΝΗ

ΚΥΡΙΤΖΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΥ

καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ συνδραμοῦσι

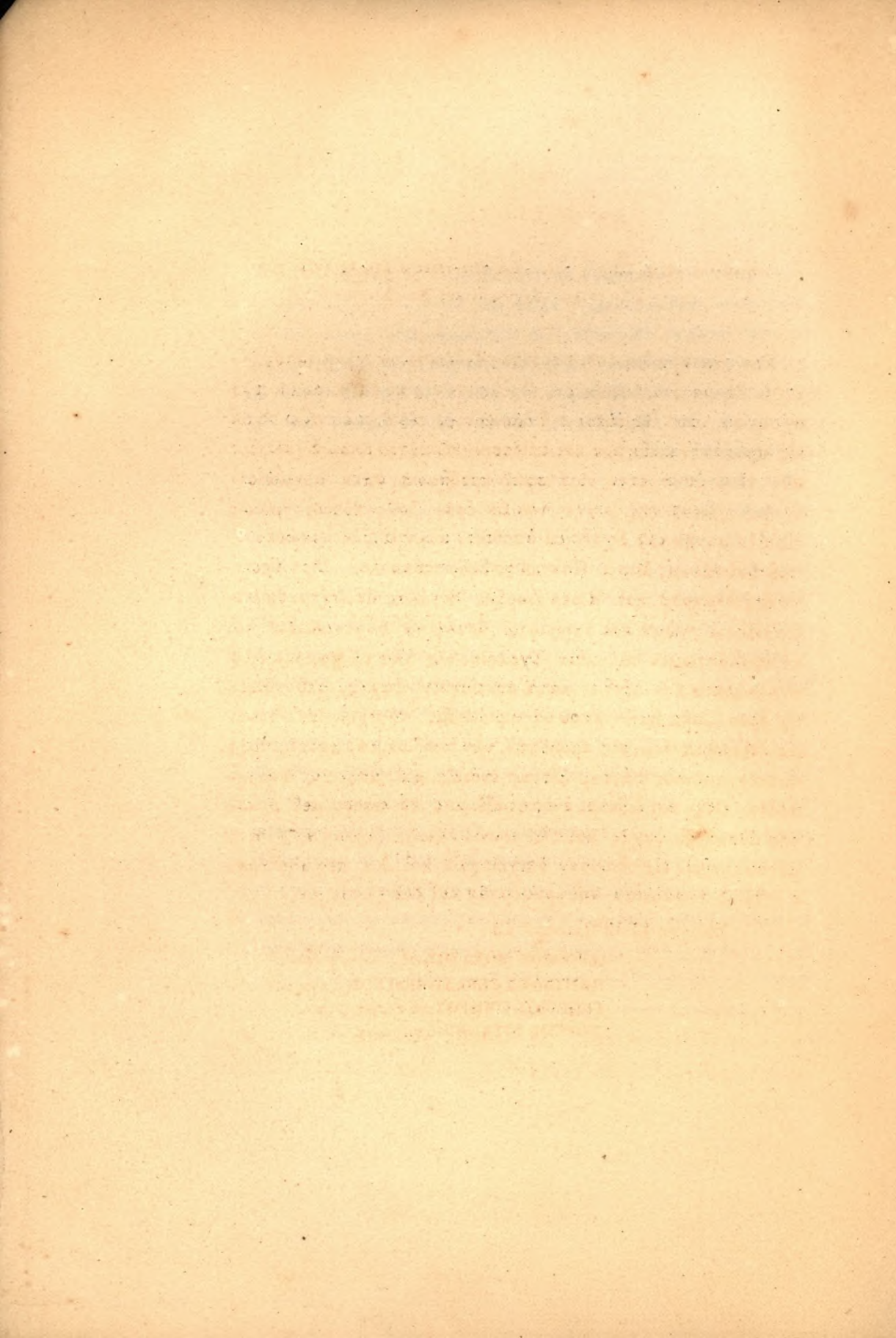
τὴν Εὐαγγελικὴν ἐν Σμύρνῃ Σχολήν.

Οὐ μόνον νὰ σώσωμεν ἐκ τῆς φθορᾶς τοῦ χρόνου τὰ μνη-
μεῖα ταῦτα ἐπιθυμοῦντες, ἀλλὰ καὶ δεῖγμα περιφανέστατον
καὶ οἷον στήλην ἀθανασίας νὰ ἐγείρωμεν βουλόμενοι τῆς ἀ-
κραιφνοῦς τῶν πατέρων ἡμῶν φιλοπατρίας καὶ εὐσεβείας, κα-
λὸν ἐκρίναμεν νὰ ἐκδώσωμεν εἰς φῶς αὐτὰ διὰ τοῦ τύπου ὡς
ἔχουσιν ἐν τῷ τῆς Σχολῆς κώδικι τὴν τε φράσιν καὶ τὴν
χρονολογικὴν τάξιν.

Καὶ πιστεύομεν ὅτι τοῦτο ποιοῦντες πάντων τῶν συμπολι-
τῶν ἡμῶν Σμυρναίων καὶ τῶν φιλιστόρων ὁμογενῶν ἐκπλη-
ροῦμεν εὐγενέστατον πόθον νὰ ἰδωσί τι καὶ ἀναγνώσωσι τὰ
περὶ τὴν ἱστορίαν τῆς περιπόστου ταύτης Εὐαγγελικῆς Σχο-
λῆς, ἐφ' ἣ καὶ δικαίως σεμνύνεται μὲν ὁ ἀληθὴς Σμυρναῖος,
χαίρει δὲ πᾶς ὁμογενῆς, ὁρῶν ἀπὸ ποίου ἀρξάμενον σκοποῦ
καὶ μέσων καὶ διαθέσεων καὶ δὴ καὶ δυσχερειῶν τὸ κατὰ τὴν
Μικρὰν Ἀσίαν φυτῶριον τοῦτο τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ ἀνθρωπι-
σμοῦ, ποῦ τανῦν ἔφθασε καὶ ποῦ τείνει νὰ φθάσῃ ἐν τῷ μέλ-
λοντι. Ἐχομέν πάντοτε ἀνάγκην οἱ νεώτεροι ἐκ τοῦ παρελη-
λυθότος νὰ ἐμπνεώμεθα καὶ φρόνημα καὶ χρηστὰς περὶ τοῦ
μέλλοντος ἐλπίδας, ἵνα τὸ παρὸν βέλτιον διανύωμεν καὶ εὐ-
πρεπέστερον τὰ δέοντα πράττωμεν. Ὅ,τι δὲ περὶ τὴν ἱστορίαν
τῆς παιδείας ἔθνους τινὸς ἀναφέρεται, ὅσον καὶ μικρὸν ἂν
ᾔνε, μέγα καὶ σπουδῆς ἄξιον καὶ εἶνε καὶ νομίζεται, τοῦτο ἐν
τῷ παρόντι αἰῶνι πᾶσι τοῖς νοῦσι καταφανὲς καὶ ἀναντίρρη-
τον τυγχάνει· διότι ὁ παρὼν αἰὼν ἰδίᾳ ἀνεκλήρυξε καὶ διὰ με-
γάλων τεκμηρίων διεβεβαίωσεν ὅτι δ ὕ ν α μ ι ς ἡ π α ι δ ε ῖ α.

Ἐν Σμύρνῃ, 1876 Ὀκτώβριον.

Δοκούμεντα τῆς ἐν Σμύρνῃ αὐτονομίου Εὐαγγελικῆς Σχολῆς· κατὰ τὰς
τῶν ἐποχῶν ἀρχόμενα ἀπὸ Νο. 4.

Τὴν σήμερον διὰ τοῦ παρόντος ἐνδεικτικοῦ γράμματος γί-
νεται δῆλον ὅτι, ἐπειδὴ καὶ εὐρέθημεν εἰς τὸ ἐπιχείρημα τοῦ
σχολείου, ὅτε Ἱερόθεος ὁ διδάσκαλος, εἰς ὃ, τι ἐγγίζει αὐτῷ
εἰς προκοπὴν μαθητῶν καὶ ἐπίδοσιν τοῦ αὐτοῦ ὅλου Σχολείου,
σὺν Θεῷ ὑπόσχεται νὰ ἐπαρκῇ προθύμως κατὰ συνείδησιν
ἐν φόβῳ Θεοῦ τῆς ψυχῆς του ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτοῦ, ὁμοίως
εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ Σχολείου ὑπόθεσιν καὶ ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑ-
ποβεβαιωμένοι, Μισὲρ Παντελῆς Σεβαστόπουλος, Σιὸρ Γεωρ-
γάκης Ὁμηρος καὶ Μισὲρ Ζωρζῆς Βιτάλης ὑποσχόμεθα ἀ-
διασείστω γνῶμῃ καὶ ἀχωρίστω βουλῇ νὰ συσταίνωμεν καὶ
περιφυλάττωμεν τὸ ῥηθὲν Σχολεῖον εἰς ὅλα τὰ χρειζόμενα
ἀναλώματα καὶ ἔξοδα κατὰ συνείδησιν ψυχῆς, μεθ' ὅρκου
ἐφ' ὅρου ζωῆς ἡμῶν ὅπου νὰ εὐρίσκεται τὸ σχολεῖον τοῦτο
εἰς ἀφιέρωμα Θεῷ, εἰς προκοπὴν τῶν παιδῶν μας καὶ εἰς τοὺς
προστερχομένους πάντας ξένους ἐνδεεῖς καὶ ἀπόρους ἀνεωγ-
μένον. Ὅθεν καὶ δίδεται ἀναμεταξύ μας τὸ παρὸν μεθ' ὅρκου
τῆς ἀθανάτου ψυχῆς καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς ζημίαν νὰ ἔχη ὁ
μεταμεληθεὶς εἰς τοιοῦτον ἐπιχείρημα καὶ διὰ περισσοτέραν
ἀληθείας ἀσφάλειαν ὑπογραφόμεθα καὶ διὰ χειρός μας.

Σμύρνη 1733 Ἰουνίου 22

ΙΕΡΟΘΕΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ τὰ ἄνωθεν βεβαιῶ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ὑπόσχομαι
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΜΗΡΟΣ τὰ ἄνωθεν βεβαιῶ
ΖΩΡΖΗΣ ΒΙΤΑΛΗΣ ὑπόσχομαι.

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνδεικτικοῦ καὶ συστατικοῦ γράμματος ἐπισφραγίζεται καὶ ἐπικυροῦται ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ὅτι οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ἀφιερώνουσι τὴν σήμερον μὲ χριστιανικὴν γνώμην καὶ Εὐαγγελικὴν διάθεσιν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ σχολεῖον τῶν Εὐαγγελικῶν του ἐντολῶν καὶ διὰ φροντιστήριον πάντων τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, ἀπὸ μὲν τῆς ἀφιερώσεως ἐλεημοσύνης καὶ ἀφιερώσεως εἰς τοῦτο τοῦ μακαρίτου Μισέρ Ζωρζῆ Βιτάλη καὶ ἄλλων τινῶν φιλελεημόνων Χριστιανῶν, καθὼς φαίνεται εἰς τὸ κατάστιχον τοῦ ῥηθέντος σχολείου, γρ. ἐπτακόσια πενήντα N. 750. καὶ ἀπὸ τῆς ἐλεημοσύνης τοῦ Κυρ Ἀθανάσι Κορκόδειλου γρ. διακόσια πενήντα N. 250. καὶ ὁ Μισέρ Παντελῆς Σεβαστόπουλος ὁ προνοητὴς καὶ κτήτωρ αὐτοῦ τοῦ σχολείου, χωρὶς ἀπὸ τὰ πρῶτα ὁποῦ ἔδωκε, καθὼς φαίνεται εἰς τὸ κατάστιχον, ἀφιερώνει σήμερον ἄλλα χίλια γρ. N. 1000. καὶ ἀπὸ τὸν Μισέρ Νικολῆ Μαυρογορδάτον, Μισέρ Ἰωάννην Κουρμούζην καὶ Χατζῆ Νικολάκη Χρυσογιάννην ἀφιέρωσις εἰς τοῦτο καὶ τὸ αὐτὸ σχολεῖον καὶ ἕτερα γρ. ἑξακόσια N. 600, τὰ ὅποια ὅλοι ἐκ κοινῆς συμφωνίας καὶ ἀδελφότητος Εὐαγγελικῆς ἀφιερώνουσιν, ὡς προείπομεν, Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ ὅχι διὰ καμίαν ἐγκόσμιον ἀπόλαυσιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐχαρίσατο αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἀγαθῶν, τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς ἐκεῖσε μακαριότητος κτήσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀφιέρωσιν θέλουσιν ὅ,τε Μισέρ Παντελῆς καὶ οἱ λοιποὶ πάντες καὶ διορίζουσιν ὅτι νὰ μὴ ἔχη τινὰς, οὔτε τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, οὔτε τινὰς ἐκ τῆς πολιτείας, οὔτε γένος οἰκεῖον καὶ ἀλλότριον νὰ ἀπλόνη χεῖρα, οὔτε νὰ συγχίσῃ καὶ νὰ ταραξῇ κατ' οὐδεμίαν

ἐξουσίαν τὸ συστηθὲν τοῦτο σχολεῖον τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ, οὔτε συγγενικός καὶ κληρονόμος τινάς, οὐδὲ εἷς, ἀλλὰ μόνος αὐτός ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ θέλουσι νὰ ᾔηται Κύριος μόνος καὶ ἐξουσιαστὴς τοῦ κατορθώματος· ὥστε εἶναι καὶ ὀνομάζεται τὸ συστηθὲν τοῦτο σχολεῖον, σχολεῖον Χριστοῦ, σχολεῖον υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι ἄλλου τινός, ὁ ὁποῖος θέλει κάμει εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν καὶ τῆς μακαριότητος αὐτοῦ τὴν ἀντάμειψιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἄνωθεν ἀφιέρωσιν διορίζονται ἐκ συμφώνου οἰκονόμοι καὶ ἐπίτροποι ὅ,τε Κυρίτζη Παρασκευᾶς δραγευμάνος τοῦ Φράντσα, Μισέρ Ἰωάννης Κουρμούζης, Χατζῆ Νικολάκης Χρυσογιάννης, Μισέρ Θεόδωρος Μαυρογορδάτος καὶ Κύρ Ἀθανάσης Κορκόδειλος, εἰς τοὺς ὁποίους ἐγγχειρίζεται τὴν σήμερον ἡ ἄνωθεν ἀφιέρωσις δύο χιλιάδες ἑξακόσια γρ. συμποσούμενη, εὐρισκόμενη εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἄνωθεν ἐπιτρόπων, οἰκονομυμένη με ὅλην τους τὴν ἐλευθερίαν, τόσον εἰς τὸ διάφορον, τόσον καὶ εἰς κάθε ἄλλην οἰκονομίαν, ἀσφαλὲς καὶ ἀκίνητος· ὁποῦ νὰ δίδωνται ἀπὸ τὸν τόκον αὐτῆς τῆς ἀφιέρωσεως διακόσια γρ. τὸν χρόνον τοῦ ἐπιστατοῦντος διδασκάλου, καὶ τὰ ἐπὶ λοιπα εἰς ἐνοίκιον τῆς οἰκίας τοῦ διδασκάλου· καὶ μετὰ τὴν πολυχρόνιον ἀποβίωσιν τῶν ρηθέντων ἐπιτρόπων νὰ διορίζωσιν αὐτοὶ τοὺς ἀξιωτέρους ἐπιστάτας καὶ ἐπιτρόπους εἰς τὸ αἰώνιον τοῦτο κατόρθωμα· καὶ διὰ προστάτης τοῦ συστηθέντος σχολείου κοινῇ γνώμῃ διορίζεται διδάσκαλος τῶν μαθημάτων Ἰερόθεος Δενδρινός, εἰς ὅσον καιρὸν ἀρέσκειται με τὴν γνώμην τῶν ἄνωθεν κητόρων, σύμφωνος καὶ ἀχώριστος με κάθε του ἐλευθερίαν νὰ διορίζη τὸν ἄξιον διδάσκαλον διάδοχόν του, καὶ ἐπιστάτην τοῦ συστηθέντος σχολείου, τὸν ἐν φόβῳ Χριστοῦ χρησιμεύσοντα· ἵνα μένη τὸ ψυχωφελές τοῦτο ἔργον αἰώνιον καὶ ἀκατάπαυστον, ἀνοκτὸν καὶ

ἔτοιμον δι' ὅλους τοὺς προσερχομένους Χριστιανούς, δωρεὰν τοῖς ὀρεγομένοις τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων παρεχόμενον· νὰ μὴν ἔχη τινὰς ἐξουσίαν νὰ μεταθέσῃ τὴν παροῦσαν ἀφιέρωσιν εἰς ἄλλο εἶδος ἐλεημοσύνης, ἀλλ' εἰς μόνον αὐτὸ τὸ ἔργον τοῦ σχολείου, κυβερνουμένην ἀπὸ τοὺς κατὰ καιρὸν ἐπιτρόπους ἀμετασάλευτος εἰς αὐτὸ μόνον τὸ ἔργον τοῦ σχολείου, καὶ εἰς κάθε κυβέρνησιν τῶν κατὰ καιρὸν ἐπιτρόπων νὰ ἐπικρατῇ τῶν πλειόνων τούτων ἢ ψήφος, ἐπικαλούμενοι τὸν ἀποδεξάμενον τὴν ἐλεημοσύνην τούτην Χριστόν, νὰ κρατύνῃ, νὰ αὐξήσῃ καὶ νὰ φυλάξῃ τὴν ἐμψυχωσθήριον ταύτην αὐτῶν δωρεὰν καρποφόρον καὶ ἀξίαν τῆς μακαρίας ἐκείνης· ἀνταποδόσεως· καὶ εἴ τις ἤθελε φανῇ τὸν ποτὲ καιρὸν πολέμιος καὶ καθαιρέτης ἢ νὰ τὸ μεταβάλλῃ εἰς ἄλλο εἶδος ἐλεημοσύνης, ἐξαλειφθεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ βίβλου ζώντων καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφεῖν, καὶ ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ θήματος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀναπολόγητος καὶ αὐτοκατάκριτος.

Ὅθεν διὰ πολιτογραφίαν ἐν οὐρανοῖς ἐγράφη τὸ παρὸν ἐπὶ τῆς γῆς, ὑπογραφόμενον ὑπὸ τῶν ἄνωθι πάντων ἐπιτρόπων διὰ χειρὸς τους. Ἐπὶ τούτοις ὑπόσχεται καὶ ὁ διδάσκαλος νὰ μένῃ εἰς τὴν προστασίαν τοῦ συστηθέντος τούτου σχολείου ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτοῦ.

Σμύρνη ἀψμγ' Δεκεμβρίου α'.

ΙΕΡΟΘΕΟΣ ΔΕΛΔΡΙΝΟΣ ὁ διδάσκαλος ἐπιθεβαιῶ.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ὑποθεβαιῶ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΜΗΡΟΣ ὑποθεβαιῶ.

Ἐπίτροποι

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ὑποθεβαιῶ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΥΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ὑποθεβαιῶ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΜΟΥΖΗΣ ὑποθεβαιῶ.

ΘΕΟΔΩΡΗΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ ὑποθεβαιῶ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΡΟΚΟΝΔΗΛΟΣ ὑποθεβαιῶ.

Μάρτυρες.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ	μάρτυς
ΧΑΤΖΗ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ	μάρτυρας
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΟΡΑΗΣ	μάρτυς
ΔΙΟΝΗΣ ΠΡΑΣΑΚΑΚΗΣ	μάρτυς
ΧΑΤΖΗ ΤΖΑΝΗΣ ΤΟΥ ΧΑΤΖΗ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΟΥ	μάρτυς
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΑΡΑΣ	μάρτυς
ΖΩΡΖΗΣ ΤΖΙΤΖΙΝΙΑΣ	μάρτυς
ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΗΛΑΤΑΤΖΗΣ	μάρτυς
ΑΝΙΩΝΙΟΣ ΨΑΘΑΣ	μάρτυς
ΠΑΝΓΟΔΙΩΝ ΑΓΕΛΑΣΤΟΣ	μάρτυς
ΧΑΤΖΗ ΝΙΚΟΛΑΣ	μάρτυς
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΡΥΣΙΟΣ	μάρτυς
ΑΔΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ	μάρτυς
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΙΑΛΟΥΣΗΣ	μάρτυς
ΖΩΡΖΗΣ ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ	μάρτυς
ΧΑΤΖΗ ΑΝΔΡ. ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗΣ	μάρτυς
ΠΑΝΑΓΙΩΝΗΣ ΠΙΤΤΑΚΟΣ	μάρτυς
ΧΑΤΖΗ ΚΩΝΣΤ. ΧΑΤΖΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ	μάρτυς
ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΙΑΤΗΣ	μάρτυς

Ἀφιερώσει τοῦ Χανίου ὁποῦ ὁ Μισέρ Παντελῆς ἀφιερώσει
τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ Νο. 3.

Ἐπειδὴ καὶ πλοῖον ἀνε μάτιστον καὶ οἶκος ἄστεγος καὶ ἀ-
πλῶς εἰπεῖν, πᾶσα πράξις καὶ ἐπιτήδευσις θεία τε καὶ ἀνθρώ-
πινος πρὸς οὐδὲν λογίζεται καὶ εἰς μάτην τὰ ἐν μέσῳ προκι-
τηνάλωται, ὅθεν καὶ ὁ φιλόσοφος ἐν πᾶσι τὸ τέλος σκο-
πεῖν τοῖς νῦν ἔχουσι διατάττεται· τὰ ὅποια καλῶς εἰδῶς καὶ
ἀκούσας ὁ Μισέρ Παντελῆς Σεβαστόπουλος, περιβλεψάμενος,
ἦν ἐπήξατο, ὥς κτήτωρ ἄριστος, καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα πνευ-
ματικά κτίρια ἐμπειρότατος, κρηπίδα ὅλην καὶ ἅπασαν τὴν
συστατικὴν οἰκοδομὴν τοῦ παρόντος τῶν Ἑλληνικῶν μαθη-
μάτων φροντιστηρίου ἀτελῆ, καὶ ὥς ἔφημεν, οἶκον ἄστεγον,
μὴ μόνον εἰς τὰ κατ' ἔτος ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ πρὸς καρποφο-
ρίαν τῶν μαθητιῶντων ἐλλείπουσαν, ὥρμησεν ὅλη ψυχῇ, μη-
δόλως ἀπειρηκῶς τοῖς προκαταβληθεῖσι αὐτῷ πόνοις καὶ ἀ-

ναλώμασι καὶ πρὸς τὴν τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου ἔργου ἐκ-
πλήρωσιν, ἀφειδέστερόν τε καὶ δαψιλέστερον· καὶ δὴ προσαφι-
ροῖ τὴν σήμερον ὅλη προθυμία καὶ εὐλαβείᾳ τῇ εἰς τὸν Κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ τῇ πρὸς τὸ
ὁμογενὲς καὶ ὁμόπιστον, ἐξ ὧν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐχαρίσατο ἀγα-
θῶν, τὸ χάρις ὅπου ἔχει κάτω εἰς τὸν Φασουλᾶ, πλησίον τῆς
οἰκίας τοῦ Μουσίου Ῥολάν, τριακόσια γρόσια ἀνὰ ἕκαστον ἔ-
τος Νο. 300 εἰς ἐνοίκιον ἀποφέρον, καθὼς ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται,
ἐλεύθερον πανταχόθεν καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἐνοχλούμενον, ἐκ-
δοτον καὶ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα αὐταῖς χερσὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ παρακατατιθέμενον ἄσυλον δῶρον πρὸς τελειοτέραν καὶ
ἀσφαλεστέραν τοῦ ῥηθέντος Ἑλληνικοῦ φροντιστηρίου ἐκπλή-
ρωσιν· τὰ δὲ ἀνὰ ἔτος ἀποκαρπούμενα ἐκ τούτου γρ. 300 ἦτοι
τριακόσια, διανέμων ὁ ῥηθεὶς τούτου κτήτωρ καὶ ὅλου τοῦ τοι-
ούτου ἔργου ποιητῆς Μισέρ Παντελῆς Σεβαστόπουλος ὀρίζε-
ται ὥδε πως καὶ βούλεται· τὰ μὲν ἑκατὸν γρόσια εἰς τὰ κατ'
ἔτος ἀναγκαῖα τοῦ φροντιστηρίου ἀναλώματα δίδοσθαι·
τὰ δὲ ἄλλα ἑκατὸν τῷ κατὰ καιρὸν διδασκάλῳ προστίθεσθαι·
καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα ἑκατὸν πρὸς τέσσαρας πένητας καὶ
πάντη ἀπόρους μαθητιῶντας πρὸς εἰκοσιπέντε ἀνὰ ἔτος γρό-
σια ἐκάστῳ τῶν τεσσάρων διανέμεσθαι, ἀπὸ τῶν κατὰ καιρὸν
ἐπιτροπευόντων ἐν φόβῳ Χριστοῦ, οἷς ἂν συνδόξη, καὶ τῷ κατὰ
καιρὸν ἐπιστατοῦντι τῇ σχολῇ διδασκάλῳ· ἵνα μὴ κατὰ φιλο-
προσωπίαν καὶ ἀνθρωπαρέσκειαν ἤτε ἐκλογῇ τῶν μαθητιῶντων
καὶ ἡ διανομὴ τῶν εἰρημένων χρημάτων γένηται· ταῦτα βού-
λεται καὶ διορίζεται καὶ παρατίθεται αὐτοῖς γούνασι Χριστοῦ
τοῦ Θεοῦ ἡμῶν διασώζεσθαι οὕτω καὶ διαμένειν ἀμετάθετα καὶ
ἀμετακίνητα εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ὥσπερ ἄνωθεν ἀφιέρωται
καὶ διώρισται· οἰκείους καὶ κληρονόμους ἀλλοτριῶν καὶ τοὺς
ἱερωμένους καὶ κοινολαΐτας ἅπαντας τοῦ ἀφιερώματος τούτου

διεξωθούμενος μόνω γάρ Χριστῷ δίδωσι καὶ μόνον γινώσκει λαμβάνοντα καὶ οὐχ ἕτερον. Ἄ δὴ πάντα μάρτυσι τοῖς κάτωθι ἀξιολόγοις καὶ πιστοῖς καὶ ὑπογραφῇ ἰδιοχείρῳ ἀπασφαλίζεται.

Σμύρνη 1747 Μαρτίου 1.

ΠΑΝΤΟΛΕΩΝ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	ὑποβιβάζω.
ΧΑΤΖΗ ΕΛΕΓΘΕΡΙΟΣ ΤΟΥ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΟΥ	μάρτυς.
ΜΠΕΝΙΖΕΛΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ	μάρτυς.
ΘΕΟΔΩΡΗΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ	μάρτυς.
ΠΑΝΤΟΛΕΩΝ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ	μάρτυς.
ΧΑΤΖΗ ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ	μάρτυς.
ΠΑΝΤΟΛΕΩΝ ΚΟΡΑΗΣ	μάρτυς.
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ	μάρτυς.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΟΝΤΟΣΤΑΤΑΟΣ	μάρτυς.

~~~~~  
No. 4.

Ἐκθεσις τῆς διαθήκης Μισέρ Παντελῆ περὶ τῆς ὅλης συστάσεως τοῦ Σχολείου, καὶ ἀφίερωσις τοῦ αὐτοῦ σχολείου εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Βρετανικῆς βασιλείας διὰ τὴν ὑπερασπίζηται χρεῖας τοχούσης εἰς τὰς καταδρομάς.

~~~~~  
Διώρισται μὲν καὶ ὅλα καταφανῆ φαίνονται κατεστρωμένα εἰς τὸ βρεβίον τοῦ σχολείου, ὅσα προκαταβέβληκα καὶ ὅσα προσεπικατεβαλλόμενῃ μετὰ τῶν περὶ ἐμὲ συναδέλφων καὶ συναντιλαμβανομένων μοι εἰς τὸ κοινωφελές τοῦτο ἔργον τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου λέγω καὶ τῶν θύραθεν Ἑλληνικῶν μαθημάτων φροντιστήριον, τὸ ὁποῖον συνεστησάμην ἐνταῦθα, εἰς Σμύρνην, ζήλῳ θεῷ καὶ ἐλπίδι τῇ εἰς Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν εἰς τὰ αἰῶμγ'. ἐν ᾧ κατεβλήθη πρότερον καὶ ὕστερον, καθὼς εἰς τὸ βρεβίον τοῦ σχολείου φαίνεται, γρόσια δύο χιλιάδας ἑξακόσια εἰς κρητῖδα καὶ περιουσίαν διαιωνίζουσαν, ἐξ ᾧ μοι ἐχαρίσατο ὑπὸ χειρὸς τῆς δε τῆς ἐμῆς, προσετέθησαν καὶ ὑπὸ τῶν κάτωθεν γεγραμμένων συνδρομητῶν καὶ συναδέλφων μοι

εἰς τὸ ἔργον, ἑτέρα γρόσια χίλια τριακόσια· ἔτι τὴν σήμερον εἰς τὰ αψμζ'. μαρτίου α'. προσεπέδωκα εἰς τὸ ῥηθὲν σχολεῖον εἰς αἰώνιον διαμονήν, τὸ χάνι ὁποῦ ἔχω κάτω εἰς τὸν Φασουλᾶ τριακόσια γρόσια ἀνὰ ἔτος ἀποζέρον ἐνοίκιον, ὥστε συμποσοῦται ἅπανσα ἡ κρηπὶς καὶ περιουσία τοῦ ῥηθέντος σχολείου γρόσια τρεῖς χιλιάδαις ὀκτακόσια καὶ τὸ ἤδη ῥηθὲν χάνι, καθὼς ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται παντελεύθερον καὶ ὑπὸ μηδεμιᾶς αἰτίας παρενοχλούμενον· πρὸς δὲ καὶ ἐν ὁσπήτιον εἰς τὸ Ναρλίκιογιοῦ¹ καθὼς ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται μετὰ τὸ περιβόλι του καὶ μετὰ τὸ χωράφιόν του καὶ μετὰ ὅλην του τὴν περιοχὴν, καθὼς εἰς τὸ βρεβίον τοῦ ῥηθέντος φροντιστηρίου φαίνεται· ἐξ ὧν μοι διώριστα καὶ ἤδη διορίζομαι, ὅτι νὰ δίδωνται ἐτήσιος μισθὸς εἰς τὸν παιδαγωγὸν τῶν πρωτοπέρων παιδῶν, τῶν πτωχῶν καὶ ἀπέρων τὸν διδάσκαλον εἰς τὰ κοινὰ γράμματα γρόσια ἑκατὸν καὶ τριακόσια γρόσια ἀνὰ ἑκάστον ἔτος, εἰς τὸν διδάσκαλον τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων καὶ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου καθηγητὴν, καὶ ἑτέρα ἑκατὸν ἀνὰ ἔτος νὰ δίδωνται εἰς τέσσαρας μαθητὰς ἀπὸ εἰκοσιπέντε γρόσια ἑκάστῳ κατ' ἔτος, οἷους βούλεται τὸ βρεβίον· προσέτι διώριστα καὶ ἤδη διορίζομαι τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν τάξιν τοῦ ῥηθέντος φροντιστηρίου ὅτι ὁ νῦν τῆς σχολῆς προστατεύων διδάσκαλος νὰ διαμένῃ εἰς τὴν ἀνὰ χεῖρας αὐτοῦ προστασίαν τοῦ φροντιστηρίου ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτοῦ κατὰ τὴν ὑπογραφὴν του, καὶ αὐτὸς μετὰ τὴν γνώμην τῶν κατὰ καιρὸν ἐπιτροπευόντων νὰ ἐκλέγῃ καὶ συμψηφίζεται τὸν ἄξιον τῆς προστασίας αὐτοῦ διάδοχον· ἔτι τέσσαρες ἑστῶσαν ἐπίτροποι ἐπὶ τῆς περιουσίας καὶ πάσης ἄλλης οἰκονομίας τοῦ φροντιστηρίου ἐπιστατούντων ἐν φόβῳ Χριστοῦ χρόνους τρεῖς, καθεῖνοι νὰ ἐκλέγουν σύμφηγοι μετὰ τὸν κατὰ καιρὸν διδάσκαλον τοὺς ἀξίως τῆς διαδοχῆς των ἐπιτροπεύοντες· ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅλα ἀποξενούμεθα σήμερον καὶ ἀπαλ-

λοτριούμεθα ἐγὼ τε ὁ κτίτωρ καὶ οἱ λοιποὶ συνάδελφοι καὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου φροντιστηρίου συναντιλήπτορες. Ὡσαύτως καὶ οἱ ἀφ' ἡμῶν συγγενεῖς καὶ ὁποιοδήποτε τρό-
πῳ ἐξ αἵματος ἢ πνεύματος τύχωσιν ἀγχιστεύοντες, ἀπαλ-
λοτριούμεν καὶ ἀποκλείομεν ἐξ ἀπάντων τούτων τῶν εἰρημέ-
νων καὶ πᾶσαν ἄλλην λαβὴν καὶ ἐπίθεσιν ἐκκλησιαστικὴν
καὶ πολιτικὴν ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν καὶ τὴν ὅποιανδήποτε
παραμικρὰν ἀναζήτησιν ὅλου τοῦ κόσμου καὶ παρακατατι-
θέμεθα αὐθαίρετῳ γνώμῃ καὶ ἀδιάστῳ βουλῇ τὸ εἰρημένον
φροντιστήριον καὶ ἅπασαν τὴν ἄνω αὐτοῦ περιουσίαν αὐτῷ
μόνῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὥστε νὰ μὴν ᾔναι οὔτε νὰ ὀνο-
μάζεται ἄλλος οὐδεὶς οὔτε συγγενὴς οὔτε ἐκκλησιαστικὸς
ἢ πολιτικὸς οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων τῆς οἰκουμέ-
νης οὔτε αὐτὸς ὁ κτίτωρ ἐγὼ καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ συνεργοὶ καὶ
συναντιλήπτορες, ἀλλὰ μόνος κύριος καὶ ἐξουσιαστής νὰ ᾔ-
ναι καὶ νὰ ὀνομάζεται τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου κατορθώμα-
τος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν.

Οὕτω βούλομαι καὶ οὕτω διορίζομαι μετὰ τῶν περὶ ἐμὲ
συνδρομητῶν καὶ συναδέλφων νὰ διαμένῃ καὶ νὰ διασώζεται
μεθ' ὅλης τῆς ἐργασίας καὶ τῆς εἰρημένης προστασίας του
ἀσάλευτον, εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἐφ' οἷς ἅπασιν ἵνα μήπο-
τε ἐπηρεΐα δαιμόνων, ἢ καὶ ἄλλοι τινες ἐπιτεθῶσιν εἰς τὸ δι-
ασεῖσαι καὶ ὁπωσοῦν παραλλάξαι τὸ Εὐαγγελικὸν τοῦτο τοῦ
Χριστοῦ ἐργαστήριον, ἀνακαλεῖται Χριστὸς αὐτὸς ὁ Θεὸς ἡ-
μῶν σήμερον τὴν θεοφροῦρητον χεῖρα τῆς κραταιᾶς βασιλεί-
ας τῶν Ἰγκλέζων μὲ τοῦτα τὰ λόγια :

«Ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ
διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. Ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ.»

Ἰω. κεφ. ιβ'. μορίῳ κς'.

καὶ παρατίθεται τὸν Εὐαγγελικὸν αὐτοῦ τοῦτον οἶκον ὑπὸ

τάς χρυσᾶς πτέρυγας τοῦ κράτους αὐτῆς μὲ τέτοια λόγια :

«ὅτι ἂν ἀπολέσοι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου οὗτος σώσει αὐτήν» Μαρκ. κεφ. α. μορίω λέ.

Ὡσαύτως καὶ ὁ κτίτωρ ἐγὼ βλέποντας τὸ εὐεπιβούλευτον τοῦ γένους καὶ τὸ εὐδιάσειστον τοῦ κατορθώματος, ἐπικαλοῦμαι ὥσπερ ὁ Παῦλος τὸν Καίσαρα, «Πράξεις, κεφ. κέ. μορίω ιά,» αὐτὸ τὸ θεοφροῦρητον κράτος τῆς εἰρημένης κραταιᾶς βασιλείας καὶ παρατίθημι τὸ εἰρημένον φροντιστήριον καὶ ἅπασαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν αὐτοῖς γούνασι ὑπὸ τὴν θεοφροῦρητον σχέπην τοῦ κατὰ καιρὸν εὐρίσκομένου ἐνταῦθα εἰς Σμύρνην βασιλικοῦ προσώπου, τοῦ ἐκλαμπροτάτου καὶ αὐθεντός μου Κονσόλου τῶν Ἰγγλέζων (ὁ δεῖνος) καὶ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς μεγαλοπρεποῦς καὶ γενναίας ἐνταῦθα Ἀγγλικανικῆς κομπανίας νὰ συνέχουν καὶ νὰ διαφυλάττουν ἄσειστον καὶ ἀσάλευτον ὡς ἔκτισται καὶ ὡς ἐν τῷ βραβεῖῳ διώριστα τὸ εἰρημένον Εὐαγγελικὸν φροντιστήριον ὑπὸ τὰς χρυσᾶς πτέρυγας τῆς βασιλικῆς δυνάμεως, ὁποῦ ἀξιοπρεπῶς ἔχουσιν, ὡς τῶν ἀδυνάτων ὑπερασπισταὶ καὶ ὡς Χριστοῦ διάκονοι, ὅπερ μετὰ τῆς συνειθισμένης αὐτῶν φιланθρωπίας καὶ φιλοχρίστου κηδεμονίας ἀποδεξάμενοι, αὐτοὶ ἔστωσαν τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου ἔργου καὶ σκεπασταὶ καὶ ὑπερασπισταὶ, πᾶσαν λαβὴν ἢ ἐπίθεσιν συγγενικὴν ἢ πολιτικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἀποσοβοῦντες καὶ ἀποκρούοντες μὲ τὸ θεοφροῦρητον κράτος τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας τοῦς καὶ ὁ κατὰ καιρὸν Ἐκλαμπρότατος καὶ αὐθέντης μου Κόνσολος ἔστω ἐπὶ τοῖς ἐπιτρόποις ἐπίτροπος καὶ ἐπόπτης ἐφ' ὅλης τοῦ φροντιστηρίου ἐργασίας καὶ διασκέψεως εἰς τὸ νὰ διασώζεται καὶ διαμένη πάσης ἐπηρείας καὶ προσβολῆς ὅλου τοῦ κόσμου, ἄσειστον καὶ ἀμετακίνητον τὸ κατόρθωμα· καὶ ἐγὼ ὁ κτίτωρ καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ τοῦ φροντιστηρίου συναντιλήπτορες

ἀπαλλοτριούμεθα ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἀπογυμνούμεθα ἀπὸ πάσης οἰκειότητος καὶ ἀναζητήσεως, ὧν κατεβάλομεν εἰς βάσιν καὶ κρηπίδα διαιωνίζουσιν τοῦ ρηθέντος Εὐαγγελικοῦ κατορθώματος.

Ὡς εἰς ἐνδειξιν καὶ τοῦ ἔργου ἀσφάλειαν παρατιθέμεθα καὶ κατατιθέμεθα σήμερον εἰς τὸν ἐν τῇ Σμύρνη βασιλικὸν κώδηκα (ὅπου καὶ τὸ σχολεῖον βούλομαι διασώζεσθαι ἄσειρον καὶ ἀμετακίνητον) τῆς θεοσέπτου Ἀγγλικανικῆς ἐξουσίας τοῦ κατὰ καιρὸν ἐκλαμπροτάτου αὐθεντός μου Κονσόλου (ὁδεῖνος) οὕτω βούλομαι καὶ οὕτω διορίζομαι μετὰ τῶν περὶ ἐμὲ συνεργῶν καὶ συναδέλφων καὶ ἰδιοχείρῳ ὑπογραφῇ ὑποβεβαιούμεθα.

Ἐξεδόθη ἐν Σμύρνη αψμζ' μαρτίου α'.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	ὑποβεβαιῶ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΜΗΡΟΣ	μάρτυς
ΙΩ. ΚΟΥΡΜΟΥΖΗΣ	μάρτυς
ΘΕΟΔΩΡΗΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ	μάρτυς
Χα. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΥΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	μάρτυς
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΡΟΚΟΝΔΗΛΟΣ	μάρτυς
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ	μάρτυς
Χα. ΕΛΕΓΘΕΡΙΟΣ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΟΥ	μάρτυς
Χα. ΣΑΒΒΑΣ	μάρτυς
ΑΔΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΟΝΤΟΣΓΑΥΛΟΣ	μάρτυς

No. 5.

Διὰ τὴν Μισὲρ Παντελῆ πρὸς τοὺς κληρονόμους.

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνδεικτικοῦ καὶ ἀποφαντικοῦ γράμμα-

τος προσαποφαίνομαι καὶ προσεπιθεβαίω ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Παντελῆς Σεβαστόπουλος ὅτι ἀνεγείρας καὶ συστήσας σχολεῖον τῶν Εὐαγγελικῶν μαθημάτων ἐνταῦθα εἰς Σμύρνην κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν μου, ὅπου ἤθελα τάξι πρὸ καιροῦ πολλοῦ εἰς Θεόν, καθὼς φαίνεται ἐν τῷ βραβείῳ τοῦ εἰρημένου σχολείου εἰς τὰ 1743 ἔτη, θέλω σήμερον εἰς τὰ ἔσχατα τῆς ἡλικίας μου φθάσας, καὶ ἀποφαίνομαι ὡς ἐξουσιαστῆς τῶν ἐμῶν καὶ κύριος, ὅτι νὰ διαμένωσιν ἀφιέρωμα κατὰ τὴν προὑπόσχεσίν μου εἰς τὸν μέγαν καὶ φοβερόν Θεόν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅσα ἔδωσα καὶ ἐχάρισα εἰς τὸ εἰρημένον σχολεῖον τῶν Εὐαγγελικῶν μαθημάτων, τόσον ἄσπρα, ὅσον καὶ τὸ Χάνι ὅπου εἶχον κάτω εἰς τὸν Φασουλᾶ, ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἐνδοξοτάτων Ἰγγλέζων καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῶν κατὰ καιρὸν ἐπιτρόπων καὶ οἰκονομίαν, πρὸς τε μαθητείαν καὶ τροφὴν τῶν προσερχομένων ἐκεῖσε μαθητῶν πτωχῶν καὶ ἀπόρων· ἀπὸ τὰ ὅποια ὅλα, ὅσα καὶ ἂν ἀφιέρωσα ἀπὸ τότε ἕως τῆς σήμερον κινήτῃ καὶ ἀκίνητῃ, ἀποξενοῦμαι αὐτοπροαιρέτως μου ἐγὼ, καὶ ἀκολούθως ἀπαλλοτριῶ καὶ ἀποξενόνω κάθε ἄλλον οἷονδήποτε κληρονόμον μου καὶ ἀντικείμενον εἰς τὸ ἔργον μου καὶ ἀπομένει ἀπὸ τῆς σήμερον κύριος καὶ ἐξουσιαστῆς τοῦ ἀφιερώματός μου ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ Ὑψιστος μόνος καὶ ἀνακαλοῦμαι εἰς τὸ φοβερόν κριτήριον ὅλους, ὅσοι πιστεύουσι καὶ φρίττουσι Θεὸν ζηλωτὴν, Θεὸν ἐκδικήσεων, τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς νὰ διαυθεντεύωσι τὴν εἰρημένην ἀφιέρωσιν ἵνα διαμένη πρὸς τε μαθητείαν καὶ τροφὴν τῶν πτωχῶν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Ὅθεν καὶ εἰς ἐνδειξιν τῆς αὐτοβουλήτου μου γνώμης καὶ ἀποφάσεως ἐποίησα καὶ ἐξέδωκα ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν ἀ-

ξιοπίστων μαρτύρων τὸ πρὸν ὑπογεγραμμένον καὶ διὰ χει-
ρὸς μου εἰς μνήμην ἀνάγραπτον.

Σμύρνη 1754 Ἰουνίου 21.

ΠΑΝΤΟΛΩΝ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	βεβαιώνω τὰ ἄνωθεν
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΤΤΑΚΟΣ	μάρτυς
Χρ. ΑΝΔΡΕΑΣ	μάρτυρας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ	μάρτυς
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΡΟΚΟΝΔΗΛΟΣ	μάρτυρῶ
ΚΑΝΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	μάρτυς
ΠΑΥΛΟΣ ΟΜΗΡΟΣ	μάρτυς
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΙΑΛΟΥΣΗΣ	μάρτυς
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΟΥΤΡΑΡΗΣ	μάρτυς
ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ	μάρτυς
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΗΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	μάρτυς
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΜΟΥΖΗΣ	μάρτυς

No. 6.

Γράμμα νοταρικὸν ἀπὸ τῶν κληρονόμων τοῦ Παντελῆ Σεβαστοπούλου, ὅταν ὁ Ἰω. Ὁμηρος, πυρποληθέντος τοῦ χανίου, ἐξήτει νὰ οἰκειοποιηθῇ τὸν βερανῆ, ἐπὶ λόγῳ κληρονομίας, ἔχων τὴν ἐγγονὴν τοῦ ἀφιέρωτοῦ.

Ὁ Χίου ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ἐπιβεβαιοῖ.

Διὰ τοῦ παρόντος νοταρικοῦ γράμματος δηλοποιοῦμεν ὅτι ἐπειδὴ καὶ ὁ μακαρίτης ποτὲ Παντελῆς Σεβαστόπουλος νὰ ἀφιέρωσεν ἔτι ζῶντός του πρὸ πολλῶν χρόνων εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Σμύρνης ἓνα χάνι εἰς τὸν Φράγκικον μαχαλᾶν, μέρος τοῦ Φασουλᾶ, τὴν σήμερον οἱ κληρονόμοι ἐκείνου, ἦτε Κυράτσα Σμαραγδοῦλα καὶ οἱ κατὰ τὴν ἐξωτέραν κληρονόμοι τοῦ ὁ Μισέρ Δημήτριος καὶ Μισέρ Ἀλεξανδρῆς παῖδες τοῦ ποτὲ Ζωρζῆ Σεβαστοπούλου καὶ ἀδελφοῦ ἐκείνου καὶ πάντες οἱ κληρονόμοι καὶ συγγενεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ἐπιβεβαιοῦν τὴν αὐτὴν ἀφιέρωσιν κατὰ τὸ γράμμα καὶ χοτζέτιον ὅπου ἔκαμε τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καὶ νὰ ᾔηται τὸ αὐτὸ χάνι ἀφιέρωσις ἀμετάτρεπτος καὶ ἀπαρασάλευτος πρὸς τὸ αὐτὸ σχολεῖον καὶ νὰ ᾔηται ἐπιστάται καὶ οἱ ἴδιοι οἰκοκυροί, ὁ κατὰ καιρὸν διδάσκαλος καὶ οἱ κατὰ καιρὸν ἐπίτροποι εἰς

τὸ νὰ συνάζωσι τὰ εἰσοδήματα τοῦ αὐτοῦ χανίου καὶ νὰ ἐξο-
δεύωνται εἰς τὸ αὐτὸ σχολεῖον καὶ εἰ μὲν τινὰς ἤθελε φανῇ
ἐναντίος εἰς τὰ ὅσα γράφει ἡ ἀφιέρωσις νὰ ᾔηται ὑποκείμενος
εἰς τὰς ἀρὰς ὅπου γράφει.

Δι' ὃ καὶ εἰς βεβαίωσιν ἐγγράφῃ τὸ παρὸν διὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἰσχὺν
καὶ τὸ κῦρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ ἐκκλησιαστικῷ καὶ ἐξωτερικῷ.

Ἐν Χίῳ 1764 Μαρτίου 6.

ΚΥΡΑΤΣΑ ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΛΑ θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Παντελῆ Σεβαστοπούλου βεβαιῶνω
τὰ ἄνωθεν καὶ μὴν ἡξεύρουσα νὰ γράφω, ἔδωκα τὸν νοτάρων τὸν κάτωθεν ὑπογε-
γραμμένον καὶ μὲ ὑπέγραψε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΖΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ
ΜΑΝΟΛΗΣ ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ
ΝΙΚΟΡΟΖΗΣ ΜΑΤΙΝΕΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ
Χρ. ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΑΓΕΛΑΣΤΟΣ
ΚΩΣΤΗΣ ΜΑΜΟΥΚΑΣ καὶ νοτάρος
Χρ. ΝΙΚΟΡΟΖΗΣ ΑΓΕΛΑΣΤΟΣ
ΖΩΡΖΗΣ ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ
ΜΗΑΤΙΑΣ ΡΑΛΗΣ
ΜΗΑΤΙΑΣ ΡΑΛΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΙΩ. ΨΙΑΚΗΣ

FRANCESCO D' ANDREA

GIUSEPPE D' ANDREA

ΣΤΕΦΑΝΗΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΛΟΥΜΑΣΗΣ

ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΚΥΡΙΑΛΟΣ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΣΚΥΛΙΤΖΗΣ

GIOVANNI RAFFAELLO

βεβαιῶνω τὰ ἄνωθεν
βεβαιῶνω τὰ ἄνωθεν
βεβαιῶνω τὰ ἄνωθεν
βεβαιῶνω τὰ ἄνωθεν

μάρτυρας
μάρτυρας
βεβαιῶνω τὰ ἄνωθεν
βεβαιῶ

μάρτυς
μάρτυς
μάρτυς
μάρτυς
μάρτυρας

testo

testo

μάρτυρας
μάρτυς
μάρτυς
μάρτυρας

attesto qovanto sopra

Οἱ γέροντες τῆς πολιτείας.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝΕΦΑ

ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΣΚΥΛΙΤΖΗΣ

FRANCESCO BRAGGIOTTI

~~~~~

Βλέποντας αἰσθητῶς τὴν ἔφοδον τοῦ θανάτου περιστοιχίσασάν με τόσον διὰ τὴν ἡλικίαν, παρεκβεβηκῶς τῆς ἡλικίας, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἀνίατον τοῦ πάθους μου, ἤδη συντίθημι καὶ διατίθημι ὅσον περὶ τῶν ἐμῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀμετάθετον εὐαρμοσίαν καὶ ἁρμονίαν τοῦ ἔργου μου, καὶ τοῦ ἀνέκαθεν ἐπιτηδεύματος τοῦ σχολείου μου τῶρα τεσσαράκοντα ἐπτὰ χρόνους, ἵνα διαβαίνωσιν ἀπαρασάλευτα καὶ ἀπαραχάρακτα, καθὼς τὰ ἐφύλαξε μέχρι τῆς σήμερον ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ εἰς μνημόσυνον αἰώνιον τῶν κτιτόρων, εἰς κοινὴν ὠφέλειαν καὶ καρποφορίαν τῶν προσερχομένων· καὶ περὶ μὲν τῶν ἡμετέρων διατίθημι ὡς κύριος τῶν ἐμῶν, καὶ ἀποφαίνομαι καὶ ἀφίνω κληρονόμον μου πληρεξούσιον καὶ ἀδιάσειστον τὸ σχολεῖόν μου, εἰς ὅ,τι ἤθελε φανῇ, ἢ ἀκουσθῇ, ἢ εὐρεθῇ ἐδικόν μου· καὶ εἴ τις τῶν σαρκικῶν μου προβληθῇ διὰ κληρονόμος μου νὰ ἀποτινάττεται αἰσχρῶς καὶ ἀτίμως ὡς κλέπτῃς εἰς τὸ ἀφιέρωμά μου· τῆς δὲ διαδοχῆς τοῦ σχολείου μου ἀφίνω κληρονόμον καὶ διάδοχον τῆς ἐν τῷ σχολείῳ ἐπιστασίας μου, κύριον καὶ πληρεξούσιον τὸν Χρῦσανθον, ὡς καταγεγυμνασμένον χρόνους εἰκοσιτέσσαρας εἰς τὸ τοῦ σχολείου ἐπιτήδευμα, ἐπειδὴ τὸ σχολεῖον ἐρήρευσται ὅλως καὶ ἐφίδρυται εἰς τὸ κοινόβιον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν πρόνοιαν καὶ τὴν οἰκονομίαν οὐδεὶς θέλει εὐρεθῇ ὑποκάτω ὑπὸ τὸν ἥλιον ἄλλος ἀπὸ τὸν Χρῦσανθον, ᾧ πάντες συνομολογήσουσι οἷ τε πολῖται, καὶ οἱ λίθοι συνομολογήσουσι τὸ εὐεπήβολον καὶ δεξιὸν τοῦ Χρυσάνθου εἰς τὸ τοιοῦτον ἔργον. Ὅθεν τοῦτον μόνον τὸν Χρῦσανθον διορίζω καὶ ἀποφαίνομαι διάδοχον τοῦ σχολείου· ὁ λόγος τοῦ νὰ

ἤναι ἀπόφασις, καὶ ἡ προσταγή του εἰς τὸ παραμικρότερον τῆς οἰκονομίας ἀμετάθετος· καὶ εἴτις ἕτερος, ἡ τῶν κατὰ καιρὸν διδασκάλων, ἡ ἐπιτρόπων ἤθελεν ὁποιοδήποτε τρόπῳ ἀντιρρήσει καὶ ἀντεῖπει νὰ ἐξελαύνεται τοῦ σχολείου αἰσχροῦς καὶ ἀτίμως ὡς καθαιρέτης καὶ παμμίαρος, καὶ τοῦ παλαμναίου ἐχθροῦ συνήγορος (αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ στύλος, καὶ ὁ συνίστωρ τοῦ τοιούτου μεγάλου ἔργου) καὶ ἐπιστήσοι κύριος ὁ Θεὸς τὴν ὀργὴν αὐτοῦ ἐν εἰσόδοις καὶ ἐξόδοις τοῦ τοιούτου κακοδαίμονος· μαθητὴς νὰ μὴν εἰσέρχεται εἰς τὸ σχολεῖον χωρὶς τὴν γνώμην του καὶ τὸ θέλημά του· καὶ πάλιν οἱ διαστρέφοντες μαθηταὶ νὰ ἀποδιώκωνται μὲ τὴν προσταγὴν του καὶ μὲ τὴν γνώμην του· λοιπὸν ἀφήμι καὶ παρατίθμι τῷ Χρυσάνθῳ πληρεστάτῃ καὶ ἀδιάσειστον τὴν κληρονομίαν τῆς διαδοχῆς μου· δεύτερον· τῷ ῥηθέντι διδασκάλῳ Χρυσάνθῳ προστίθμι καὶ δεύτερον διδάσκαλον τὸν ἀγαπητόν μοι Ἀγάπιον, καὶ εἴ τινας δεήσονται τρίτου, αὐτοὶ αἰρήσονται τὸν ἄξιον, ἵνα ὡς ἀδελφοὶ ἀδελφικῶς ἀνατραφέντες, ἔχωνται τοῦ ἔργου ὀλοφύχως καὶ ὁμογνώμως· τρίτον· οἱ κατὰ καιρὸν αἰρούμενοι καὶ προῖστάμενοί τοῦ σχολείου διδάσκαλοι γινωσκέτωσαν ὅτι οὐδένα ἔξουσι μισθὸν ἕτερον, ἀλλ' ὃν εἶχον καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ σχολείου κοινόβιον, τόσον διὰ τὴν τροφήν μου, ὅσον καὶ διὰ τὰ σκεπάσματά μου· τέταρτον· καὶ ἡ μὲν τοῦ σχολείου περιουσία νὰ διαφυλάττεται καὶ νὰ διαμένῃ εἰς χεῖρας τῶν κατὰ καιρὸν τιμιωτάτων ἐπιτρόπων, τὴν δὲ τοῦ κοινοβίου προστασίαν καὶ οἰκονομίαν νὰ ἀφίνωσιν ἐλευθέραν εἰς τὸν ῥηθέντα διδάσκαλον Χρυσάνθον· πέμπτον· τῶν μαθητιώντων οἱ ἀναιδῶς καὶ ἀτάκτως ἐξοικιζόμενοι τοῦ σχολείου καὶ διερχόμενοι ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν καθ' οἷον δὴποτε τρόπον, ἐξοικιζέσθωσαν τοῦ σχολείου αἰσχροῦς καὶ ἀτίμως ὡς σκάνδαλον καὶ ἐπιβλαβὲς παράδειγμα τῶν λοιπῶν· οἱ δὲ μένοντες τῇ εὐπειθείᾳ καὶ ὑπο-

εἰς τὸ ἐξῆς αὐτὴ ἡ καλὴ εὐταξία καὶ σύστασις τοῦ σχολείου, διὰ μέσου τῆς φρονίμου διοικήσεως καὶ συνδρομῆς τῶν εὐγενεστάτων κυρίων ἐπιτρόπων, Ἰωάννου Κανᾶ, Ἰωάννου Μαυρογορδάτου· Ἰωάννου Ὁμήρου· Μηχαήλ Κουρμούζη· καὶ Δημητρίου Μπαχαντούρι· ἐπιστατοῦντες αὐτῷ καὶ ἐπιμελούμενοι τοῦτο, ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτῶν, κατὰ τὴν ζήτησιν τοῦ διδασκάλου μου· καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν εὐαγγελικὴν αὐτῶν ὑπόσχεσιν, ὡς οἶκον Θεοῦ, μὲ ὅλην τοὺς τὴν καλὴν προθυμίαν καὶ ζῆλον, διὰ νὰ μένῃ ἀνεπηρέαστον, ἀπὸ πάσης ἐναντίας περιστάσεως, ὡς νέοι κτίτορες, καὶ ἀνοικοδομηταί, ὅπου ἐστάθησαν, διὰ τῶν θερμῶν δακρύων καὶ παρακλήσεων, τοῦ διδασκάλου μου Ἱεροθέου· παραλαβόντες αὐτὸ ἐρίπιον καὶ πυρίκαυστον, ἐκ τοῦ πανδαμάτορος ἐμπρισμοῦ τῶν 1778 ἐτῶν, γυμνὸν πάσης χρηματικῆς καταστάσεως καὶ προσόδου καὶ ὑστερημένον αὐτῶν δὴ καὶ τῶν ἀναγκαίων τῶν πρὸς ζωὴν. Καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἐδυνήθη ὁ μακαρίτης ἐπ' ἐσχάτων του, διὰ τὸ τῆς πανόλης, νὰ ἰδῇ προσωπικῶς, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, ὅλους τοὺς εὐγενεστάτους ἐπιτρόπους, διὰ νὰ τοὺς δώσῃ ἰδίᾳ ζώσῃ φωνῇ, τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν, καὶ τὰς πατρικὰς διαταγὰς του, μὲ ἔκραξεν ἔμπροσθέν του, καὶ ἀποκλείσας τὴν θύραν, ἀφ' οὗ μοῦ ἔδωκε τὰς πατρικὰς καὶ σοφὰς νουθεσίας του, μὲ διώρισε νὰ προσφέρω ἐκ μέρους του πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους ἐπιτρόπους τοῦ ἱεροῦ σχολείου τὰς ὑστερινὰς διαταγὰς καὶ δεήσεις του, παρὰ καλῶν αὐτοὺς θερμότερως διὰ μέσου μου, ὅτι νὰ μὴ θαρυνθῶσι διὰ ἀγάπην του, μετὰ θάνατόν του, τὴν ἐπιστάσιν τῆς ἐπιτροπικῆς· ἀλλὰ νὰ προστατεύωσι κατὰ τὴν ἀπ' ἀρχῆς αὐτῶν ὑπόσχεσιν καὶ νὰ διοικῶσι τὰ τοῦ σχολείου, μὲ τὴν συνηθισμένην τοὺς προθυμίαν καὶ ζῆλον, ὡς φρόνιμοι καὶ πιστοὶ οἰκονόμοι, ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτῶν διὰ νὰ λάβωσι καὶ τὸν μισθόν τῆς οἰκονομίας αὐτῶν

εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ μισθοποδοῦν· ἀλλήλοδιαδόχως δὲ νὰ παραδίδωσι τὴν αὐτὴν ἐπιτροπικὴν, χρείας καλούσης, πρὸς οὓς αὐτοὶ οἱ ἴδιοι κρίνουν ζήλωτας ἀξίους καὶ πιστοὺς οἰκονόμους. Ὅθεν καὶ γὰρ ὁ ἀνάξιος τούτου τοῖς ἔχνεσι κατὰ χρέος ἐπόμενος καὶ τὰς πατρικὰς αὐτοῦ προσταγὰς ἀκολουθῶν, παρακαλῶ ἤδη θερμῶς καὶ διορίζω αὐτοὺς, νὰ ἔχωσι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν αὐτὴν ἐπιστασίαν. Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ ἔχωσι τὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ θεοῦ τούτου οἴκου, διὰ παντός. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ συνιστῶσιν ἐν οἰκωδήποτε καιρῷ δέοντι, ἐπιτρόπους, διαδόχους τῆς οἰκονομίας αὐτῶν, ἐκείνους, ὅπου ὁ προνοητὴς Θεὸς ἤθελε τοὺς φωτίσῃ, νὰ ᾔναι ἀξιοὶ τῆς ἐπιτροπικῆς ταύτης.

Τοῦτο ἀποφασίζω σήμερον, καὶ διορίζω καὶ γὰρ, κατὰ τὴν ἐδικὴν μου γνώμην, διὰ νὰ μένῃ τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον ἀνεπηρέαστον διὰ παντός καὶ εἰς μνημόσυνον αἰώνιον τόσον εἰς ἐκείνον τὸν μακαρίτην πρῶτον συνίστορα, ὅσον καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους νέους συνίστορας καὶ κτίτορας, καὶ ὅσοι συνήργησαν, ἐβοήθησαν καὶ βοηθοῦσιν εἰς τὰ τοιαῦτα θεάρεστα ἔργα.

Περὶ δὲ τῆς διαδοχῆς τοῦ ἱεροῦ σχολείου καὶ τῆς παραδόσεως τῶν ἐν αὐτῷ μαθημάτων, τοῦτο ἀφίημι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν τιμιωτάτων ἐπιτρόπων, ὡς ζήλωται καὶ φιλόχριστοι, νὰ φροντίζωσιν οἱ ἴδιοι καὶ νὰ συνιστῶσι διδασκάλους, οὓς ἂν οἱ ἴδιοι κρίνωσιν ἀξίους τοῦ θεοῦ τούτου ἐπαγγέλματος, παρὰ Θεοῦ φωτισθέντες. Ταῦτα τῆς ἐμῆς διατάξεως καὶ διαθήκης· τὴν ὁποίαν ἔκαμα μετὰ συλλογισμοῦ, ἰδίᾳ μου βουλῇ καὶ θελήσει, ἔχων σώας τὰς φρένας μου· καὶ τὸν νοῦν μου καθαρὸν καὶ ἀθόλωτον. Διό μετὰ τὴν εὐχὴν μου οὕτω θέλω καὶ ἀποφασίζω νὰ μένῃ ἀδιάσειστος καὶ ἀπαρασάλευτος, μέχρι κεραίας· εἰ δέ τις ἤθελεν ἐπιχειρήσῃ νὰ μετατρέψῃ τίποτες

εἰς τὸ ἐναντίον, ἃς ἰξεύρη ὅτι ἁμαρτάνει καὶ θέλει δώσει ἀπολογίαν. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἰδοὺ υπογράφομαι ἰδίᾳ χειρί.

Ἐν Σμύρνη κατὰ τὸ αἰωδ'. σωτήριον ἔτος Ἰανουαρίου ἡ'.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ Ἱερομόναχος ὁ τοῦ κατὰ Σμύρνην Σχολείου διδάσκαλος.

No. 10.

Σιγγίλιον Πατριαρχικὸν συνοδικόν, ἐκδοθὲν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸ αἰωδ' ἔτος ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας τοῦ κυρίου Γρηγορίου, ὑπὲρ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, ἐν ᾧ ἐπικυροῖ τὸ ἀνεξάρτητον αὐτῆς καὶ τὴν αὐτονομίαν τῆς καὶ τοὺς κατ' αὐτῆς κινουμένους, ὅποιώδηποτε λόγῳ καὶ τρόπῳ, καθυποβάλλον ἀραῖς φρικώδεσι καὶ ἐπιτιμίαις ἐκκλησιαστικοῖς.

Γρηγόριος ἐκφ' Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νίκας Ῥώμης καὶ Οἰκοιμενικὸς Πατριάρχης.

Ὅσα τὰ μάλιστα Θεῷ κεχαρισμένα τυγχάνοντα, καὶ ἅμα πρὸς κοινὴν ἀφορῶντα λυσιτέλειαν θεοφιλῶς ἐνεργεῖται, καὶ διαπράττεται, ταῦτα εὐμενῶς ἀποδεχομένη ἡ τοῦ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη Ἐκκλησία οὐ μόνον κρατύνειν, καὶ συνιστᾶν, ἀλλὰ καὶ συνεισφέρειν τὰ παρ' ἑαυτῆς οὐκ ἀπαναίνεται τῇ γὰρ ἐπαγγελίᾳ τοῦ κοινῇ συνοίσοντος παραμετροῦσα τὰ πράγματα, φείδεται μὲν οὐδενὸς τῶν δεόντων, πάντα δεύτερα δὲ ποιεῖται πρὸς τὸ καθόλου καλὸν ἀποτεινομένη· οὕτω γοῦν

ετοίμως ἔχουσα πρὸς τὰ καλὰ, καὶ κοινωφελῇ, καὶ τὸ μόνιμον αὐτοῖς ἐκ παντὸς τρόπου μαχανωμένη, τί ἂν τῶν ἐνόντων εἰς συγκρότησιν φροντιστηρίου, καὶ διαμονὴν οὐ συνεισήμεγκεν ; ἢ τίνος ἂν οὐκ ἠφείδῃσε τῶν συντελούντων εἰς κατόρθωσιν τοῦ κοινωφελεστάτου τούτου καλοῦ ; παντὸς γὰρ ἄλλου τι τῶν ἐναρέτων, καὶ θεοφίλων ἔργων ὑπερτέραν οἶδαμεν τὴν περὶ τὰ φροντιστήρια σπουδὴν διὰ τε τὴν τοῦ πράγματος ὑπεροχὴν, καὶ ἀξίαν, καὶ τὸ ὑπερβάλλον πρὸς τοὺς πέλας ἀγάπης, ὅσῃν ἐπεδείξαντο οἱ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενόμενοι ἀείμνηστοι συνίστορες τῆς ἐν τῇ θεοσώστῳ πόλει Σμύρνῃ σχολῆς τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, συστησάμενοι αὐτὴν, καὶ βοηθήσαντες, καὶ ἀφιερῶσαντες ἐκ τῶν ὧν ἐδωρήσατο αὐτοῖς ὁ πλούσιος ἐν ἐλέει Θεός, καὶ πάντα ποιησάμενοι μετὰ πόνου πολλοῦ, καὶ δαπάνης οὐ σμικρᾶς ὑπὲρ τῆς συστάσεως αὐτῆς καὶ διαμονῆς, τελευταῖον ὡς ἐπὶ θεμελίῳ ἀρραγεῖ, καὶ ἀκρογωνιαίῳ λίθῳ ἀνέθεντο τῷ μονογενεῖ υἱῷ καὶ λόγῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ πατρὸς Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ νυμφίῳ τῆς ἐκκλησίας, ὥστε εἶναι, καὶ λέγεσθαι εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα σχολεῖον Εὐαγγελικὸν τοῦ θεανθρώπου λόγου, καὶ νυμφίου τῆς ἐκκλησίας· καὶ μετὰ τὰς τοσαύτας τῶν θεοφίλων ἐκείνων, καὶ ἀειμνήστων συνιστόρων συνδρομὰς, καὶ δαψυλεῖς βοηθείας, καὶ ἀφιερώσεις, ἐγένετο κατὰ τὸ εἶκός καὶ ἐνδεικτικὸν συστατικὸν ἐνυπόγραφον ἐπικυρωτικὸν γράμμα, ἐν ᾧ ἀποδεικνύεται τρανῶς ἡ σεμνυνότης τῆς τοιαύτης Εὐαγγελικῆς σχολῆς κλειζόμενης ἐν τῷ ὑπερφυεῖ ὀνόματι τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ παντελὴς ἐλευθέρα διοίκησις αὐτῆς, καὶ ἀσφαλὴς οἰκονομία, μὴ ἐχούσης τινὰ τὸν ἐτάζοντα, ἢ ἐξουσιάζοντα ἐκ τε τοῦ πολιτικοῦ συστήματος, ἢ τοῦ καταλόγου τοῦ κλήρου, ἢ ἐπιμιγνύμενον ταῖς διοικήσεσιν αὐτῆς,

ταγῇ νὰ μὴν ἔχωσιν ἄδειαν νὰ εἰσοικίζωσιν εἰς τὰ κελία αὐτῶν ἢ συγγενεῖς, ἢ φίλους, ἢ νὰ ἔχωσιν ἴδια βρώματα, οἱ τοιοῦτοι ὡς ποιοῦντες τὴν σεμνότητα τοῦ σχολείου λοσταρίαν, πρῶτον νὰ ἐπιτιμῶνται, ἔπειτα νὰ ἐξελαύνωνται τοῦ σχολείου, ἀλλ' ὡς ἀδελφοὶ ὁμόψυχοι νὰ φυλάττωσι τὴν τιμὴν τοῦ σχολείου καὶ τὴν ὁμόνοιαν. Τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ ἀφίνω ἐπιτρόπόν μου, καὶ διὰ τοῦτο διορίζω καὶ ἀποφασίζω νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ὄνομά μου μέσα ἀπὸ τὸ σχολεῖον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὠδηγήθῃ τὸ σχολεῖον καὶ θέλει ὠδηγηθῇ μέχρι τέλους εἰς προκοπὴν τῶν μαθητιῶντων· ταῦτα πρὸς σύστασιν τοῦ ἔργου μου, ἵνα διαμένῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

ΙΕΡΟΘΕΟΣ ὁ ποτὲ συνίστωρ καὶ διδάσκαλος τοῦ σχολείου βεβαιῶνω τὰ ἄνωθεν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΜΗΡΟΣ μάρτυς καὶ ὠτακουστής ἐκ τοῦ στόματος τοῦ διδασκάλου τῆς παρούσης διαθήκης, καὶ διὰ τοῦτο βεβαιῶνω τὴν παροῦσαν διαθήκην ὡς γνησίαν καὶ μόνην διάταξιν τοῦ διδασκάλου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΡΗΣ ὁ Μινῶτος καὶ ἱατρός, ὁ καὶ γραφεὺς τῆς παρούσης διαθήκης, τοῦ διδασκάλου ὑπαγορευόντος, μάρτυς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΡΑΪΣ μάρτυς.

No 8.

Ἐκθεσις τοῦ συστατικοῦ γράμματος τῶν ἐπιτρόπων.

Πυρποληθέντος τοῦ σχολείου μου, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἀπῆλθον περίλυπος ἐν τῷ γήρα μου εἰς τὸ χωρίον Ναρλικογιού, κατοικῆσαι ἐκεῖσε μετὰ τῶν μαθητῶν μου, ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπιβλέψῃ ὁ οἰκοδεσπότης ὡς προνοητής

τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Θεοῦ οἴκου αὐτοῦ, ὅτι ὁ ἐλπίζων ἐπὶ Κύριον οὐ καταισχυνθήσεται· ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τούτοις βλέποντες οἱ ἐπιτροποὶ μου τὰς οἰκείας αὐτῶν δυστυχίας, τὰς ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς, μέιναντες καὶ αὐτοὶ ἄοικοι, ἄστεγοι, περιπλανώμενοι ἐν-θεν κἀκεῖσε, μηδὲ δυνάμενοι ἀντιλαβέσθαι ἄλλων, χρήζοντες ὅπως οὖν οἰκείας βοηθείας κατεπειγούσης ἰδίας ἀνάγκης αὐτῶν, προσῆλθον μετὰ στεναγμῶν βαθυτάτων καρδίας αὐτῶν, παραδόσοντες ἐξ ἀνάγκης τὴν ἐπιτροπικὴν αὐτῶν οἰκονομίαν τοῦ σχολείου μου, μεθ' ὅσης μικρᾶς προσόδου μετρητῶν εὐρέ-θη εἰς χεῖρας αὐτῶν, οὐκ ἐξαρκούσης οὐδ' ἐπὶ διμηνιαίᾳ ζωοτροφίᾳ τῆς εὐαγγελικῆς συνοδίας μου, δίχα καταστίχων ἢ λογαριασμῶν κατακαέντων ἀπάντων. Ἰδὼν δ' ἐμαυτὸν ἄλλε-παλλήλοις δυστυχήμασι περιπεσόντα, ἐθέμην ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὸν Θεόν, καὶ ἀποδοῦς εὐγνωμόνως τὰς ὀφειλομένας εὐχαριστίας μου πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους ἐπιτρόπους μου, παρεμύθουν ἐμαυτὸν καὶ αὐτοὺς τοῖς φιλοσοφικοῖς ῥήμασι τοῦ Ἰωβ «εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξε, οὕτω καὶ ἐγένετο». Αὐτὰ δὲ ταῦτα ἐλογιζόμην, ταῦτα ἐφιλοσόφουν· ἀλλ' ὁ ἐτάξων νεφροὺς καὶ καρδίας Θεὸς, ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, ὁ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα, ὁ προνοητὴς τῶν ἀπάντων, καὶ κυβερνήτης τῶν ἐν ἀνάγκαις, φωτισμῷ Θεῷ αὐτοῦ κατέπεισέ με ἐκλέξασθαι ἐπιτρόπους τοὺς εὐγενεστάτους κυρίους Ἰωάννην Κανᾶ, Ἰωάννην Μαυρογορδάτον, Ἰωάννην Ὅμηρον, Μιχαὴλ Κουρμούζη, καὶ Δημήτριον Μπαχατῶρην ὡς φιλογενεῖς καὶ φιλοχρήστους καὶ φιλελεήμονας ἀδελφοὺς, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται ἀνεγεῖραι καὶ ἀνακτίσασθαι τοῦτον τὸν τοῦ Θεοῦ πυρποληθέντα οἶκον, τὸ ἱερὸν σχολεῖον· προσελθὼν δὲ αὐτοῖς ἐνὶ ἐκάστῳ κατὰ μέρος μετὰ θερμῶν δακρύων καὶ δεήσεων, ἀφιερώθην ὅλος αὐτοῖς παραδὸς τὴν ἐπιστάσιν τῆς ἐπιτροπικῆς οἰκονομίας καὶ διοική-

σεως ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτῶν, καθ' ἣν ἔλαβον παρ' αὐτῶν εὐαγγελικὴν ὑπόσχεσιν, ὅπως διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν συνδρομῆς καὶ προστασίας ἀνεγείρωσι τὸν οἶκον τοῦτον, εἰς δόξαν τοῦ οἰκοδεσπότου Χριστοῦ, καὶ ὠφέλειαν αἰώνιον τῶν μαθητιώντων ἀπόρων ἀδελφῶν τοῦ γένους· ἀλληλοδιαδόχως δὲ καταπείσας αὐτοὺς συνιστᾶν καὶ διορίζεσθαι ἐν οἷῳ δῆποτε καιρῷ θέοντι, καὶ χρείας καλούσης, ἐπιτρόπους ἄλλους διαδόχους τῆς οἰκονομίας αὐτῶν, οὓς ἀνεῦρωσι καὶ ἐγκρίνωσιν ἀξίους ζηλωτὰς καὶ πιστοὺς οἰκονόμους. Ἐπικαλοῦμαι τὸν μισθαποδότῃν Θεὸν ἀντιδραβεῦσαι αὐτοῖς ἀξίως τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ θεαρέστου τούτου ἔργου, καὶ τῶν ἰδίων κόπων αὐτῶν εἰς μνημόσυνον αἰώνιον καὶ ἀθάνατον.

Ἐν Σμύρνῃ αψοβ' νοεμβρίου ιζ'.

ΙΕΡΟΘΕΟΣ ὁ διδάσκαλος ὑποβεβαιῶ.

№ 9.

Διαθήκη τοῦ διδασκάλου Χρυσάνθου, διαδόχου τοῦ προκατόχου τοῦ Ἱεροθέου.

Ἐπειδὴ καὶ πάντες ἀποθνήσκωμεν ἐν τῷ Ἀδὰμ, κατὰ τὴν θεϊκὴν ἀπόφασιν, τὴν λέγουσαν «γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ»· καὶ κατὰ τὸν ἱεροφάντην Δαβὶδ ὁποῦ λέγει «οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται, καὶ οὐκ ὀψεται θάνατον»· οὕτω καὶ ἐγὼ ὁ Χρυσάνθος ἱερομόναχος, γνωρίζων τὸ ἀκατάστατον τῆς παρούσης ζωῆς· καὶ φοβούμενος τὸ πικρὸν καὶ ἀπαραίτητον τοῦ θανάτου ποτήριον, μήπως ὡς κλέπτῃς ἔλθῃ ἐν ἡμέρᾳ, ἧ οὐ προσδοκῶ· καὶ ἐν ὥρᾳ, ἧ οὐ γινώσκω· καὶ αἰφνιδίως ἀρπάξῃ

τὴν ταλαίπωρόν μου ψυχὴν ἀπρονόητον καὶ ἀνέτοιμον. Τούτου χάριν ἔχρινα εὐλογον, νὰ κάμω τὴν παροῦσάν μου διαθήκην, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, νὰ φανερώσω τὴν παροῦσάν μου κατὰστασιν, τώρα ὅπου ἔχω τὴν υἱείαν τοῦ σώματός μου τελείαν, τὸν νοῦν μου καθαρὸν καὶ ἀθόλωτον, καὶ τὴν λαλίαν μου σταθεράν.

Καὶ πρῶτον, ζητῶ ἀπὸ ὅλους τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς τὴν συγχώρησιν εἰς ὅ,τι εἰς τινα ἐπλημμέλησα, ὁποῖωδὴποτε τρόπῳ, εἴτε ἐν λόγῳ, εἴτε ἐν ἔργῳ. Ὅμοίως καὶ ἐγὼ ὁ ἀνάξιος συγχωρῶ ἅπαντας αὐτοὺς, εἰς ὅσα κατ' ἑνας ἐπλημμέλησα, καὶ ὁποῖωδὴποτε τρόπῳ μὲ παρεπίκρανεν, ἀπὸ ἀγνώσίαν τοῦ ἢ ἀπὸ ἀπροσεξίαν του, ἅπαντας ἀπὸ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας μου, τοὺς συγχωρῶ, καὶ δέομαι τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, νὰ μὴ κρίνῃ διὰ ἁμάρτημα τινὸς, ὁποῖονδὴποτε σφάλμα ἔκαμην εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον.

Ἐπειτα δηλοποιῶ εἰς ὅλους, ὅτι ἀπὸ γεννήσεώς μου, μέχρι τῆς σήμερον, δὲν μὲ ἠξίωσεν ὁ πολυέλαιος Θεός, νὰ ἀποκτήσω χρήματα, μήτε πολλὰ, μήτε ὀλίγα, ἀλλὰ μέχρι τῆς σήμερον ἔχω ὅλα μου τὰ ἐξοδα ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Εἰ δὲ καὶ εὑρεθῇ κανένα βιβλίον ἐπιγραφόμενον μὲ τὸ ὄνομά μου, καὶ τοῦτο ἐστὶ τοῦ σχολείου. Καὶ ἀνίσως καὶ τὸν ποτὲ καιρὸν, φανῇ τινὰς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ ζητήσῃ κληρονομίαν, ἃς βεβαιωθῇ ἀπὸ τὴν παροῦσάν μου ἰδιόχειρον διαθήκην, ὅτι δὲν ἔχω τίποτε καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔχει δίκαιον μήτε νὰ γυρεύῃ τίποτεν ἄλλο παρὰ μόνην τὴν εὐχὴν μου.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ μακαρεῖτης ἐκεῖνος πνευματικὸς μου πατὴρ καὶ διδάσκαλος, κύριος Ἰερόθεος ἀπεφάσισε καὶ μὲ κατέστησε, κατὰ τὴν διαθήκην του, διάδοχον ἐδικόν του· καὶ ἐπιστάτην τέλειον τούτου τοῦ ἱεροῦ σχολείου, κατὰ τὴν οἰκονομίαν, ὅπου ὁ ἴδιος διώρισε, νὰ διαιωνίζῃ, καθὼς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, καὶ

καὶ οἰκονομίαις, ἀλλὰ μόνους ἐκείνους, οὓς οἱ ἀείμνηστοι ἐκείνοι συνίστορες αὐτῆς Θεοσεβῶς διετάξαντο, καὶ καλῶς ὠρίσαντο, ὡς περ τὰς διαταγὰς αὐτῶν ὡς Θεαρέστους διетήρησαν ἀπαρτρέπτους, καὶ ἀπαραβάτους, τοὺς τε κανόνας, καὶ τοὺς ὅρους αὐτῆς οὐ μόνον οἱ ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἐπιστατήσαντες, καὶ ἔχοντες λόγον πρὸς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις, ἀλλὰ καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν ἐκκλησιαστικῶς προϊστάμενοι ἀοίδιμοι ἀρχιερεῖς ὅτε κύρ Νεόφυτος, ὁ κύρ Καλλίνικος, καὶ ὁ ἀπὸ Σμύρνης ἀξιοπρεπῶς πατριαρχεύσας Παναγιώτατος, καὶ Σεβασμιώτατος Πατριάρχης πρῶην Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητός, καὶ περιπόθητος ἡμῶν ἀδελφός, καὶ συλλειτουργγὸς Κύριος Κύριος Προκόπιος συντηρήσας αὐτὴν ἀμιγῆ, καὶ ἀνωτέραν πάσης ἐκκλησιαστικῆς, καὶ πολιτικῆς διανογλήσεως, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ὅτε ἐλέει Θεῷ ἀρχιερατικῶς προϊστάμεθα ἐν αὐτῇ τῇ Θεοφυλάκτῳ ἐπαρχίᾳ, διευλαβούμενοι κατὰ χρέος τῶν ἀειμνήστων ἐκείνων συνιστόρων ἀνδρῶν τὰς ὑποθήκας, καὶ τὰς θεοφιλεῖς ἀφιερώσεις, διετηρήσαμεν μέχρι κεραίας ἀπαρτρέπτους καὶ ἀπαραβάτους, κρατύναντες αὐτὰς εἰς αἰώνιον, ὡς εἶπεν, διαμονήν, ὡς περ καὶ ὁ διάδοχος ἡμῶν, καὶ γνήσιος, νόμμος, καὶ κανονικός ἀρχιερεύς, καὶ κυριάρχης αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας ἱερώτατος μητροπόλιτης Σμύρνης ὑπέρτιμος, καὶ ἔξαρχος Ἀσίας ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητός ἡμῶν ἀδελφός, καὶ συλλειτουργγὸς κύρ Ἀνθιμος διετήρησε, καὶ ἐφρόντισε, καὶ φροντιεῖ ὀφειλομένως τῆς εὐσταθείας αὐτῆς καὶ διαμονῆς κατὰ τὰς ἀρχαίας ἐκεῖνας διατάξεις, καὶ τοὺς ὀρισθέντας περὶ αὐτῆς ὅρους, καὶ κανόνας, καὶ ὡς εἰκός ἀγρυπνος ἡμῖν σπουδῇ, ἵνα μὴ τῇ τοῦ καιροῦ παρατάσει συμβῇ τι ἀντίξουν τῇ Εὐαγγελικῇ ταύτῃ σχολῇ ὡς ἀνατεθειμένη αὐτῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν Θεῷ τῷ νυμφίῳ, καὶ

κεφαλῇ τῆς ἐκκλησίας, ἥς δὲ κατὰ θείαν αὐτοῦ εὐδοκίαν, καὶ ἑλεος βασιλικὸν προεστάναι καὶ δεύτερον λαχόντες, καὶ τὰ πνευματικὰ αὐτῆς πηδάλια διέποντες, καὶ παντὶ σθένει πρόνοιαν ποιούμενοι τῶν ἑκασταχοῦ Ἀγίων αὐτοῦ ἐκκλησιῶν, καὶ εὐκτηρίων οἰκῶν, καὶ τῶν κοινῶν φροντιστηρίων, καὶ σπουδάζοντες τῆς εὐσταθείας αὐτῶν, καὶ διαμονῆς, ἐμνήσθημεν καθ' ὑπερβάλλουσαν ὀφειλὴν καὶ αὐτῆς τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς ὡς σεμνυνομένης ἐπὶ τῷ παντίμῳ, καὶ προσκυνητῷ ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ τοῦ νυμφίου αὐτῆς τῆς ἁγίας νύμφης αὐτοῦ ἐκκλησίας, καὶ καθ' ὑπέρτερον λόγον ἐκρίναμεν οὐ μόνον νόμιμον, καὶ δίκαιον, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἀναγκαῖον φροντίσαι τῆς ἀρίστης αὐτῆς διοικήσεως, καὶ πιστῆς οἰκονομίας, καὶ κρατῦναι, καὶ ἐπικυρῶσαι τοὺς ἐκτεθέντας ὅρους, καὶ κανόνας τῶν ἀειμνήστων ἐκείνων κτιτόρων, συνιστόρων τε καὶ συνδρομητῶν αὐτῆς μακαρίων ἀνδρῶν, ὅπως κατὰ τὰς ἐκτεθείσας ἐκείνων διαταγὰς διοικῆται, καὶ οἰκονομῆται αὕτη παρὰ τῶν διορισθέντων ἐν αὐτῇ ἐπιτρόπων, καὶ τοῦ διδασκάλου ὁσιολογιωτάτου κυρ Χρυσάνθου, καὶ ὑπ' αὐτῶν μόνον διεξάγεται, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα διαδεξομένων τὴν φροντίδα ταύτην, καὶ ἐπιστασίαν ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, οὕτω καὶ εἰς τὸν ἐφεξῆς ἅπαντα χρόνον, μηδενὸς ἐτέρου ἔκ τε τοῦ καταλόγου τοῦ εὐαγοῦς κλήρου, καὶ τοῦ πολιτικοῦ συστήματος δυναμένου ποτὲ ἐπιμιχθῆναι τῇ διοικήσει αὐτῆς, ἢ τοῖς ἀφιερωθεῖσιν αὐτῇ χρήμασί τε καὶ κτήμασιν, ἢ τῇ ἀποκαταστάσει διδασκάλου, ἢ τῇ εἰσαγωγῇ μαθητῶν, ἢ ἀποβολῇ. Τούτου χάριν γνώμη κοινῇ, καὶ συνοδικῇ γράφοντες διὰ καλάμου ἐκκλησιαστικοῦ συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ συλλειτουργῶν, πρῶτον μὲν κρατύνομεν θεοσεβῶς, καὶ ἐπικυροῦμεν

εὐσεβοῦς τὴν εὐαγγελικὴν ταύτην σχολὴν ὡς ἱερὰν, καὶ σεμνυνομένην ἐπὶ τῷ προσκυνητῷ, καὶ ὑπερφυεῖ ὀνόματι τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε εἶναι, καὶ λέγεσθαι ἀνάθημα τῆς νύμφης ἁγίας αὐτοῖ ἐκκλησίας, καὶ ὀριζόμεθα τὰς ἀπ' ἀρχῆς γενομένας περὶ αὐτὴν θεαρέστους διαταγὰς παρὰ τῶν συνιστόρων αὐτῆς, καὶ τῶν κατὰ καιροὺς ἀφιερωσάντων, καὶ τοὺς ἐκτεθέντας παρ' ἐκείνων ὅρους, καὶ κανόνας περὶ τὰς διοικήσεις αὐτῆς, καὶ θεοφιλεῖς οἰκονομίας ἔχειν αἰεὶ τὸ κῆρος, καὶ τὴν ἰσχὺν ἀπαράτρεπτον, καὶ ἀμεταποίητον, καὶ τὴν ἐνέργειαν ἐλευθέραν, καὶ ἀνεμπόδιστον παρ' οὐδενὸς προσώπου ἔκ τε τοῦ ἐν τῷ κλήρῳ, καὶ τοῦ ἐν τῷ πολιτικῷ συστήματι· εἴτα δὲ ἀποφαινόμεθα, ἵνα πρῶτον ἡ εὐαγγελικὴ αὕτη σχολὴ συντηρῇται διὰ παντός, καὶ διαμμένη ἀμετάτρεπτος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς συστατικῇ καταστάσει, καθ' ἣν συνέστη ἀπ' ἀρχῆς ὑπὸ τῶν πρώτων συνιστόρων μέχρι τοῦ νῦν διακρατούσῃ. Β'· ὁ ἤδη ὁσιολογιώτατος διδάσκαλος κύρ Χρῦσανθος καὶ οἱ τανῦν ἐπιτροπεύοντες ἐν αὐτῇ ἔχουσιν αὐτοὶ φροντίδα, καὶ σπουδὴν τῆς ἀρίστης οἰκονομίας, καὶ θεοφιλοῦς διοικήσεως, καὶ ἀποκαταστάσεως διδασκάλου, ὃν ἂν εὕρωσιν ἄξιον τῷ ἐπαγγέλματι ἐν λόγοις, καὶ ἔργοις, ὥστε ψηφίζεσθαι ἐκεῖνον, καὶ εἰσάγειν τῇ σχολῇ, καὶ μηδεὶς ἄλλος ἔκ τε τοῦ κλήρου, ἢ τοῦ πολιτικοῦ συστήματος ἔχη ὅλως ἐξουσίαν πολυπραγμονεῖν περὶ τούτων, ἢ διανοχεῖν, αὐτονόμου οὔσης, καὶ ἐλευθέρας παντοίας ἐρεύνης παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς τὰ πρῶτα φερόντων. Γον· Κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ ἐν ἱεροδιδασκάλοις μακαρίτου κύρ Ἱεροθέου ἀλληλοδιαδόχως καὶ ὁ ἐν αὐτῇ σχολάρχων ὁσιολογιώτατος κύρ Χρῦσανθος μετὰ τῶν τιμιωτάτων ἐπιτρόπων ἔχουσιν ἰδιορρύθμως ἐκλέγειν, καὶ διορίζεσθαι διά-

δοχον τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος σχολαρχοῦντα, ὃν ἂν αὐτοὶ εὖρωσι, καὶ ἐγκρίνωσιν ἄξιον, καὶ εὐδόκιμον καθ' ἑκάτερον κατὰ τὸ ἀνέκαθεν αὐτόνομον τῆς σχολῆς. Δοῦν οἱ ἐπιτροπεύοντες εἴγε βούλονται ἀντιλαβέσθαι, καὶ ἔχειν ἀντιλήπτορας, καὶ βοηθοὺς τῇ ἐπιτροπῇ αὐτῶν, καὶ ἐπιστασίᾳ ἐτέρους ἀδελφοὺς, οὓς ἂν ἐκλέξωνται ἀξίους, ἔχωσιν ἐλευθέρως ψηφίζεσθαι, οἱ δὲ ἐκλεχθῆσόμενοι ὀφείλουσιν ὑπακούειν, καὶ προθύμως δέχεσθαι, καὶ εὐχαρίστως τὸ ἐλαφρόν τοῦτο φορτίον, ὡς Χριστοῦ διάκονοι, καὶ αὐτῆς τῆς εὐαγγελικῆς αὐτοῦ σχολῆς, μηδ' ὅλως ἐνιστάμενοι, ἢ ἄλλως πως ἀπαναινόμενοι· καὶ γὰρ τοιαύταις ἐγγράφοις ὑποθήκαις τῶν ἀειμνήστων ἐκείνων κτιτόρων, καὶ μάρτυσι θεοσεβέσι, καὶ ἀξιοπίστοις, ἐγένετο ἡ ἐκ βάθρων ἀνεγερσις αὐτῆς καὶ μέχρι τοῦδε ἐν ἀσφαλείᾳ διαμονή, καὶ ἡ νύμφη ἐκκλησία τοῦ Κυρίου αὐτῆς, καὶ Θεοῦ γνωρίζουσα αὐτὴν ἀνέκαθεν ἀφιέρωμα αὐτοῦ, καὶ ἀνάθημα ἀναφαίρετον, καὶ ἀναπόσπαστον ἔχη ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῆς προστασίαν, καὶ ὑπεράσπισιν, θεσπίζουσα, καὶ ὀριζομένη διαμένειν ἀδιάσπαστον ἀπ' αὐτῆς καὶ ἐλευθέραν, ἀδούλωτον, ἀκαταπάτητον, ἀκαταζήτητον παρὰ παντός προσώπου τῶν τοῦ κλήρου, καὶ τῶν τοῦ πολιτικοῦ συστήματος, ἀμιγῆ τε καὶ ἀνωτέραν πάσης, καὶ παντοίας ἐνοχλήσεως, ἢ ἀπαιτήσεως, μηδενὸς τολμήσοντος ἐπιμιχθῆναι τῇ διοικήσει αὐτῆς, ἢ προβαλεῖν λόγον περὶ τῶν ἀφιερωθέντων αὐτῇ χρημάτων, κτημάτων τε καὶ πραγμάτων· τὰ γὰρ ἅπαξ τῷ Θεῷ ἀφιερωθέντα διαμένειν δεῖ ἀνεκποίητα, καὶ ἀναφαίρετα εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. Εἴ γε δὲ συμβαίῃ αὐτῇ τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ ὑπόθεσις τις, ἢ ἄλλη τις ἀνάγκη, ὀφείλουσιν οἱ ἐπιτροπεύοντες μετὰ τοῦ διδασκάλου ἀναγγέλλειν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἵνα παρ' αὐτῆς διευθετῶνται τὰ ἐπισυμβησό-

μενα, καὶ ἀποπερατῶνται κατὰ τὸ εὐθεῖς, νόμιμόν τε καὶ δίκαιον. Ταῦτα ὀρίζόμενοι μετὰ φόβου Θεοῦ, καὶ διευλαβούμενοι τὰς φρικώδεις ἀράς τῶν οὕτω θεοφιλῶς συστησαμένων τὸ τοιοῦτον θεοφιλές, καὶ ἀναγκαῖον ἔργον, καὶ ἀναθεμένων, ἀποφαινόμεθα τελευταῖον ἐκκλησιαστικῶς, ἵνα ὅς δ' ἂν τῶν χριστιανῶν ἕκ τε τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου, ἢ τοῦ πολιτικοῦ, ἢ ἀπλῶς τοῦ ἰδιωτικοῦ συστήματος τολμήσῃ ποτὲ κακοβούλως διαβαλεῖν ἐμμέσως, ἢ ἀμέσως τὴν ἀπ' ἀρχῆς παντελῆ ἐλευθερίαν, καὶ αὐτονομίαν αὐτῆς τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς, ἢ διασείσαι τρόπῳ οἰωδῆτινι τὰ περὶ τῆς διοικήσεως αὐτῆς, καὶ οἰκονομίας, ἢ ἐπηρεᾶσαι τοὺς ἐπ' ἐξουσία ἐλευθέρα ἐπιτρόπους αὐτῆς, καὶ τὸν σχολαρχοῦντα, ἢ ὑποσκελίσαι τοὺς ὑπ' αὐτῶν καθ' ἐκούσιον αἵρεσιν ἐκλεχθομένους συναντιλήπτορας, καὶ ἐκταράξαι αὐτοὺς τε καὶ τὰ τῆς Εὐαγγελικῆς ταύτης σχολῆς, καὶ βλάβην τινὰ μέχρι κεραίας προξενῆσαι, οἱ τοιοῦτοι ὅποιοι ἂν ᾤσιν, ὥς κακότηροποι, καὶ πολέμιοι τοῦ τοιούτου κοινωφελοῦς, καὶ θεαρέστου ἔργου, καὶ ἀντίμαχοι πρὸς αὐτόν τὸν Κύριον, καὶ τὴν νύμφην ἁγίαν αὐτοῦ ἐκκλησίαν τὴν ἐπικυροῦσαν ταῦτα ὀφειλομένως, καὶ συνέχουσιν, πρὸς τὸ ἔχειν τὰς φοβεράς ἐπιτιμήσεις, καὶ ἀράς τῶν ἀειμνήστων ἐκείνων κτιτόρων, καὶ συνιστόρων, ὑπάρχωσι καὶ ἀφωρισμένοι ἀπὸ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, κατηραμένοι τε καὶ ἀσυγχώρητοι, καὶ μετὰ θάνατον ἄλλοι, καὶ τυμπανιαῖοι, ἄγγελος Κυρίου καταδιώξει αὐτοὺς ἐν πυρίνῃ ῥομφαίᾳ, καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς, καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνοι, καὶ ἔνοχοι τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης, καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδιχοι. Διὸ εἰς ἐνδειξιν, καὶ διηνεχῆ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικόν, καὶ συνοδικόν σιγγιλιῶδες ἐν μεμβράναις ἐπικυρωτικὸν γράμμα, κατὰστροφὴν καὶ τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χρι-

στοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ἐδόθη εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἱερὰν
Εὐαγγελικὴν τὴν ἐν Σμύρνῃ σχολήν. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιο-
στῷ ὀκτακοσιοστῷ ὀγδόῳ ἐπινεμήσεως δεκάτης πρώτης, κατὰ
μῆνα Φεβρουάριον.

† Ὁ Πατριάρχης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκο-
πος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικός.

- † Ὁ Καίσαρς ΦΙΛΟΘΕΟΣ.
  - † Ὁ Ἐφέσου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.
  - † Ὁ Ἡρακλείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ.
  - † Ὁ Κυζίκου ΜΑΚΑΡΙΟΣ.
  - † Ὁ Νικομηδείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.
  - † Ὁ Νικαίας ΔΑΝΙΗΛ.
  - † Ὁ Χελκηδόνος ΙΕΡΕΜΙΑΣ.
  - † Ὁ Δέρκων ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.
  - † Ὁ Θεσσαλονίκης ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.
  - † Ὁ Νεοκαισαρείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ.
  - † Ὁ Βερροίας ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ.
  - † Ὁ Ἀθηνῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.
  - † Ὁ Σμύρνης ΑΝΘΙΜΟΣ.
  - † Ὁ Ἀγκύρας ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ.
  - † Ὁ Νέων Πατρῶν ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ.
  - † Ὁ Μετημβρίας ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.
  - † Ὁ Μπόσνας ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.
  - † Ὁ Ἐλκασσῶνος ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ.
  - † Ὁ Φερσάλων ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ.
  - † Ὁ Ἰμβρου ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ.
-

No 41.

Σιγγίλιον ἕτερον Πατριαρχικὸν συνοδικὸν ἐκδοθὲν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸ αὐθ'. ἔτος ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας τοῦ κυρίου Ἱερεμίου, ἐπικυροῦν καὶ ἐπιβεβαιοῦν τὸ πρῶτον σιγγίλιον, καὶ διορίζον ἀποφαντικῶς, καὶ δικαστικώτερον τὴν Εὐαγγελικὴν Σχολὴν ἐλευθέραν, ἀμιγῆ τε καὶ ἄσχετον διόλου, ὡς αὐτόνομον κατὰ τὴν ἀπ' ἀρχῆς σύστασιν αὐτῆς, ὡς ἀπερωμένην τῷ Υἱῷ καὶ Λόγῳ τοῦ Θεοῦ· οὕτως γνωρίζουσα αὐτὴν καὶ ἡ νόμῳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία διὸ καὶ πρὸς ταῖς ἀραῖς τῶν κτιτόρων, καθυποβάλλει ἡ Ἐκκλησία καὶ ἐτέραις φρικώδεσιν ἀραῖς καὶ ἐπιτιμίοις, ὅσους ὅποιονδήποτε τρόπον κινεῖται κατὰ τῆς Εὐαγγελικῆς ταύτης Σχολῆς.

---

*Ἱερεμίας ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.*

Δυσχερὲς, μᾶλλον δὲ ἀδύνατον τὰ περὶ τὴν παιδείαν καὶ μάθησιν ἀξίως ἐγκωμιάσαι, καὶ γλῶττάν τις αὐχοίη πῦρ πνέουσαν ῥητορικὸν, καὶ ὕψος λόγου, καὶ εὐροίαν ἐννοιῶν δαψιλῇ καὶ χύδην προχεομένην μέχρι καὶ θαύματος, τὰ λαμπρὰ τῆς φύσεως φιλοτιμήματα φανείη πεπλουτηκώς. Ἐπιλίποι γὰρ ἂν αὐτὸν ὁ πᾶς χρόνος διηγούμενον, ὅσα κατὰ πλῆθος, καὶ ἡλικία κατὰ μέγεθος τοῖς ἀνθρώποις τὰ ἀπὸ τῆς παιδείας

προσγίνεται ἀγαθὰ· ἀδύνατον μὲν οὖν ταῦτα ἀπαριθμήσασθαι· ἐπεὶ δὲ περὶ σχολῆς τῆς τῶν μεγίστων τούτων ἀγαθῶν πηγῆς τε καὶ ρίζης ἤδη ὁ λόγος, εἰ καὶ βραχύτατα, ὅμως δ' οὖν ἀληθῆ, ταῦτα συνελὼν ἂν τις εἴποι περὶ τῆς παιδείας· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἢ τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας ἐπὶ τῶν ἐνύλων τε καὶ ἀύλων τοῖς ἀνθρώποις ἐμποιοῦσα, αὕτη ἐστὶν ἢ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ διάκρισιν ἡμᾶς ἐκδιδάσκουσα, καὶ ἐπωφελεῖς ἡμῖν τε αὐτοῖς, καὶ τοῖς οἴκοις, καὶ παντὶ τῷ γένει ἀποκαθιστῶσα, ταῖς τε θεωρίαις κατορθοῦντας, καὶ ταῖς πράξεσιν εὐδοκιμοῦντας πᾶρασκευάζουσα· καὶ τὸ μέγιστον, αὕτη ἐστὶν ἢ τὴν κατανόησιν τῶν ἱερῶν λογίων, καὶ τῶν ψυχωφελεστάτων συγγραμμάτων τῶν ἁγίων τῆς ἐκκλησίας πατέρων παρεχομένη, καὶ συμβαλλομένη ἡμῖν τὰ μέγιστα πρὸς εὐσέβειαν. Διὸ καὶ ὁ σοφὸς Σολομὼν πάντα ἐλάττω τῆς ἀξίας αὐτῆς ἀποφαίνεται, λέγων, οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα οὐδὲν πεπαιδευμένης ψυχῆς. Ἄλλ' ἐπὶ τίμῃ ἄρα σκοπῇ ἡ τοιαύτη τοῦ λόγου ἰδέα ἡμῖν προανακέχρυσται; πάντως οὐ διακενῆς, οὐδ' ἐπὶ ματαίῳ τὰ ὑπὲρ τῆς παιδείας ταυτὶ σεμνὰ πεπροσιμιάσται φθέγματα. Κατὰ γὰρ τὸ παρεληλυθὸς ἀψλγ' σωτήριον ἔτος ἐν τῇ περιφῆμῳ πόλει τῶν Σμυρναίων θεοφιλῆς τις ἀνὴρ, Παντελῆς τοῦνομα, Σεβαστόπουλος τῷ γένει, ζήλω τῶν καλῶν, καὶ τῆς κοινῆς ὠφελείας ἐκκαίόμενος, μᾶλλον δὲ εἰπεῖν, τῇ ὀφειλομένη κατὰ Θεὸν ἀγάπῃ πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς εὐσεβεῖς ἐκεῖ χριστιανούς διεκπυρωθεῖς, προέθετο κοινὴν συστῆσαι σχολήν, καὶ διδάσκαλον ἐπικαταστήσαι πρὸς παράδοσιν τοῦ θεοσδότου τούτου τῆς παιδείας χρήματος τοῖς τε αὐτόχθοσι, καὶ τοῖς ἁλλοδαπέσιν, ὅσοι κατ' ἔρωτα παιδείας φοιτῶσι τῶν ὁμογενῶν. Ἐπὶ τοιούτῳ γοῦν φιλοθέῳ σκοπῷ ὁ ἀοίδιμος ἐκεῖνος, σύμφωνον τῇ ἐπαγγελίᾳ καὶ τὴν πρᾶξιν εὐθὺς ἐπεδείξατο· καὶ γὰρ ἐξ ὧν αὐτῷ ὁ πλουσιόδωρος ἐν ἐλέει Θεὸς ἐδωρήσατο

καταβαλὼν οὐκ ὀλίγην χρημάτων ποσότητα, τὴν κοινὴν ταύτην ἀνήγειρε σχολήν, καὶ διδάσκαλον ἐν αὐτῇ φέρων ἀποκατέστησε, τὸν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ εἰ περ τις ἄλλος εὐδοκιμηκότα, καὶ διαπρέψαντα, καὶ τοῖς πᾶσι γνωστὸν εὐκλεῶς καθεστῶτα, τὸν μακαρίτην, φαμὲν, ἐκεῖνον Ἱερόθεον τὸν ἐξ Ἰθάκης, Δενδρινόν· προσλαβόμενος δὲ καὶ τινὰς ἄλλους τῆς αὐτῆς ἐχομένους θεοφιλοῦς σπουδῆς πρὸς εὐμαρεστέραν τοῦ ἔργου εὐδόωσιν τε καὶ σύστασιν, καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ ἄλλα ἐξ ἰδίων καταβαλὼν, καὶ προσδαπανησάμενος, καὶ τὴν κτιτορικὴν αὐτοῦ ταύτην σχολὴν ἀπαρτίσας μεθ' ὧν τῶν χρειωδῶν, τελευταῖον συμφώνως οὗτοι οἱ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῆς συνδραμόντες, φέροντες εὐσεβῶς τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ μονογενεῖ Υἱῷ καὶ λόγῳ τοῦ Θεοῦ ὁλοθύμως ἀνέθεντο, καὶ τῇ ὑπερμάχῳ αὐτοῦ προστασίᾳ κοινῶς καθυπέταξαν, πᾶσαν ἄλλην ἀσθενῆ, καὶ χαμαὶ φερομένην ἀνθρωπίνην, καὶ ἐπισηφαλῆ, ἀπρόσφορον, καὶ ἀκατάλληλον κρίναντες. Οὐ μόνον γὰρ τῶν Μουσῶν θιασώτας, καὶ περὶ τὰς μαθήσεις ἐπιδιδόντας τοὺς ἐν αὐτῇ ἐκπαιδευομένους ἤθελον εἶναι, ἀλλὰ καὶ τούτων ἐπιμελητάς, καὶ τῆς εὐσεβείας ἀντεχομένους, καὶ ἐπ' ἀρετὴν προαγομένους τὸ συναμφοτέρον, τελείους καταστήσειν ἐσπούδαζον· διὰ ταῦτα ἔφορον καὶ προσάτην τῆς εἰρημένης κοινῆς σχολῆς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγόν, καὶ τελειωτὴν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν ἐπεγράψαντο, καὶ τῇ ἀμέσῳ αὐτοῦ ἀφοσιωσάμενοι, καθυπέταξαν, προστασίᾳ, ὥστε εἶναι καὶ λέγεσθαι σχολὴν Εὐαγγελικὴν τοῦ θεανθρώπου λόγου, ἀφοσίωμα θεῖον καὶ ἀφιέρωμα, αὐτόνομον, αὐτοδέσποτον, ἀδούλωτον, καὶ πάσης οἰασοῦν ἐνοχλήσεως ἀμιγὲς παρὰ παντός προσώπου ἱερωμένου καὶ λαϊκοῦ, καὶ ἀνώτερον πάσης ἐπιμιξίας εἴτε τῶν ἀπογόνων αὐτῶν καὶ κληρονόμων, εἴτε ἄλλου τινὸς τῷ γένει προσήκοντος. Ἐπὶ

τοιούτω γοῦν ἐδραιωτάτῳ θεμέθλῳ δειμύμενοι οἱ μακάριοι ἐκεῖ-
νοι, καὶ ζηλωταὶ τοῦ γένους φιλόκαλοι τὴν εἰρημένην κοινήν
σχολήν, συντάξεις τε τῶν ἐν αὐτῇ διδασκάλων ταξάμενοι,
καὶ ὑποτρόφων μαθητῶν ἐτήσια προσδιορισάμενοι, ἐπὶ τούτοις
ἀναγκαῖον ἡγήσαντο καὶ ὑπὸ ἐπιτρόποις τὴν διοίκησιν αὐτῆς
ἐμπιστεύσασθαι, ἵνα καθ' εἰρμόν τάξεως ἀρίστης, ἣν αὐτοὶ
διετάξαντο, τὰ τῆς σχολῆς διεξάγωνται, καὶ μηδεμίᾳ κατὰ-
χρησις παρεισφρήσασα τὴν εὐγένειαν, καὶ τὸ ἀμιγῆς τῶν προ-
νομίων αὐτῆς διανοθεύσῃ καὶ παραβλάψῃται. Τὴν μὲν γοῦν
ὄλην ἐσωτερικὴν τῆς σχολῆς διοίκησιν τῷ πρώτῳ διδασκάλῳ,
καὶ σχολάρχῃ ἐνεπιστεύσαντο, τὴν δὲ ἐξωτερικὴν, τέσσαρσι
τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τὸ τότε, ἐπέτρεψαν, ἵνα δηλαδὴ ὁ
μὲν τῆς προόδου καὶ αὐξήσεως τῶν μαθητῶν ἀνενδότως φρον-
τίζων εἰς εὐμάθειαν, καὶ εὐσεβοφροσύνην προάγῃ αὐτοῦς, οἱ δὲ
παραλαμβάνοντες τὰς ἐκ τῶν ἀφιερωμάτων προσόδους, εἰς τε
συντάξεις τῶν διδασκάλων, καὶ ἔξοδα τῶν ἀπόρων ὑποτρό-
φων μαθητῶν δαπανῶσιν, οἰκονομοῦντες τὰς χρείας καὶ ἀνάγ-
κας τῆς σχολῆς πιστῶς καὶ ἀξίως ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτῶν· τι-
νὸς δὲ ἐξ αὐτῶν τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος, διαδέχεσθαι τὴν ἐπι-
τροπὴν ἕτερον, ὃν ἂν οἱ ἐπιζῶντες μετὰ τοῦ διδασκάλου ἐγ-
κρίνοιεν ἄξιον, καὶ τοῦτον συντάττεσθαι τοῖς λοιποῖς ἐπιτρό-
ποις, μηδενὸς ἄλλου λόγον ἢ χώραν ἔχοντος ἐπιμιχθῆναί
ποτε ἐμμέσως ἢ ἀμέσως περὶ τὴν διοίκησιν αὐτῶν, καὶ ἐμφι-
λοχωρῆσαι, κατ' ἰδιοῤῥυθμίαν. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ βάσις, κρη-
πίς, καὶ σύστασις τῆς Εὐαγγελικῆς ταύτης σχολῆς, καὶ τοι-
οῦτος ῥυθμὸς διοικήσεως τέτακται παρὰ τῶν φιλογενῶν αὐ-
τῆς συνιστόρων, ὥς ἐν ἰδίῳ αὐτῶν γράμμασιν ἐπικυρωτι-
κοῖς, καὶ διαταγαῖς, καὶ διαθήκαις, καὶ συμφωνίαις ἐγγράφοις,
καὶ παρὰ πολλῶν εὐσυνειδήτων μαρτυρουμέναις, ἡλείου φα-
νώτερον καταφαίνεται· ἅπερ ἀποδεικτικὰ γράμματα ὀκτὼ τὸν

ἀριθμὸν ὄντα καὶ ἐπὶ τοῦ προκατόχου ἡμῶν Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως, ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι λίαν ἀγαπητοῦ καὶ περιποθήτου ἡμῶν ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ Κυρίου Κυρίου Γρηγορίου, ἐπὶ τῆς δευτέρας δηλονότι πατριαρχείας αὐτοῦ, ἐμφανισθέντα τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπεκυρώθη δι' ἐκδόσεως Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ σιγγιλιώδους ἐν μεμβράναις γράμματος, καὶ τὰ προνόμια τῆς ἐλευθερίας τῆς εἰρημένης σχολῆς ἀστεμφῶς κατωχύρωται. Ἰερὰ γὰρ τῷ ὄντι καὶ ὅλως Εὐαγγελικὴ ἐπιγράφεται, πάσης ἐπιμιξίας καὶ καταχρήσεως ἀνεπίδεκτος οὖσα, ὡς ὁ λόγος φθὰς ἐδήλωσε· καὶ οὕτω τῆς θείας συναφαπτομένης δυνάμεως, ὡς φωταγωγός τις λυχνία ἀπὸ φωτὸς ἀρχεγόνου σελασφόρους τὰς λαμπηδόνας, καὶ διαυγεστάτας μαρμαρυγὰς ἀπαυγάζουσα, οὐ μόνον τὴν πόλιν ἐκείνην Σμύρνης κατηύγασέ τε καὶ κατεφώτισε, πρὸς τριάκοντα καὶ ἑξήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἀπειροπλάσιως καρπορρήσασα, κατὰ τὸν ἐν Εὐαγγελίοις εἰς εὐγεωνχῶρον πεσόντα ἀγαθὸν σπόρον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν περίοικον περιήύγασε, καὶ λαμπροὺς ἀνέδειξε φωστῆρας, καὶ διδασκάλους, ἄλλους τε πολλοὺς, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὸν ἀξίως αὐτῆς ἤδη καὶ ἀριζίνδην προῖστάμενον, εὐγνωμόνως τε ἀποδίδοντα, οἷόν τινα ἀντιπελάργησιν, τὰ τροφεῖα τῇ Εὐαγγελικῇ, πηγαίᾳ, ὡς εἶπειν, καὶ πολυφόρῳ ταύτῃ σχολῇ, τῇ ἀναθρεψαμένῃ αὐτόν, καὶ προαγαγούσῃ, καὶ ἀποτελεσάσῃ ἐς τὸ ἀκριβέστατον, τὸν ὁσιολογιώτατον φαμέν, ἀρχιμανδρίτην τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου, Πατριαρχικοῦ, Ἀποστολικοῦ, καὶ Οἰκουμενικοῦ θρόνου καὶ διδάσκαλον, ἡμέτερον κατὰ πνεῦμα υἱὸν ἀγαπητὸν κύριον Γαβριήλ. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ τὴν ἐπιτροπὴν αὐτῆς ἤδη ἀνεξωσμένοι τιμιώτατοι καὶ χρησιμώτατοι ὅτε κύρ Δημήτριος Μπαχατώρης, ὁ κύρ Στέφανος Κουρτοβίκης, ὁ κύρ Ἰωάννης Περάκη Σκοῦρος, καὶ ὁ κύρ Χριστόδου-

λος Μανουὴλ Ἡσαίου, ὡς ἀλληλοδιαδόχως τὴν διοίκησιν αὐ-
τῆς παραλαβόντες, συντονωτέρᾳ προθυμίᾳ καὶ ἐπιμελείᾳ τὰ
κατ' αὐτὴν διεξάγοντες, καὶ τῆς συντηρήσεως τῶν προνο-
μίων αὐτῆς θεοφιλῇ τὴν μέριμναν ἐνδεικνύμενοι, πάσης οἰασ-
οῦν ἐπιμιξίας, καὶ καταχρήσεως τὴν Εὐαγγελικὴν ταύτην
σχολὴν ἀνωτέραν διατηρῆσαι βουλόμενοι, καὶ τοιαύτην τοῖς
μεταγενεστέροις παραδοῦναι τὴν παρακαταθήκην, οἷαν παρὰ
τῶν προκατόχων αὐτῶν παρέλαβον, καθαρεύουσιν, ἀμιγῇ, καὶ
ἀδιανόθευτον, γράψαντες κοινῶς πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ δευ-
τέραν ἐκκλησιαστικὴν ἐπικύρωσιν θερμῶς ἐζητήσαντο. Τοῦ-
του χάριν εὐμενῶς προσηκόμενοι τὴν αἴτησιν αὐτῶν, καὶ τοῦ
θεοφιλοῦς ἀγασσάμενοι ζήλου, καὶ τῆς περὶ τὰ κοινωφελῆ, καὶ
θεάρεστα τῶν σπουδασμάτων προθυμίας ἐπαινέσαντες αὐτοὺς
καὶ ἐπευλογήσαντες πατρικῶς, ἔγνωμεν ἐκδοῦναι καὶ τὸ πα-
ρὸν ἡμέτερον Πατριαρχικόν, καὶ Συνοδικόν σιγγιλιῶδες ἐν
μεμβράναις γράμμα. Καὶ δὴ γράφοντες συνοδικῶς μετὰ τῶν
περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ
πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, πρῶ-
τον μὲν ἐπικυροῦμεν πάντα τὰ ἐν τοῖς σωζομένοις ἐκείνοις
ἐγγράφοις τῶν κτιτόρων τῆς ῥηθείσης ἱερᾶς Εὐαγγελικῆς
σχολῆς περιεχόμενα περὶ τε τῆς συστάσεως αὐτῆς, καὶ τῶν
πρὸς αὐτὴν ἀφιερωμάτων, καὶ τῆς διοικήσεως, καὶ θεοφιλοῦς
καὶ ἀρίστης οἰκονομίας διατεταγμένα, ὡς ἱερὰ, ἅγια, Θεῷ φί-
λα, ὁμολογουμένως σωτήρια, ἐπωφελῆ τε παντὶ τῷ Χριστω-
νύμῳ πληρώματι, καὶ ὅλως ἄθικτα, καὶ ἀνέπαφα, καὶ οἰασοῦν
μεταβολῆς καὶ τροπῆς ἀνεπίδεκτα, ἕως οὗ τὰ τῆδε ψῦχος καὶ
καύσων περιπολεῖ, καὶ ἐπὶ τούτοις τὰ ἐν τῷ προεκδεδομένῳ
πατριαρχικῷ, καὶ συνοδικῷ σιγγιλιῶδει ἐν μεμβράναις γράμ-
ματι συμφώνως καὶ κεφαλαιωδῶς ἐμφερόμενα, ἵν' ἔχῃσι τὸ
κῦρος καὶ τὴν ἐνέργειαν ἐν παντὶ καιρῷ ἀπαράτρεπτον, καὶ

ἀπαρχάρακτον, κατὰ τὴν διαταγὴν, καὶ οἰκειοθελῇ βούλῃσιν τῶν ἀοιδίμων κτιτόρων. Ἐπομένως δὲ ἀποφαινόμεθα, ἵνα ἡ σχολὴ αὕτη, ὡς ἅπαξ τῷ μονογενεῖ Υἱῷ καὶ λόγῳ τοῦ Θεοῦ ἀνατεθεῖσα εἴη καὶ λέγεται, καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται Εὐ-αγγελικὴ, ἐλευθέρα τε καὶ ἀδούλωτος, αὐτόνομός τε καὶ αὐτοδέσποτος, ἀλληλοδιαδόχως παρὰ τε τοῦ εἰρημένου ὁσιολογιωτάτου διδασκάλου, καὶ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῆς τῶν τε ἤδη ὄντων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα τὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν διδασκαλικὴν αὐτῆς προσασίαν διαδεχομένων, διεξαγομένην καὶ διευθυνομένην. Καὶ ὁ μὲν ἐν αὐτῇ διδασκαλικῶς προϊστάμενος, καθ' οὗς παρέλαβε κανόνας παρὰ τοῦ ἐν αὐτῇ πρώτως σχολαρχήσαντος ἀειμνήστου ἐκείνου Ἱεροθέου, ἔχη ποιεῖσθαι τὴν ἐσωτερικὴν τῆς σχολῆς ταύτης διοίκησιν, φιλοπόνως ἐχόμενος τοῦ ἔργου, καὶ εὐτάκτως, καὶ εὐμεθόδως προάγων τοὺς ὑπ' αὐτὸν μαθητὰς εἰς εὐμάθειαν καὶ χρηστὰ ἦθη, εἰς τε τὰ ἱερὰ πατροπαράδοτα δόγματα τῆς εὐσεβείας καταρτίζων αὐτοὺς, καὶ βίον ἀνεπίληπτον ἐκδιδάσκων, καὶ ἀξιους μαθητὰς ἀποφαίνων τῆς Εὐαγγελικῆς ταύτης σχολῆς. Οἱ δ' εἰρημένοι τιμιώτατοι ἐπιτροποι, ἐπόμενοι ταῖς διατάξεσι τῶν κτιτόρων, ὀφείλουσιν ἐν φόβῳ Θεοῦ ἐπιστατεῖν, καὶ τὰ τῆς ἐξωτερικῆς διοικήσεως μετὰ ζήλου καὶ πίστεως διαπράττεσθαι, καὶ ἐπισκέπτεσθαι καλῶς, συνάγειν τε καὶ παραλαμβάνειν τὰς προσόδους τῆς σχολῆς, καὶ δαπανᾶν εἰς τε τὰς χρείας αὐτῆς, καὶ ἀνάγκας, καὶ εἰς τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν, μηδὲν πρὸς τοὺς περὶ αὐτὴν πόρους ἀποδυσπετοῦντες, ἢ ῥαθυμία καταχαυνούμενοι, καὶ ἀμελοῦντες τῶν πρὸς σύστασιν αὐτῆς συντεινόντων, αὖξήσιν τε καὶ πρόοδον ἐπ' ὠφελείᾳ κοινῇ, καὶ πάντα ποιεῖν πρὸς τοὺς κανόνας ἐκείνους ἀπευθυνόμενοι, καὶ μηδὲν παρεκκλινόμενοι· καὶ εἴποτε κατανοήσωσι κατὰ χρῆσιν τινα καὶ ἐπιμιξίαν ὑφορμοῦσαν καὶ ὑποτρέχουσαν, μηδὲν

ἐνδιδόναι καὶ ὑποχωρεῖν, ἀλλ' ἀναφέρειν τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία, ἣτις σχετικῶς πὺς πρὸς αὐτὴν ἔχουσα, ὡς νύμφη οὕσα Χριστοῦ, πρὸς ὃν ἡ σχολὴ ἀναφέρεται, τῇ ὑπερεχοῦσῃ αὐτῆς δυνάμει τὴν κατάχρησιν ἐκείνην ἀποσοβοῦσα, καὶ ἐξαλείφουσα, ἐλευθέραν τὴν σχολὴν διατηρήσει καὶ ἀπαρενόχλητον ἐς τὸ διηνεχές, κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν, καὶ τὸν σκοπὸν τῶν ἀοιδίμων συνιστόρων αὐτῆς καὶ χτιτόρων. Πρὸ πάντων δὲ καὶ ἐπὶ πᾶσι μηδεὶς τῶν ἀπάντων εἴτε ἱερωμένος, εἴτε λαϊκὸς ἐκάστης τάξεως καὶ βαθμοῦ ἁδαιαν ἐχέτω ἐπιμιχθῆναι, ἢ ὅλως παρεμβαλεῖν ἐμμέσως ἢ ἀμέσως τῇ διοικήσει τῆς αὐτονόμου ταύτης σχολῆς, ἢ τοὺς διδασκάλους αὐτῆς καὶ ἐπιτρόπους παρενοχλῆσαι, ἢ λόγον ἐμβαλεῖν περὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν διενεργουμένης οἰκονομίας, καὶ διοικήσεως ἢ περὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς καὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἢ περὶ ἄλλου τινὸς ἀνήκοντος αὐτῇ πράγματος ἐπὶ μηδεμιᾷ αἰτίᾳ καὶ προφάσει· μόνοις γὰρ τοῖς εἰρημένοις ἐπιτρόποις καὶ τῷ διδασκάλῳ ἐπιτέτραπται διευθύνειν, ρυθμίζειν, συντάττειν, οἰκονομεῖν, κήδεσθαι καὶ ἐπιμελεῖσθαι τῶν περὶ τῆς Εὐαγγελικῆς ταύτης σχολῆς, καὶ οὐδενὶ ἐτέρῳ, πρὸς εὐστάθειαν αὐτῆς καὶ διαμονήν, καὶ κοινὴν τοῦ γένους ὠφέλειαν. Ὅς δ' ἂν καὶ ὁποῖος τῶν χριστιανῶν, εἴτε ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου, εἴτε ἐκ τοῦ πολιτικοῦ συστήματος, ἐκάστης τάξεως, καὶ καταστάσεως καὶ βαθμοῦ καὶ ἡλικίας, παραβᾷ ἀναιδῶς τὰ τε πρότερον καὶ ἤδη ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς ἐκπεφασμένα, καὶ τεταγμένα περὶ τῆς ἐλευθερίας, καὶ αὐτονόμου διοικήσεως τῆς ἱερᾶς ταύτης Εὐαγγελικῆς σχολῆς, τολμήσῃ λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ παρασεῖσαι πὺς τὸ αὐτόνομον αὐτῆς, καὶ ἦν ἔλαχε προνομίου χάριν μετακινῆσαι κρυφίως ἢ φανερώς, καὶ μετονομάσαι, ἢ τὸν εἰρμόν τῆς διοικήσεως αὐτῆς παραλῦσαι, ἢ ἐνόχλησιν καὶ ἐπήρειαν καθ' οἷον δῆτινα τρόπον τοῖς ἐπιτρόποις αὐ-

τῆς καὶ τῷ διδασκάλῳ ἐμποιῇται, ἢ καθάψασθαι αὐτῶν ἐμμίσως ἢ ἀμέσως, ἢ χεῖρα πλεονεκτικὴν ἐκτεῖναί ποτε περὶ τὰ ἀφιερώματα αὐτῆς καὶ τὰς τεταγμένας προσόδους, ἢ ὅλως ἐπιμιχθῆναι τῇ ἀμιγεῖ καὶ καθαρευούσῃ ταύτῃ Εὐαγγελικῇ σχολῇ, κρῖναί τε καὶ ἀνακρῖναι τὰ κατ' αὐτὴν, καὶ βλάβην τινὰ καὶ ζημίαν αὐτῇ προξενῆσαι, οἱ τοιοῦτοι, ὅποιοι ἂν ᾤσιν, ὥς καταφρονηταὶ τῶν νομίμων ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν διατάξεων, καὶ ἀλαζόνες, καὶ φαῦλοι, καὶ ἱερόσυλοι, καὶ πολέμιοι τῶν καλῶν καὶ θεαρέστων κατορθωμάτων, καὶ κοινοβλαβεῖς, ἀφωρισμένοι ὑπάρχωσι παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ζωοποιοῦ, καὶ ἀδαιρέτου μακαρίας τριάδος τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει μόνου Θεοῦ, καὶ κατηραμένοι, καὶ ἀσυγχώρητοι, καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτοι, καὶ τυμπανιαῖοι, αἱ πέτραι καὶ ὁ σίδηρος λυθείησαν, αὐτοὶ δὲ μηδαμῶς, σχισθεῖσα ἡ γῆ καταπίοι αὐτούς, ὥς τὸν Δαθὰν καὶ Ἀβειρῶν, ἄγγελος Κυρίου καταδιῶξαι αὐτοὺς ἐν πυρίνῃ ῥομφαίᾳ, εὗροιεν τὸν Θεὸν ἀντίμαχον πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς οὐρανίους δυνάμεις πολεμώσας αὐτοῖς, τὰ κτήματα αὐτῶν καὶ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κέρδη εἴησαν εἰς ἀπώλειαν, καὶ οὐ μὴ μείνῃ αὐτοῖς λίθος ἐπὶ λίθου, καὶ εἴησαν αἱ γυναῖκες αὐτῶν χῆραι, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ὀρφανὰ, ἐξαλειφθεῖη τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ βίβλου ζώντων, καὶ προκοπὴν μήποτε ἴδοιεν, μηδὲ πρόσωπον Θεοῦ, εἴησαν δὲ καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνοι, καὶ ἔνοχοι τοῦ πυρός τῆς γεέννης, καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικοι. Ταῦτα ἀπεφάνθη καὶ κεκύρωται συνοδικῶς· ὁθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκτὴ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγγιλιῶδες ἐν μεμβράναις ἐπικυρωτικὸν γράμμα, καταστρωθὲν καὶ τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς κατ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ ἐπεδόθη τῇ ῥηθείᾳ Εὐαγγελικῇ σχολῇ, τῇ ἐν τῇ μεγαλοπόλει Σμύρνῃ κειμένη. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ

ὀκτακοσιοστῷ ἐννάτῳ κατὰ μῆνα Ἰούλιον, ἐπινεμήσεως δεκά-
της δευτέρας.

† ΙΕΡΕΜΙΑΣ ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινου-
πόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

- † Ὁ Καισαρείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ.
  - † Ὁ Ἐφέσου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.
  - † Ὁ Ἡρακλείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ.
  - † Ὁ Κυζίκου ΜΑΚΑΡΙΟΣ.
  - † Ὁ Νικομηδείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.
  - † Ὁ Δέρκων ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.
  - † Ὁ Θεσσαλονίκης ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.
  - † Ὁ Νεοκαισαρείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ.
  - † Ὁ Ἰκονίου ΚΥΡΙΛΛΟΣ.
  - † Ὁ Σμύρνης ΑΝΘΙΜΟΣ.
  - † Ὁ Ἀγκύρας ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ.
  - † Ὁ Ἐλασσῶνος ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ.
-

Διζίτησις πατριαρχική συνοδική ἐκδοθεῖσα ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ ἔτος, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ αὐτοῦ κυρίου Ἱερεμίου ταυτοχρόνως τῇ σιγγιλίῳ, καὶ συνωδῷ τούτῳ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται ἀπαρallάκτως, καθ' ὅσον καὶ τὸ συνοδικὸν σιγγίλιον ὑπὲρ τῆς αὐτῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς· ἐπομένως δὲ, ἡ ἐκκλησία ἐπαινεῖ, καὶ τὸν σκοπὸν περὶ τῆς συστάσεως τοῦ νέου ἐπιστημονικοῦ σχολείου, ὅπου θέλουσι νὰ συστήσωσι, μιμούμενοι τὸν ζῆλον ἐκείνων τῶν ἀειμνήστων κτιτόρων τῆς Εὐαγγελικῆς εὐαγοῦς παλαιᾶς σχολῆς, ἵνα καὶ τοῦ αὐτοῦ μακαρισμοῦ τύχωσι καὶ αὐτοὶ, ἐπ' αὐτοῖς γενόμενοι, ὡς κοινοὶ εὐεργέται φιλοπάτριδες καὶ φιλογενεῖς ἀναγραφόμενοι, μὴδ' ὅλως δὲ τῇ Εὐαγγελικῇ σχολῇ, οὐδ' ὁμοίῳ ἀντίξουν, ἢ ἐναντίον διαπράττοντες.

~~~~~  
Ἱερεμίας Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας

Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.
~~~~~

Γερώτατε Μητροπολίτα Σμύρνης, ὑπέρτιμε καὶ ἑξάρχε Ἀσίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργγέ, καὶ ἐντιμότατοι κληρικοὶ, καὶ ὀσιώτατοι ἱερομόναχοι, καὶ τιμιώτατοι προεστῶτες, δημογέροντες, καὶ πρόκριτοι τῆς ἐπαρχίας ταύτης, χρήσιμοι ἐπίτροποι τῶν ἐκκλησιῶν, πρωτομαγίστορες, καὶ μαγίστορες τῶν εὐλογημένων ρουφετιῶν, καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία, καὶ συγχώρησις. Τῶν ἀπειρημένων τοῖς τοῦ πνεύματος νόμοις, ὅσοι τὴν ὁποιοοῦν καλῶς ἔχουσιν τῶν κοινῶν κατὰστασιν

θεοφιλέσιν ἀρχαίοις θεσπίσασιν ἐκ θείας, ὡς εἶπεῖν, ἄνω-
θεν ἐξευρημένην προνοίας ἐν ἀρραγεὶ θεμελίῳ τῆς εὐαγγε-
λικῆς ἐπηξάν χάριτος, οὐδὲν οὕτως ἀποτροπιάζεται σφόδρα,
καὶ παραγκωνιζόμενον ἀπορραπίζεται μακρὰν, ὡς τὸ αὐτὰ-
ρέστως ἐπιχειρεῖν ποτὲ τινὰς, μετακινεῖν ἀνυποστόλως τὰ
νενομοθετημένα καλῶς, καὶ προτετυπωμένα γεραροῖς προνο-
μίῳις ἀνέκαθεν. Τοῦτο γὰρ ἀνατροπὴ τῆς κοινῆς εὐταξίας ἐ-
στὶ, καὶ ἀκαταστασίας ὑπόθεσις, καὶ ἄλλως βελτιώσεως,
καὶ κοινῆς ὠφελείας εὐσχημονεστέραις λέξεσι δοκοίη περικα-
λύπτεσθαι· διὸ καὶ οἱ θεῖοι πατέρες τοῦτ' αὐτὸ κανονικῶς ἀ-
ποκρούοντες πολλαχοῦ τῶν οἰκουμενικῶν συνελεύσεων, ἔδο-
ξέ φασι τῇ ἀγίᾳ συνόδῳ σώζεσθαι ἐκασταχοῦ καθαρὰ, ἀνεπί-
μικτα, καὶ ὅλως ἀπαραβίαστα τὰ ἐκάστω προσόντα δίκαια
ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν κατὰ τὸ πάλαι ἐπικρατῆσαν ἔθος. Εἶ-
ναι τοίνυν γνωστὸν καὶ τοῖς πᾶσιν ὁμολογούμενον, ὅτι καὶ ὁ
ἐν τῇ μεγαλοπόλει πατρίδι ὑμῶν ταύτῃ Σμύρνῃ ἀγαθὴ τύχη
ἀκμάσας ὁ ἀοίδημος, φαμέν, καὶ μακαρίτης ἐκεῖνος Παντε-
λῆς Σεβαστόπουλος, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ζηλωταί, καὶ τοῦ γέ-
νους φιλόκαλοι ἐκ θείας οἶονεῖ ἐπιπνοίας κινούμενοι, σκοπόν-
τε θέμενοι τὴν κοινὴν ὠφέλειαν, πρῶτον μὲν τῶν κατοίκων
αὐτῆς τῆς μεγαλοπόλεως, ἔπειτα δὲ καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν
ὁμογενῶν, ἐξ ἰδίων καταβαλόντες ἀνήγειραν τὴν κοινὴν αὐ-
τόθι σχολήν, καὶ μεθ' ὅλων τῶν χρειωδῶν αὐτὴν περιποιη-
σάμενοι, πρὸ παντὸς δὲ ἄλλου διδάσκαλον ἄξιον ἐν αὐτῇ, καὶ
διπλῇ ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ τῇ τε θύραθεν δηλονότι, καὶ τῇ
καθ' ἡμᾶς ἱερᾷ φιλοσοφίᾳ κεκοσμημένον καὶ διαπρέποντα ἀ-
ποκαταστήσαντες, τὸν ἀοίδημον φαμέν, καὶ διαβόητον ἐπ' ἀ-
ρετῇ καὶ μαθήσει, τὸν τῆς εὐσεβείας ἐνθερμον ζηλωτὴν, Ἱε-
ρόθεον, πρὸς εὐπαιδευσίαν τῶν φοιτῶντων ὁμογενῶν, τελευ-
ταῖον ἐπ' ἀρραγεὶ θεμέθλῳ τῇ προστασίᾳ τοῦ θειανθρώπου

λόγου σωτήρος ἡμῶν καθυπέταξαν, ἀνωτέραν πάσης οἱας-
οὔν ἐπηρείας, καὶ προσβολῆς, καὶ ὀθνείας καὶ πονηρᾶς δό-
ξης διατηρῆσαι βουλόμενοι, καὶ ὅλως ἱερὰν καὶ Εὐαγγελικὴν
κατωνόμασαν, ὡς θεῖον ἀνάθημά τε, καὶ ἀναπόσπαστον ἀφιέ-
ρωμα, τὴν δὲ τοιαύτην εὐσεβόφρονα αὐτῶν ἀφιέρωσιν, καὶ
τὴν ἐπ' αὐτῇ τῇ σχολῇ ἐπιτροπικὴν διοίκησιν, καὶ οἰκονο-
μίαν τῶν τεσσάρων ἐπιτρόπων, καὶ τοῦ διδασκαλικῶς προϊ-
σταμένου, καθ' οὓς ὅρους διετάξαντο, καὶ γράμμασιν ἐπικυ-
ρωτικοῖς καὶ διαθήκαις κατησφαλίσαντο, ἵνα μένη ἐς ἅπαντα
τὸν αἰῶνα ἀεὶ ὡσαύτως ἐνεργουμένη, κατὰ τὴν οἰκιοθελῇ
αὐτῶν βούλῃσιν, καὶ κοινωφελῇ πρόθεσιν. Τοιοῦτοτρόπως
οὔν συσταθεῖσα ἡ τοιαύτη Εὐαγγελικὴ σχολή, ὡς εἶναι τοῖς
πᾶσι κατάδηλον καὶ ἐκ τῶν σωζομένων ἐκείνων γραμμάτων,
καὶ διαταγῶν ἡλίου φανώτερον, καὶ μέχρι τοῦδε οὕτω διοι-
κουμένη, δὲν εἶναι παντάπασιν ἀμφιβαλλόμενον, ὅτι καὶ ἤκ-
μασε, καὶ ἤνθησε, καὶ ἐκαρποφόρησεν ἀποχρώντως πρὸς τρι-
άκοντα, καὶ ἐξήκοντα, καὶ ἑκατὸν, κατὰ τὸν ἐν εὐαγγελίοις
εἰς εὐγεῶν χώραν πεσόντα ἀγαθὸν σπόρον· καθότι ἐν αὐτῇ τῇ
Εὐαγγελικῇ Σχολῇ, οὐ μόνον τὸ τῆς παιδείας καλὸν, ὡς ἀπὸ
πηγῆς πολυκρούνου καὶ πολυχεύμονος ἀφθόνως καὶ δαφιλῶς
τοῖς προσιούσι προχέεται καὶ πρὸς τὸ γένος ἅπαν μετοχε-
τεύεται, ἀλλὰ καὶ ἡ εὐσέβεια ἐκδιδάσκεται, καὶ χρηστότης ἡ-
θῶν, ὁ τῆς ψυχῆς ἀκήρατος κόσμος, καταρτίζεται, καὶ ὡς τοι-
σύτη ἱερὰ, καὶ τῶντι εὐαγγελικὴ καὶ θεία, ἀνέπαφος διετη-
ρήθη μέχρι τῆς σήμερον, καὶ ἀμιγῆς, καὶ οἱ κατὰ καιροὺς ἐν
αὐτῇ τῇ ἐπαρχίᾳ ἀρχιερατεύσαντες συναδελφοὶ ἀρχιερεῖς ἐ-
σεβάσθησαν αὐτήν, καὶ τὰ ἐπιχορηγηθέντα προνόμια τῆς ἐ-
λευθερίας αὐτῆς καὶ ἀνεξαρτησίας, διεφύλαξαν πάσης ἐπιμι-
ξίας καὶ καταχρήσεως ἀνώτερα, ὃν τρόπον καὶ ὁ προκάτοχος
ἡμῶν Παναγιώτατος καὶ Σεβασμιώτατος πατριάρχης πρῶην

Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἀγίῳ πνεύματι λίαν ἀγαπητὸς καὶ περιπόθητος ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς κύριος κύριος Γρηγόριος, καλῶς εἰδὼς αὐτὴν τε, καὶ τὰ σωζόμενα αὐτῆς ἀμεταποίητα, καὶ τροπῆς ἀνεπίδεκτα θεοφιλῇ καὶ σωτήρια ἔγγραφα ἐπεκύρωσε δι' ἐκδόσεως ἐκκλησιαστικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγγιλιώδους ἐν μεμβράναις γράμματος. Ἀλλὰ καίτοι τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄπορον ἡμῖν ἔδοξε πῶς ἤδη τινὲς τῶν αὐτόθι ἐπιμιχθῆναι περὶ τὴν διοίκησιν αὐτῆς τῆς σχολῆς ἡβουλήθησαν, καὶ ἠθέλησαν μετακινήσαι ὅρια ἀρχαῖα, ἃ ἔθεντο οἱ ἀοιδῆμοι κτίτορες τῆς εἰρημένης Εὐαγγελικῆς Σχολῆς. Εἶδομεν γάρ ἐν τῇ σταλείσῃ αὐτόθεν ἐνυπογράφῳ ἀναφορᾷ, ὅτι διὰ τὸ ὀλιγόπορον δῆθεν τῆς συσταθείσης αὐτόθι νέας σχολῆς τῶν ἐπιστημονικῶν μαθημάτων ζητεῖτε νὰ συνάψῃτε αὐτὴν, καὶ νὰ ἐνώσητε μετὰ τῆς παλαιᾶς ἐκείνης τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς. Καὶ τὴν μὲν προθυμίαν σας διὰ τὴν σύστασιν τῆς νέας ταύτης σχολῆς ἐπηνέσαμεν, οὐκ ἀπεδεξάμεθα δὲ τὴν προβαλλομένην ἐνωσιν, ὡς ἐνδειξὶν ἐπιμιξίας περὶ τὴν ἀνεπίμικτον, καὶ ἐλευθέραν ἐκείνην παλαιὰν σχολὴν, καὶ ἀντιβαίνουσαν προφανῶς εἰς τὰς διατάξεις τῶν κτιτόρων τὰς ἐπικεκυρωμένας ἔκτοτε διὰ τοσούτων ἰδιοχείρων ἐνυπογράφων τῶν ἀοιδήμων ἐκείνων, καὶ προσκεκυρωμένας διὰ τῶν ἐκδοθέντων ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων ἐπὶ τε τοῦ προκατόχου ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας ταυτησὶ θείῳ ἐλέει ἐποχῆς, κατὰπερ ἀκριβέστερον ἔσεσθε πεπληροφορημένοι ἐκ τοῦ ἐκδεδομένου ἤδη ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγγιλιώδους ἐν μεμβράναις γράμματος. Ὅθεν ἵνα μὴ ἐξ ἀγνοίας, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας ἐπιμένοντες τῇ ἀπαραδέκτῳ ταύτῃ ἐνώσει, καὶ τούτου ἀντιβαίνοντες τοῖς καλῶς ἀνέκαθεν ταχθεῖσι, καὶ ὀρισθεῖσι, καθυποβληθῆτε εἰς τὰς φρικωδεστάτας ἀράς καὶ τὰ ἐπιτίμια, δι' ὧν ἐγγράφως κατησφαλίσθη ἡ

τε διαταγή τῶν συνιστόρων, καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐπικύρωσις, ἔγνωμεν προνοίας ἐκκλησιαστικῆς λόγῳ ἐκδοῦναι καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα, ἐφ' ᾧ γράφοντες συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, πρῶτον μὲν εὐχόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν ἀπαξάπαντας ὑμᾶς μικροὺς καὶ μεγάλους, νέους καὶ γέροντας ἐκάστης τάξεως καὶ βαθμοῦ· ἐπομένως δὲ ἐντελλόμεθα, καὶ παραγγέλλομεν, ὅπως πληροφροῦμενοι καλῶς τὸ γεραρὸν καὶ σεβάσμιον τῆς σχολῆς ἐκείνης, οὐ μόνον διὰ τὸ προνόμιον τῆς Θεοφιλοῦς ἀφιερώσεως, δι' ὃπερ Εὐαγγελικὴ ἐπιγράφεται, καὶ σχολὴ τοῦ Θεανθρώπου κυρίου ἡμῶν κατωνόμαστε, ἀλλ' ὅτι καὶ βίος Θεοφιλῆς ἐκδιδάσκεται, καὶ ἡθῶν κοσμιότης καταρτίζεται, καὶ γενναίως τὰ τῆς εὐσεβείας καταβάλλεται σπέρματα, καὶ ἡ κατὰ τὸ συναιμότερον, πολλῶ δὲ μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ κρεῖττον, καὶ τιμιώτερον, ἢ περὶ τὴν ἀθάνατον δηλονότι ψυχὴν τελειότης πορίζεται, εὐλαβῶς φερόμενοι πρὸς αὐτὴν τὴν ἱερὰν Εὐαγγελικὴν σχολὴν διατηρῆτε ἀείποτε ἄθικτον καὶ ἀνέπαφον πάσης κηταχρήσεως, ὡς ἐλευθέραν καὶ ἀδούλωτον, αὐτόνομόν τε καὶ αὐτοδέσποτον, καὶ οἰάσοῦν ἐπιμιξίας καὶ ὀθνείας δόξης ἀνεπίδεκτον οὔσαν. Τοιαύτην γὰρ διαμένειν βούλεται καὶ ἡ νύμφη τοῦ Χριστοῦ ἁγία Ἐκκλησία, διοικουμένην, καὶ διευθυνομένην ἀπαραλλάκτως παρὰ τε τῶν ἡδὴ τεσσάρων αὐτῆς ἐπιτρόπων, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ σχολαρχοῦντος διδασκάλου, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα διαδεξομένων τὴν ἐπιτροπὴν αὐτῆς, καὶ τὴν διδασκαλικὴν ἐπιστάσιαν, οἵτινες καὶ ὀφείλουσι προσέχειν καλῶς, καὶ τὴν ἀρδείαν τῆς ἐν αὐτῇ καταβαλλομένης φυτείας μὴ ἀπὸ θολερῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν καθαρῶν καὶ ποτίμων νηπιῶν ναμάτων τῆς εὐσεβείας ποιεῖσθαι, κατὰ τὰς διδασκα-

λίας καὶ παραδόσεις τῶν θεοσόφων πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, μεμνημένοι τοῦ χρυσοστομικοῦ παραδείγματος: «Ὡς-περ γὰρ, φησὶ, γῆν μὴ βρεχομένην οὐκ ἔστι καὶ μυρία λάβη σπέρματα, στάχους ἐξενεγκεῖν, οὕτω ψυχὴν οὐκ ἔστι μὴ ταῖς θείαις γραφαῖς φωτισθεῖσαν πρότερον, καὶ μυρία τις ἐκ-χέη ῥήματα καρπὸν τινα ἐπιδείξασθαι.» Ταῦτα κατὰ πρῶτον ἐντελλόμεθα, ἵνα διακρατῆτε ἀπαράβατα, συναρμολογούμενοι ταῖς νομίμοις διαταγαῖς τῶν ἀοιδήμων κτιτόρων τῆς σχολῆς ταύτης, καὶ ταῖς εὐλόγοις τῆς ἐκκλησίας ἀποφάσεσι καὶ ἱεροσυλίαν ἀντικρυς οἰόμενοι εἶναι τὴν οὕτω μελετηθεῖσαν ἔνωσιν, ὡς ἀνατρεπτικὴν τῶν καλῶς τεθειμένων αἰωνίων ἱερῶν ὁρίων, τὰ ὅποια οὐδ' ἐπὶ βραχὺ μεταίρειν ἐπιταττόμεθα, ἵνα μένητε καὶ ἀνώτεροι τῶν φρικωδεστάτων αὐτῆς ἁρῶν καὶ ἐπιτιμίων, συντρέχοντες μάλιστα, καὶ βοηθοῦντες ἐκ τῶν ἐνόντων τῇ ἀναγκαιοτάτῃ καὶ ἐπὶ κοινῇ ὠφελείᾳ, καὶ ψυχικῇ τελειότητι γεραρᾷ ταύτῃ σχολῇ. Ἐπομένως δὲ ἐπαينوῦντες τὸν ζῆλον ὑμῶν, ὃν ἐπεδείξασθε περὶ τὴν σύστασιν τῆς νέας τῶν ἐπιστημονικῶν μαθημάτων σχολῆς, συμβουλεύομεν πατρικῶς, ὅπως καὶ αὐτὴν ὡς χρήσιμον οὖσαν, καὶ κλέος τῇ πατρίδι ὑμῶν περιάπτουσιν, καὶ πολὺ περὶ τὸ πολίτευμα παρεχομένην τὸ ἐπωφελές, καὶ τὴν κοινὴν ἐπαγγελ-λομένην βελτίωσιν, τιμᾶτε κατὰ τὸ εἶκος, τὰς μελίττας μιμούμενοι κατὰ τὴν ἰσοκρατικὴν παραίνεσιν, μηδενὸς μὲν ἔχοντες ἀπείρως, τὰ χρήσιμα δὲ πανταχόθεν συλλέγοντες, καὶ ὅσα εἰς εὐσέδειαν καὶ ἀγαθοεργίαν συμβάλλεται, καὶ προθυμοποιεῖσθε εἰς ἰδιαιτέραν τινὰ καὶ μερικὴν σύστασιν αὐτῆς, καταβάλλοντες καὶ συνεισφέροντες κατὰ μίμησιν ἐκείνων τῶν ἀειμνήστων κτιτόρων τῆς εὐαγοῦς παλαιᾶς Εὐ-αγγελικῆς σχολῆς, ἵνα καὶ τοῦ ἰδίου μακαρισμοῦ ἐπάξιοι γένησθε, κοινοὶ εὐεργέται καὶ φιλοπάτριδες καὶ φιλογενεῖς

ἀναγραφόμενοι, ὁ δὴ εὐμαρῶς ἔσεσθε κατωρθωκότες, ὅταν ἐκ Θεοῦ ἀρχόμενοι, καὶ εἰς Θεὸν ἀναπαυόμενοι εἰλικρινῶς καὶ ἀπαθῶς ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ ἀδελφικῇ πρὸς μόνον ἀληθῶς τὸ κοινῇ συμφέρον, καὶ οὐχὶ εἰς τὰ δοκοῦντα, καὶ ἴδια ἀποβλέποντες τέλη, ἕκαστον ἔργον, καὶ ἐπιχείρημα διαπράττεσθε, καλῶς τὰ καλὰ καὶ δεχόμενοι καὶ ποιοῦντες. Οὕτω τοίνυν γινώσκοντες, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητὰ, ποιήσατε ὡς πατρικῶς ὑμῖν γράφοντες παραινοῦμεν, καὶ μὴ ἄλλως ἐξ ἀποφάσεως, ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις, καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ιγ'. αωθ'.

- † Ὁ Καισαρείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ.
- † Ὁ Ἐφέσου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.
- † Ὁ Ἡρακλείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ.
- † Ὁ Κυζίκου ΜΑΚΑΡΙΟΣ.
- † Ὁ Νικομηδείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.
- † Ὁ Δέρκων ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.
- † Ὁ Θεσσαλονίκης ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.
- † Ὁ Νεοκαισαρείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ.
- † Ὁ Ἰκονίου ΚΥΡΙΛΛΟΣ.
- † Ὁ Σμύρνης ΑΝΘΙΜΟΣ.
- † Ὁ Δράμας ΙΩΣΗΦ.
- † Ὁ Ἀγκύρας ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ.

№ 13.

Ἴσον ἀπράλλακτον ἀναφορὰς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῆς πολιτείας, πρὸς τὴν ἀ-
γίαν καὶ ἱερὰν σύνοδον τῆς ἐκκλησίας, καπιάτον ἀπὸ τοῦ πατριρχείου, ἐν ᾧ
διαλαμβάνει, περὶ τῆς ἀλλαγῆς τῶν κακοποιῶν δημογερόντων, εἰδοποιεῖν τὴν
ἱερὰν σύνοδον, ὅτι οἱ προλαβόντες δημογέροντες δυσχεστηθέντες περὶ τούτου,
κινεῖσι ταραχὰς καὶ στασιάσεις εἰς τοὺς ἀπλουστέρους τῶν χριστιανῶν. Ὅθεν καὶ
παρακαλοῦσι τὴν ἱερὰν σύνοδον ὅτι ἂν ποτὲ ἀναφανῇ ἀπὸ αὐτοῦ, κάμμία ἐτέ-
ρα ἀναφορὰ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, νὰ τὴν λογίζεται ἡ ἱερὰ σύνοδος ἀναφορὰν στα-
σιώδη, ἀναφορὰν συναγωγῆς πονηρευομένων, ἀναφορὰν ψευδῆ, ἄνευ βουλῆς καὶ
γνώμης ἐκουσίου τῶν χριστιανῶν, μένουσα ἄκυρος, ἀπαράδεκτος καὶ ἀνίσχυρος
εἰς τὸ παντελές.

~~~~~  
Τὴν ἡμετέραν θειοτάτην καὶ σεβασμιωτάτην ἡμῖν Παναγιώτητα
οὐν τῇ περὶ αὐτὴν ἀγία καὶ ἱερᾷ συνόδῳ δουλικῶς
καὶ ἐδαφιαίως προσκυνοῦμεν.
~~~~~

Καὶ προλαβόντως δὲν ἐλείψαμεν κατὰ χρέος δι' ἰδιαιτέρου
δουλικοῦ μας γράμματος νὰ ἀναφέρωμεν οἰκετικῶς πρὸς τὴν
σεβαστὴν ἡμῖν καὶ θειοτάτην Παναγιώτητα, καὶ τὴν περὶ αὐ-
τὴν ἀγίαν καὶ προσκυνητὴν ἡμῖν σύνοδον περὶ τῆς ψήφῳ καὶ
γνώμῃ κοινῇ γενομένης ἀλλαγῆς τῶν δημογερόντων, ἐπικα-
λεσθέντες, ὡς τέκνα εὐπειθῆ, τὰς πατρικὰς ὑμῶν εὐχὰς καὶ
εὐλογίας, τῆς μητρὸς φαμέν ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας
πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς πολιτικῆς αὐτῶν οἰκονομίας, καὶ εἰς θεά-
ρεστον διεξαγωγὴν τῶν καθηκόντων, καὶ ἤδη πλατύτερον δὲν
λείπομεν, Παναγιώτατε δέσποτα, καὶ ἀγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος,
διὰ τῆς παρούσης κοινῆς ἡμῶν ἀναφορᾶς νὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι
παλαιόν τε καὶ πάτριον ἔθος ἐπεκράτει ἐνταῦθα εἰς τὴν πολι-
τείαν μας Σμύρνην μετὰ τὴν ἐπιστάσιαν καὶ πολιτικὴν διοί-
κησιν ἐνὸς ἡ δὴ τὸ περισσότερον χρόνων τῶν ψηφισθέντων

δημογερόντων καὶ ἐπιστατῶν τοῦ κοινοῦ νὰ δίδεται λογαριασμός καθαρὸς τῆς παρελθούσης αὐτῶν πολιτικῆς οἰκονομίας ἐνώπιον πάντων τῶν τε προκρίτων, καὶ πρωτομαγιστόρων τε καὶ μαγιστόρων τῶν ἐσναφίων τῆς πολιτείας ταύτης. Τούτῳ τῷ παλαιῷ καὶ πατρίῳ ἔθει ἐπόμενοι καὶ ἡμεῖς, δὲν ἐλείπομεν καθ' ἐκάστην νὰ ζητῶμεν παρὰ τῶν προχρηματισάντων δημογερόντων, οἵτινες βία ὑπὲρ τὸ ἔθος καὶ τρόπῳ τυραννικῷ χρόνους σχεδὸν πέντε κατεξουσίασαν τοῦ κοινοῦ, καὶ ἐπομένως νὰ ζητῶμεν ἐπιπόνως τὸν λόγον τῆς διοικήσεως αὐτῶν, οὗτοι δὲ οὐ μόνον ἀνέβαλλον τὸν καιρὸν μὲ τὸ σήμερον καὶ αὔριον, ἀλλὰ τῇ πεισμονῇ καὶ τυραννίᾳ αὐτῶν λατρεύοντες, κατετρύχωσαν τὴν πόλιν μὲ τὰ καθ' ἐκάστην πρὸς πάντας ἀλλεπάλληλα καὶ βαρύτατα καὶ τοῖς πολλοῖς ὑπὲρ δύναμιν δοσίματα, τὰ ὅποια, καθὼς εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι, κατεδανῶν ἀνιλεῶς εἰς τὰς πεισματώδεις καὶ παραλόγους αὐτῶν διχονοίας τε καὶ πολέμους, ἕως οὗ τὸ κακὸν εἰς ἄκρον βαθμὸν καθειστήκει, καὶ ἀφόρητον ἐγένετο εἰς ἡμᾶς διὰ τὸ ὑπέρογκον καὶ σχεδὸν ἀνοικονόμητον χρέος τοῦ κοινοῦ τῆς πολιτείας καὶ τῶν ἐκκλησιῶν, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν ἐπεσωρεύθη· ἐκ τούτου παράπονα τοῦ λαοῦ, δάκρυα τῶν πτωχῶν, ἐλεεινῶς εἰς φυλακὰς κατασυρομένων, οἰμωγαὶ καὶ φωναὶ γοεραὶ, αἵτινες καὶ μέχρι τῶν ἀκοῶν τῶν ἐνταῖθα ἐνδοξοτάτων ἐξουσιαστῶν δὲν ἐλείψαν οἰκτρῶς νὰ ἀνέλθωσι· τελευταῖον δὲ κοινῆς συνελεύσεως ἐπὶ τῆς ἱερωτάτης Μητροπόλεως γενομένης, ὡς εἶπομεν, ἀπεβλήθησαν μὲν οἱ παλαιοί, ἐψηφίσθησαν δὲ οἱ νέοι κοινῇ ἀπαξαπάντων γνώμῃ· ὅθεν τινὲς τῶν ταραχοποιῶν καὶ καχοτρόπων ἐκ τοῦ πρώην συστήματος, κινούμενοι ἀπότινα ἰδιάζοντα ἀνέκαθεν πάθη καὶ τέλη, μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρωσι τοῦτο, ἀλλὰ θέλοντες νὰ ἐπιμένωσι πάντοτε εἰς τὴν συνήθη κακίαν αὐτῶν καὶ τυραννίαν, ταραττοῦσι τὰ

καθεστηκότα, διασπείροντες ζιζάνια τοῖς ἀπλουστέροις, καὶ συνιστῶντες φατρίας, ἐπιφέρουσι διὰ καταγραφῶν ταραχὰς εἰς τὴν πολιτείαν μας, καθὼς ἄνωθεν καὶ ἐκ προγόνων εἰς αὐτὸ τοῦτο συνέθισαν. Πρὸς ταῦτα ἄρα ἐπικαλούμεθα καὶ αὖθις τὴν ἄγρυπνον προστασίαν τε καὶ δεφένδουσιν τῆς τε ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ἀγίας καὶ Θεοσυλλέκτου ἱερᾶς Συνόδου, ὡς τέκνα γνήσια, καὶ δοῦλοι εὐπειθέστατοι, παρακαλοῦντες ἅμα θερμῶς τε καὶ ἐπιπόνως, ὥστε, εἰ μὲν ἤθελε πάρρησιασθῇ ἡ τῇ ἀγίᾳ τοῦ Χριστοῦ μεγάλη Ἐκκλησία, ἢ εἰς τινα τῶν πανευγενῶν καὶ ἐνδόξων πολιτικῶν τοῦ ἡμετέρου γένους, ἢ εἰς ὅποιονδήποτε ἄλλο μέρος, κῆμμία ἀναφορὰ, ἢ γράμμα παρὰ τῶν τοιούτων σκανδαλοποιῶν καὶ κακοβούλων περὶ ὁποιασδήποτε ὑποθέσεως καὶ μαδὲ, νὰ νομίζεται ἡ ταιαύτη ἀναφορὰ στασιώδης, ἀναφορὰ συναγωγῆς πονηρευομένων, ἀναφορὰ ψευδῆς ἄνευ βουλῆς καὶ γνώμης ἐκουσίου τῶν χριστιανῶν, μένουσα ἄκυρος, ἀπαράδεκτος, καὶ ἀνίσχυρος εἰς τὸ παντελές. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος δουλοπροσκυνητῶς· ἡμεῖς δὲ, ὡς τέκνα εὐπειθῇ τῆς εὐσεβεστάτης ἡμῶν μητρὸς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, δεόμεθα αὖθις τε καὶ πολλάκις, ὅπως ἀξιούμεθα διηνεκῶς οὐ μόνων τῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν τῆς τε ὑμετέρας πανσεβάστου ἡμῖν Παναγιότητος, καὶ τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ἀλλὰ μὴν καὶ τῆς ἐντόνου καὶ ἀγρύπνου προστασίας καὶ δεφενδεύσεως. Καὶ εἰς σημεῖον τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ὁμονοίας μὲ ὅλον τὸ οὐκὸν τε καὶ δουλικὸν σέβας ὑποσημειούμεθα.

Ἀπὸ Σμύρνης τῷ αὐτῷ. Μαΐου ιδ'.

Τῆς ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος, καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου,

Τέκνα γνήσια καὶ δοῦλοι εὐπειθέστατοι.

Δ η μ ο γ έ ρ ο ν τ ε ς. Δημήτριος Μαυρογορδάτος—Ἐλευθέριος Μ. Ἡσαίου.

—Χα. Ἀντώνιος Μιχαήλ.—Μανουὴλ Περόγλου.—Χα Κωνσταντῆς Πεστεμαλτζόγλου.—Σταυρῆς Παλάπογλου.

Προεστῶτες.—Μιχαὴλ Παπαδάκης.—Βασίλειος Χα. Κυριάκου.—Χα. Γεώργης Σεβαστόπουλος.—Νικόλαος Μαργαρίτης.—Ἰωάννης Ἀλπάντογλους.—Θεολόγος Γεωργίου.—Τζάννος Σκούφης.—Γεώργιος Ἰωάννου.—Χα. Στρατῆς Χα. Δημητρίου.—Ἰωάννης Σαντορινός.—Ἀῆμος Γεωργίου.—Χα. Κωνσταντῆς Πηπέρογλους.—Σάββας Μουσσουτάκης.—Κανάκης Γεωργίου.—Ἀθανάσιος Κουτροφόπουλος.—Ἀναστάσιος Πογιατζόγλους.—Χα. Δημήτριος Σκόκος.—Δημητράκης Χα. Κυριάκου.

Ἐπίτροποι τῆς ἀγίας Φωτεινῆς.—Κατακουζινός Ἰωάννου.—Μουράτ τοῦ ποτὲ Ζαχαρίου.—Μιχαὴλ Παπᾶ Ἰωάννου.—Πέτρος Πέρογλους.—Ἰωάννης Ἀλπάντογλους.

Ἐπίτροποι τοῦ Θεολόγου.—Χα. Γεώργης Τελατίνης.—Γερόνιμος τοῦ ποτὲ Ἀντωνίου.—Χα. Γιάννης Εὐσταθίου.—Κωνσταντῖνος Χα. Δημητρίου Προύσαλη.

Ἐπίτροποι τῆς ἀγίας Παρασκευῆς.—Χα. Λαμπρινός τοῦ ποτὲ Ἰωάννου.—Θεοδωρῆς Παναγιώτου.

Ἐπίτροποι τοῦ Νοσοκομείου.—Ἰωάννης Δοβλέτ.—Ἡλίας Μπαλῆ.—Βασίλειος Χα. Κυριάκου.

Πραγματευταί.—Γεώργιος Λάτρης ἱατρός.—Χα. Παναγιώτης Νικολάου.—Μιχαὴλ Μαυρογορδάτος.—Στέφανος Μαυρογορδάτος.—Δουρεντζῆς Πετροκόκκινος.—Ἰωάννης Χινόπουλος.—Λεονάρδος Ἰωάννου Μεταξᾶς.—Ἀντώνιος Μπαχατῶρης.—Γεώργιος Πατρίκιος.—Γεώργιος Τζιγκερλάρας.—Ἀντώνιος Μεταξᾶς.—Ἀβραάμ Ἰωακείμ.—Μουράτης Ζαχαρίου.—Δημήτριος Μαργαρίτου.—Δημήτριος Θεοδωρῆ.—Στέριος Θαυμαχτοῦ.—Ἰωσήφ.—Γιακουμῆς Ἰωάννου.—Πέτρος Ἀθανασίου.—Ἰωάννης Χιώτης.—Γεώργιος Μπαλῆς.—Μανουὴλ Πιττάκος.—Μανουὴλ Λουκάκης.—Νικόλαος Πέρογλου.—Μιχαὴλ Παπᾶ Ἰωάννου.—Νικόλαος Γιαλλουσάκης.—Νικόλαος Πετρίτζης.—Σταμάτος Ροϊδῆς.—Χα. Ἰωάννης Τζερλέντης.—Χα. Ἀναστάσης Τζαλίκης.—Χα. Θεολόγος Χα. Παναγιώτου.—Ἀντώνιος Πασπάτης.—Στέφανος Πεγάζης.—Χα. Χρήστος Παπᾶ Μιχαήλ.—Σταυράκης Χα. Κυριάκος.—Λεονῆς Γιαλούσης.—Χα. Νικόλαος Παναγιώτου.—Γεώργιος Ῥινέρης.—Νικόλαος Φραγγάκης.—Μιχαὴλ Σεβαστοῦ.—Ἰωάννης Μεταξᾶς.—Νικόλαος Ἰωάννου.—Ἀθανάτης Παπάζογλους.—Φίλιππος Μπογιατζόγλους.—Χριστέδουλος Μαν. Ἡσαίου.—Στέφανος Ἰωσήφ Ἡσαίου.—Γεώργιος Πετρίτζης.—Ἰωάννης Μαρούδης.—Χα. Γεώργης.—Δημήτριος Μαστοράκης.—Δημήτριος Νεοφύτου.—Σταμάτης Μαντζουράνης.

Πρωτομαγίστορες καὶ μαγίστορες τῶν ρουφετίων, καὶ λοιποὶ.—Παναγιώτης Δηλεπέρογλους σαλιτζῆς.—Πέτρος Πέρογλους σαλιτζῆς.

Ἐσνάφι μπεζάζιδων.—Εὐστάθιος Κωνσταντίνου.—Γεώργιος Νικολάου.—Βασίλης τοῦ Χα. Μιχάλη.—Δημήλ Φωτάκου.—Γεώργιος πρωτομ. τῶν ραπτῶν.—Τοῦ Γρηγορίου Πατριάρχου ὁ παραγιός.—Ἰωάννης Χα. Κυριάκου.—Μαστρογιάννης Χιώτης.—Μαστροχρήστου.—Ὁ πρωτομάστορης τῶν βουτζάδων. Κωνσταντῖνος Μεταξᾶς.—Χα. Γιαννάκος Κυτριλάκης.—Χα. Μάρκος.—Κυριάκος κλειδαρᾶς πρωτομ.—Γεώργης κλειδαρᾶς πρωτομ.—Ἀθανάσης πρωτομάστορης ἀλευράδων.—Σταῦρος.—Χα. Γεώργης ψωμᾶς.—Δημήτρης ψωμᾶς.—Γεωργάκης.—Μάρκος.—Νικόλαος Καθάκης πρωτομ. παπουτζήδων.—Μανολάκης παπουτζής.—Σκουφάλης.—Χα. Ἀργύρης παπουτζής.—Εὐστάθιος Περιοιάρης.—Ἰωάννης Εὐσταθίου γεμιστζής.—Ἰωάννης Σβορδίκος γεμιστζής.—Ἀντώνιος Σταματίου γεμιστζής.—Βασίλης Νικητόπουλος γεμιστζής.—Θεοδωρῆς κουγλουτζής Ἰρίμπασης.—Χα. Χρησοφῆς Μαλλάκης.—Χα. Ἰωάννης Φουντουλάκης.—Κωνσταντῖνος Γιαγτζόγλους.—Σάββας Ἰωάννου.—Κωνσταντῆς.—Χα. Δημήτρης Βουργαρίτης.—Παναγιώτης Ρακοβίτης.—Ἀνδρέας Ἰωάννου.—Χα. Γιάννης Καλοθῆ.—Κωνσταντῆς Τζερόπουλος.—Γιαννάκης Πέτρου.—Κωνσταντῆς Νικολάου.—Νικόλαος Μουσουτάκης.—Ἀναστάσιος Ἀγγελόπουλος.—Ἀντώνιος Νεοφύτου—Δῆμος Γεωργίου.—Διαμαντῆς τοῦ Κώνστα.—Γεώργης Παναγιωτόπουλος.—Μιχάλης πακάλης Τζερόπουλος.—Θεοδωρῆς Μπαλῆς.—Χα. Κωνσταντῆς Ἀράπογλους πρωτομ. μπογιατζήδων.—Γεωργάκης μπογιατζής.—Χριστόδουλος μπογιατζής.—Ἀναστάσιος Μπογιατζόγλους πρωτομ. τῶν καπήλων.—Βίανουήλ Λομβάρδος.—Σταματῶς Χρουσάκης.—Χα. Δημήτριος.—Ἀναστάσιος Μπενάρδου.—Ἀθανάσιος πρωτομ.—Μαργαρίτης μπογασιτζής.—Χα. Γεώργης Ἀγαλόπουλος.—Ἀντώνιος Νικολάου.—Παντελῆς μπογασιτζής.—Κανάκης Γεωργίου πρωτομ. τουτουτζήδων.—Χα. Βασιλάκης Βασιλόγλους.—Χα. Ασκαράκης Χα. Βασίλη.—Χριστόδουλος Ἀνδρονίκου.—Ἡλίας Μάρκου.—Χα. Γεώργης πρωτομ. τῶν μπακιρτζήδων.—Βασίλειος Ἰωσήφ Κάρσαλης.—Δημήτριος πρωτομ. Γιαλιάδων.—Ἡλίας Χα. Νικολάου.—Νικολάκης Αὐγούστης.—Πάθης Μουσουδάκης.—Ἰωάννης Γεωργίου.—Πρωτομάστορης τῶν σερβετάδων Χα. Γεώργης.—Γιάννης Κριμίζη.—Στρατῆς Σερβετᾶς.—Χα. Ἀθανάσης.—Πρωτομ. τῶν Γουνεράδων. Γεώργης Μιχάλογλους.—Ἰωάννης Διαμίλου ἐπίτροπος τοῦ ἐσναφίου.—Κωνσταντῆς Μαθαίου.—Γεώργης Τζάνη.—Παναγιώτης Εὐσταθίου γούναρης.—Ἀναγνώστης Ἀληξόπουλος γούναρης.—Χα. Νικόλας κερσετετζής.—Χα. Σιδερῆς κερσετετζής.—Χα. Ἀναστάσης κουδαρᾶς.—Γεώργης κερσετετζής.—Λαμπρινός τοῦ Νικηφόρου.—Γιαννάκης καζαντζής.—Χα. Λαμπρινός καζαντζής.—Δημητράκης καζαντζής.—Χα. Δημήτρης καζαντζής.—Ἡλίας Νικολάου καζαντζής.—Χατζῆ Σταματῆς πρωτομ. ραπτῶν.—Γεωργάκης Λουκᾶς.—Γεωργάκης Παναγιωτάκης.—Χαστροσπύρος ράπτης.—Χα. Παναγιώτης.—Γεώργιος.

Ἰσον τοῦ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν παρὰ τῶν Σμυρναίων σταλέντος γράμματος.

---

*Τὴν ὑμετέραν θειοτάτην καὶ σεβασμιωτάτην ἡμῖν Παναγιώτητα
σὺν τῇ περὶ αὐτὴν ἀγία καὶ ἱερᾷ συνόδῳ
δουλικῶς προσκυνοῦμεν.*

Καὶ προλαβόντως διὰ ἰδιαιτέρου ἰκετικοῦ ἡμῶν γράμματος δὲν ἐλείψαμεν νὰ ἀναφέρωμεν τῇ τε ὑμετέρᾳ σεβαστῇ ἡμῖν Παναγιότητι, καὶ τῇ περὶ αὐτὴν ἀγία καὶ θεοσυλλέκτῳ συνόδῳ, περὶ τῆς κοινῇ ψήφῳ γενομένης ἀλλαγῆς τῶν δημογερόντων, καὶ ἤδη πάλιν αὐτὰ δὴ ταῦτα δὲν λείπομεν νὰ ἀναφέρωμεν, ἐπικαλούμενοι προσέτι τὰς πατρικὰς ὑμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας πρὸς ἐνίσχυσιν ἡμῶν, εἰς τὸ ἐκτελεῖν θεοφιλῶς τὰ καθήκοντα, καὶ ἀξίως τε καὶ κοινωφελῶς οἰκονομεῖν τὴν ἐμπιστευθεῖσαν ἡμῖν πολιτικὴν ἐπιστάσιαν· ἀλλ' ἐπειδὴ τινες ἐκ τοῦ πρώην συσῆματος τῶν δημογερόντων, εἴτε ὑπὸ καχίας, εἴτε διὰ τέλη ἰδιαίτερα δυσηρεστήθησαν εἰς τοῦτο, θέλοντες, ὥς ἔοικεν, ὑπὸ τῇ τοῦ κοινοῦ ἐξουσίᾳ νὰ ἐνεργῶσι τὰ πάθη αὐτῶν, δὲν λείπουσι μέχρι τοῦδε διασπεύροντες ζιζάνια τοῖς ἀπλουστέροις, καὶ ἐπιφέροντες ταραχὰς εἰς τὴν πολιτείαν, τρόποις ὅλως τοῖς χριστιανοῖς ἀνοικείοις, καθάπερ πλατύτερον πληροφορηθήσεται ἡ ὑμετέρα θειοτάτη Παναγιότης, μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου ἐκ τῆς παρούσης

ἡμῶν κοινῆς ἀναφορᾶς, τὴν ὁποίαν καὶ περικλείομεν ἐν τῷ παρόντι δουλικῷ ἡμῶν γράμματι, δεόμενοι ἱκετικῶς, ὅπως, εἰ μὲν παρρησιασθῇ παρ' αὐτῶν καμμία ἰδιαιτέρα ἀναφορά, ἢ γράμμα, νὰ νομίζεται ἀναφορὰ ψευδῆς καὶ στασιώδους, μένουσα ἄκυρος καὶ ἀπαράδεκτος. Καὶ ταῦτα μὲν δουλοπροσκυνητικῶς, παρακαλοῦμεν δὲ καὶ αὖθις ἵνα ἀξιοῖ ἡμᾶς τῆς ἀγρύπνου προνοίας καὶ προστασίας ὑμῶν, ἐπιέμπουσα ἡμῖν μετὰ τοῦ περὶ αὐτὴν θεοσυλλέκτου καὶ ἀγιοτάτου χοροῦ, τὰς ἱερὰς ὑμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, αἵτινες εἴησαν ἡμῖν φυλακτήριον διὰ βίου.

αωί. Μαΐου ιστ'.

Τῆς ὑμετέρας θειοτάτης παναγιότητος καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου

ἐλάχιστοι καὶ ὑποκλινέστατοι δοῦλοι

Οἱ δημογέροντες Σμύρνης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ

Χρ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Μ. ΗΣΑΙΟΥ

Χρ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ ΠΕΣΤΕΜΑΑΤΖΟΓΛΟΥΣ

ΣΤΑΥΡΗΣ.

No. 15.

Ἰσον τοῦ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν παρὰ τῶν Σμυρναίων σταλέντος γράμματος.

Τῷ θειοτάτῳ καὶ σεβασμιωτάτῳ ἡμῖν δεσπότῃ σὺν τῇ περὶ
αὐτὸν ἀγία καὶ ἱερᾷ συνόδῳ τὴν μέχρι ἐδάφους γῆς
δουλικὴν προσκύνησιν ἀποτέμεμεν.

Καὶ μετὰ τὰς πρὸς τὴν ὑμετέραν θειοτάτην Παναγιότητα
δουλικὰς καὶ ὀφειλομένας ἡμῶν προσκυνήσεις εἰδοποιούμεν
αὐτῇ, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς θ'. τοῦ ἤδη παριπεύσαντος μαΐου εὐχε-
τικὸν αὐτῆς γράμμα ἄσμενοι ἐλάβομεν, ἐν ᾧ κατιδόντες
ἀκριβῶς τὴν διὰ τὴν ἐφ' ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις ψήφῳ κοινῇ γε-
νομένην ἐκλογὴν τῆς δημογεροντίας ὑπερβάλλουσαν αὐτῆς
χαρὰν, καὶ τὰς πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ καρδίας πατρικὰς αὐτῆς εὐ-
χὰς καὶ εὐλογίας, πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ὁδήγησιν τῆς ἡμῶν
περὶ τὰ κοινὰ τῶν πραγμάτων ἀρίστης καὶ κοινωφελοῦς διοι-
κήσεως, μυρίας ὁμολογοῦμεν αὐτῇ τὰς χάριτας, εὐέλπιδες
ὄντες, ὅτι περ αἱ ὑμέτεραι θεοπειθεῖς εὐχαὶ ἀναπληρώσουσι
πάντως τὸ ἐλλεῖπον τῆς ἐν ἡμῖν δυνάμεως καὶ ὁδηγήσουσι
πρὸς τὴν θεάρεστον διεξαγωγὴν τῶν καθηκόντων· ἀλλ' ἐ-
πειδὴ περ καὶ προλαβόντως ἐνεχειρίσθη ἡμῖν, ὡς δημογέρου-
σι, κατὰ τὴν ιε'. τοῦ παρελθόντος μαΐου παρὰ τοῦ ὑμετέρου
ἀρχιμανδρίτου ὁσιολογιωτάτου κὺρ Γρηγορίου καὶ ἑτέρα πα-
τριαρχικὴ ἐπιστολὴ, περιέχουσα τὴν ἦν περ πατρικὴν ἐνεδεί-

ξατο πρόνοιαν, εἰς τὴν ἀνάκρισιν τῆς Σχολῆς, δι' ἣν, ὡς πα-
 τρικῶς κηδομένη τῶν ὑπ' αὐτὴν εὐλογημένων Χριστιανῶν,
 ἐξαπέστειλεν ἐκκλησιαστικούς ἐξάρχους, τοὺς Πανιερωτά-
 τους ἅγιον Φιλαδελφίας, ἅγιον Χίου, καὶ τὸν θεοφιλέστατον
 ἅγιον Ἡλίουπόλεως, ἵνα ποιήσωσιν ἀκριβῆ τὴν ἔρευναν, καὶ
 ἀπαθῇ τὴν ἐξέτασιν, καὶ κρίναντες νὰ ἀποφασίσωσι δικαίως
 περὶ τῆς Σχολῆς, κατὰ χρέος εἰδοποιούμεν αὐτῇ καὶ περὶ
 τούτων ταῦτα· ὅτι φθάσαντας ἐνταῦθα τοὺς ἐκκλησιαστικούς
 ἐξάρχους, δὲν ἐλλείψαμεν κατὰ χρέος νὰ ἀποδώσωμεν τῷ τε
 ὀσιολογιωτάτῳ κύρ Γρηγορίῳ (παρ' οὗ ἐμείναμεν εὐχαριστη-
 μένοι, ὡς ἐκδουλεύσαντος πιστῶς, καὶ κατὰ τὸ εἶκος πολι-
 τευθέντος) καὶ τοῖς πανιερωτάτοις ἁγίοις ἀρχιερεῦσι κοινῇ
 τε καὶ ἰδίᾳ τὸ προσῆκον σέβας, καὶ τὴν ὀφειλομένην περιποι-
 ῇσιν, ὡς συνοδικὸν ἐπιφέρουσι πρόσωπον· ἀλλ' οὗτοι καθά-
 περ πλατύτερον ὑπὸ τῆς ἐν τῷ παρόντι περικλειομένης κοι-
 νῆς ἀναφορᾷ πληροφορηθήσεται, οὐκ οἶδαμεν ὅπως, οὐ πρὸς
 τὸ δίκαιον ἀπέβλεψαν, ἀλλ' ἐναντίοι ὅλως ἐφάνησαν εἰς
 ὅλας τὰς μεταξὺ τοῦ πολιτικοῦ συστήματος καὶ τῆς αὐτῶν
 Πανιερότητος γενομένας συνελεύσεις, καὶ συνεχεῖς ὁμιλίας
 τοσοῦτον, ὥστε καὶ τελευταῖον ἐπὶ τῆς ἱερωτάτης μητροπό-
 λεως συνελεύσεως γενομένης, ὕβρεσιν ἡμᾶς ταῖς αἰσχίσταις
 καθυπέβαλλον. Ἡμεῖς μέντοι, ὡς τέκνα γνήσια καὶ εὐπειθῆ
 τῆς ἁγίας ἡμῶν μητρὸς τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὑπεμεί-
 ναμεν ταύτας, μὴδὲν ἐναντιωθέντες πρὸς αὐτοὺς, καὶ τοι
 παρὰ τὰς ὑμετέρας διαταγὰς καὶ τὸν ἀρχιερατικὸν αὐτῶν
 χαρακτῆρα φερομένους· ἀποροῦντες δὲ πόθεν ἢ τοσαύτη τού-
 των ἀντίστασις καὶ διερευνῶντες ἰδιαιτέρως τὸ πρᾶγμα,
 οὐδὲν ἄλλο αἴτιον εὔρομεν, εἰμὴ τὴν ἣν ἔχουσι πρὸς τινὰς
 ἐναντίους ὅλως τῆς παλαιᾶς σχολῆς φιλίαν· ἐπειδὴ δ' ἔτι
 ἐπληροφορήθημεν ἱκανῶς πάντες παρὰ τῶν ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν

πων τῆς παλαιᾶς σχολῆς ὑποδειχθέντων, κατὰ ζήτησιν ἡμετέραν, κτιτορικῶν γραμμάτων, αὐτόνομον εἶναι καὶ ἐλευθέραν τὴν σχολήν, καὶ ἐπειδὴ ἐν τοῖς κοινοῖς καταστίχοις, οὐδεμίαν λαβὴν εὗρομεν κατ' αὐτῆς, ἀναφέρομεν ἤδη τῇ τε ὑμετέρᾳ Παναγιότητι, καὶ τῇ περὶ αὐτὴν ἀγία καὶ ἱερᾷ συνόδῳ, ὅτι τοῦ λοιποῦ κατ' αὐτῆς οὐδεμίαν ἔχομεν ἀγωγὴν, δεόμενοι ἰκετικῶς ἵνα ἀποσταλῇ ἡμῖν κοινὸν συνοδικὸν συγχωρητικὸν γράμμα, συγχωροῦν τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἐπιγνόντας καὶ μεταμεληθέντας, ἐφ' οἷς ἐν ἀγνοίᾳ ἐξήμαρτον· ἐπὶ τούτοις παρακαλοῦμεν θερμῶς, ὅπως, γνωρίζουσα καλῶς, τὴν ἣν περ ἡμῖν ἐπιφέρουσιν ἀνησυχίαν καὶ ταραχὴν μὴ διαλείπη πατρικῶς κηδομένη, καὶ προνοοῦσα τῆς ἀγαθῆς ἀποκαταστάσεως τῆς πολιτείας μας, ἀξιοῦσα ἡμᾶς μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου, τῆς ἐπαγρύπνου προστασίας καὶ τῆς ἐν πάσαις ταῖς πολιτικαῖς ἡμῶν ὑποθέσεσι δεφεντεύσεως, ἐπιπέμπουσα ἡμῖν συνεχῶς τὰς πατρικὰς ὑμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, αἵτινες εἴησαν ἡμῖν φυλακτήριον διὰ βίου.

Σμύρνη αωί. Ἰουνίου δ'.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιωτάτης ἡμῖν Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου

ὑποκλινέστατοι δοῦλοι

οἱ δημογέροντες Σμύρνης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Μ. ΉΣΑΙΟΥ

Χα. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Χα. ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ ΠΕΣΤΕΜΑΛΤΖΟΓΛΟΥ

ΜΑΝΟΥΗΛ Ν. ΠΕΡΟΓΛΟΥ

ΣΤΑΓΡΗΣ.

No. 16.

Ἀναφορά ἑτέρα τῇ Παναγιωτάτῃ καὶ τῇ περὶ αὐτὸν ἱερωτάτῃ συνόδῃ.

Τῷ Παγαγιωτάτῃ θειοτάτῃ τε καὶ οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, καὶ τῇ
περὶ αὐτὴν ἱερωτάτῃ καὶ θεοσυλλέκτῃ συνόδῃ, τὴν ἄχρι γῆς
ἐδάφους μετ' εὐλαθείας νύκλιν καὶ δουλικὴν προσκύνησιν.

Ἐν ᾧ θειότατε Δέσποτα, νηνεμία βαθεῖα κατεῖχε τὴν πόλιν
ἡμῶν, καὶ πάντες πρὸς τὸν κλύδωνα τῶν πραγμάτων ἐσκο-
ποῦμεν ἀντέχειν, αἵφνης εἴτε θεία ποινῇ, εἴτε σατανικῇ συν-
εργίᾳ ἀνεβράβησαν, ὥς μὴ ὥφελε, τὰ περὶ σχολῆς σκάν-
δαλα· ἀναφανεισῶν τοίνυν ἀναφορῶν ἐκ τῶν ἐναγόντων τε
καὶ ἐναγομένων, κρίνασα ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης μετὰ τῆς
περὶ αὐτὴν ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου τὰ προτεθέντα, ἐξέδοτο
συνοδικῶς τὸ σιγγιλιῶδες ἐκεῖνο, ἐπικυρωτικὸν τοῦ προη-
γουμένου, ἐπὶ τοῦ προκατόχου αὐτῆς Παναγιωτάτου καὶ
σεβασμιωτάτου κυρίου Γρηγορίου, περὶ αὐτονομίας τῆς scho-
λῆς συμφώνως τοῖς συστηματικοῖς καὶ κτιτορικοῖς γράμμα-
σιν αὐτῆς, τῶν σκανδάλων δὲ, μὴδ' οὕτω παυσασμένων ἔτι,
τέλεσιν, οὐ ζήλω τῶν κινησάντων, ἰδίους, ἔγνω συνοδικῶς, ὡς
πατρικῶς κηδομένη καὶ τούτου τοῦ μέλους τῆς ἐν Χριστῷ
ὁλομελείας, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐπὶ τούτῳ ἐσχάτως ἐρευνητὰς
καὶ κριτὰς τοῦ δικαίου, τοὺς Πανιερωτάτους, ἄγιον Φιλα-

δελφείας τε καὶ ἁγίον Χίου, καὶ τὸν θεοφιλέστατον ἅγιον Ἡλιο-
ουπόλῳως καθὼς ἐν τοῖς πρὸς ἐκείνους γράμμασι διετάρτετο.
Φθάσαντας ἐνταῦθα λοιπὸν, μετὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς ὡς ἀρ-
χιερεῖς, καὶ συνοδικὸν πρόσωπον ἐπιφέροντας ἀφοσίωσιν τῆς
εὐλαθείας τε καὶ τιμῆς, καὶ συνομιλήσαντες δις καὶ τρίς,
μετὰ τῶν τιμιωτάτων δημογερόντων, ἔκραξαν ἐν τούτῳ καὶ
κατ' ἰδίαν τοὺς τιμιωτάτους ἐπιτρόπους τῆς σχολῆς, καὶ ἐ-
ζήτησαν παρ' αὐτῶν, ἵνα ἐμφανίσωσι πρὸς αὐτοὺς τὰ ἀνή-
κοντα κτιτορικὰ γράμματα τῆς αὐτῆς σχολῆς, οἵτινες εἰς
τὴν ζήτησιν ταύτην τῶν σεβασμιωτάτων ἀρχιερέων ἀπελο-
γήθησαν, ὅτι κατὰ τὸ εἶκος δέονται ἵνα παρασταθῶσι καθὼς
καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἐνάγοντες τούτους, ἐνώπιον τῆς ἐκείνων Πα-
νιερότητας, ἐμφανίζοντες τὴν κατ' αὐτῶν ἀγωγὴν, ἵνα καὶ
αὐτοὶ ἐπομένως ὑπεραπολογηθῶσι, καὶ ἐμφανίσωσι τὰ ἀνή-
κοντα, καὶ ἀποδεικτικὰ γράμματα· ἀκολούθως μεταπεμφά-
μενοι τοὺς τιμιωτάτους δημογέροντας, καθὼς καὶ τοὺς ἐπι-
τρόπους τῆς αὐτῆς ζητήσεως γενομένης, καὶ τῶν ἐπιτρόπων
ἐπιμενόντων, ἵνα ἐμφανισθῶσιν ἐπὶ κρίσεως οἱ ἐνάγοντες
ἐδιώρισαν ἰδιαιτέρως τοὺς τιμιωτάτους δημογέροντας, ἵνα
καλέσωσι τοὺς ἐπιτρόπους εἰς τὸ κοινὸν τῆς πολιτείας διὰ
να παραστήσωσι τὰ ἀποδεικτικὰ γράμματα καὶ δικαιολογή-
ματα αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς ὡς ἐνάγοντας· οἱ τιμιώτατοι λοι-
πὸν δημογέροντες πειθαρχήσαντες κατὰ τὸ εἶκος, προσεκα-
λέσαντο τοὺς ἐπιτρόπους εἰς τὸ κοινὸν τῆς πολιτείας συμ-
παρούσης καὶ τῆς εἰκοσάδος ἐκ τῶν προϋχόντων καὶ ἐσνα-
φίων, δι' ἧς ἀπαρτίζεται τὸ ἐνταῦθα ἀρχεῖον τοῦ γένους ἡ-
μῶν, ὅθεν οἱ ἐπιτροποὶ ἀμέσως μεθ' ὑπακοῆς παρῆρσιασθέν-
τες παρέστησαν τὰ ἴσα τῶν γραμμάτων ἐκείνων ὑπεραπολο-
γούμενοι. Βουλόμενον δὲ τὸ τοπικὸν τοῦτο συνέδριον, ἵνα
πληροφορηθῇ αὐταῖς ὁψεσι, καὶ πραγματικώτερον, ἐζήτησε

ν' ἐμφανισθῶσι καὶ τὰ πρωτότυπα διὰ τοῦτο καὶ τῇ ἐπαύριον, δευτέρας συνελεύσεως γενομένης, προϋτέθησαν ἐν μέσῳ πάντων αὐτὰ τὰ πρωτότυπα, καὶ παρὰ πάντων ἀναγνωσθέντα, βασανισθέντα τε καὶ ψηλαφισθέντα, τοὺς μὲν ἔκστασις, τοὺς δ' οἶκτος, ἅπαντας δὲ μεταμέλεια, καὶ τινὰς ἐπικατεῖχον καὶ δάκρυα· καὶ τὴν μὲν σχολὴν ἄθικτόν τε καὶ ἀδιάσειστον ἐκ τῆς ἥς ἔχει αὐτονομίας ἀνέκαθεν ἔγνωσαν, ἐπειπόντες καὶ τὸ « μὴ μέταιρε ὄρια αἰώνια, ἃ οἱ πατέρες σου ἔθεντο » ἐψηφίσθη δὲ καὶ τὸ νὰ ζητηθῇ συγχωρητικὸν παρὰ τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διὰ τὴν κατ' ἄγνοιαν προτέραν ὁρμὴν, καὶ τῆς ἀληθείας καταφοράν. Τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ ἐν ᾧ διεννοοῦντο οἱ τιμιώτατοι δημογέροντες μετὰ τοῦ περὶ αὐτοὺς συνεδρίου, ἵνα ἀναφέρωσι πρὸς τοὺς σεβασμιωτάτους ἀρχιερεῖς ταῦτα πάντα, κατὰ ζήτησιν τῆς ἐκείνων πανιερότητος συνήχθησαν ἐν τῇ μητροπόλει, οἵτινες καὶ κατὰ τὸ εἶκος μετὰ τῶν περὶ αὐτοὺς, ἀνέφερον πρὸς αὐτοὺς τὰ γεγονότα, καὶ τὴν συμβᾶσαν διαλλαγὴν ἐν Χριστῷ, μεταξὺ τοῦ κοινοῦ καὶ τῶν τῆς σχολῆς ἐπιτρόπων· καὶ ὅτι τοῦντεῦθεν ὡς πληροφορηθὲν τὸ κοινὸν ἀκριβέστατα περὶ τοῦ ἀδιασείστου δικαιώματος τῆς σχολῆς, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀγωγὴν κατ' αὐτῆς· ἡ Πανιερότης αὐτῶν ἠλπίζομεν ὅτι ἤθελαν συγχαρῶσι καὶ εὐαρεστηθῶσιν ἐπὶ τῇ συμβάσει ταύτῃ διαλλαγῇ, ἀγνοοῦμεν ὅμως τὸ πῶς ἐφάνησαν δυσαρεστούμενοι κατὰ πολλὰ, καὶ οὕτως ἔχοντες ἀνεχώρησαν πολλὰ κοινῶς καὶ παρρησία κατειπόντες ἡμῶν· ἡμεῖς μέντοι ὡς τέκνα γνήσια καὶ εὐπειθῆ, κατὰ χρέος ἐμφανίζομεθα διὰ τῆς ἡμετέρας ταύτης κοινῆς καὶ δουλικῆς ἀναφορᾶς, ἀναφέροντες πρὸς τὴν ὑμετέραν θειοτάτην Παναγιότητα, καὶ τὴν περὶ αὐτὴν ἀγίαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ἅπαντα ταῦτα, μηδὲν ἀμφιβάλλοντες ὅτι συνασμενισθήσεται ἡμῖν ἐπὶ τῇ διαλλαγῇ ταύτῃ, τῇ κατὰ τὴν

ὁμετέραν εἰρηνοποιὸν ἐπιταγὴν γενομένη, καὶ ἀξιῶσαι ἡμᾶς τῶν ὁμετέρων θεοπειθῶν εὐχῶν τε καὶ εὐλογιῶν, δεόμενοι πρὸς τούτοις θερμῶς τε καὶ δουλικῶς, ἵνα ἐκδώσῃ κοινὸν συνοδικὸν συγχωρητικὸν γράμμα, συγχωροῦν τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἐπιγνόντας, καὶ μεταμεληθέντας, ἐφ' οἷς κατὰ τῆς σχολῆς ἐν ἀγνοίᾳ ἐξῆμαρτον ταῦτα μὲν περὶ τούτων δουλοπροσκυνητῶς, αἱ δὲ πανάγια καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ εἶψαν ἡμῖν φυλακτήριον διὰ βίου.

Σμύρνη αῶν. Ἰουνίου δ'.

Τῆς ἡμετέρας θειοτάτης καὶ σεβασμιωτάτης ἡμῖν Παναγιότητος, καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ἀγίας καὶ θεοσυλλέκτου συνόδου.

Οἱ δημογέροντες. — Δημήτριος Μυρογορδάτος. — Ἐλευθέριος Ἐμμανουὴλ Ἡσαίου. — Ἐμμανουὴλ Ν. Περόγλου. — Χα. Κωνσταντῆς Πεστεματζόγλου. — Σταυρινὸς Χαμούστογλου. — Χα. Ἀντώνιος Μιχαήλ.

Οἱ πρωεστοί. — Χα. Στρατῆς Χα. Δημητρίου. — Βασίλειος Χα. Κυριάκου. — Ζάννος Σκούρης. — Ἰωάννης Ἀλπάντογλου. — Γεώργιος Ἰωάννου. — Νικόλαος Μαργαρίτου. — Ἰωάννης Σαντορινός. — Μιχαὴλ Παππαδάκη. — Χα. Γεώργιος Σεβαστόπουλος. — Θεολόγος Γεωργίου. — Χα. Γεώργιος Κουδάρης. — Δήμος Γεωργίου. — Σάββας Μουσσοδάκης. — Χα. Δημήτριος Σκόκος. Χα. Κωνσταντῆς Τιλμπέρογλου. — Ἀθανάσιος Κουτροφόπουλος. — Δημήτριος Χα. Κυριάκου. — Κανάκης Γεωργίου. — Ἀναστάσιος Μπογιατζόγλου.

Οἱ ἐπίτροποι τῆς ἀγίας Φωτεινῆς. — Νικόλαος Κάσταγλης. — Δημήτριος Ῥήγας. — Γεώργιος Κόντογλου. — Στυλιανὸς Στασινοπούλος. — Χρήστος Καλοθῆς. — Παρασκευᾶς Μιχαήλ.

Ἐπίτροποι τοῦ ἀγίου Γεωργίου. — Μιχαὴλ Παππᾶ Ἰωάννου. — Πέτρος Περόγλου. — Ἰωάννης Ἀλπάντογλου. — Κωνσταντῖνος Μεταξᾶς. — Γεώργιος Μπαλῆ.

Ἐπίτροποι τοῦ Θεολόγου. — Χα. Νικόλαος Εὐσταθίου. — Ἰερώνυμος.

Τῆς ἀγίας Παρασκευῆς. — Παντελῆς ποτὲ Γεωργίου. — Θεοδωρῆς Παναγιώτου. — Λαμπρινὸς ποτὲ Ἰωάννου.

Τοῦ Νοσοκομείου. — Βασίλειος Χα. Κυριάκου. — Ἠλίας Μπαλῆς. — Ἰωάννης Ντοβλιέ.

Τῆς φυλακῆς. — Μιχαὴλ Παππαδάκης. — Χα. Κωνσταντῆς.

Πραγματεῦτα. — Χα. Παναγιώτης Νικολάου — Μιχαὴλ Μυρογορδάτος. — Στέφανος Μαυρογορδάτος. — Ἀντώνιος Ἀσλάν — Ἀντώνιος Μεταξῆς. — Γεώργιος Πατρίκιος. — Βασίλειος Ἰωσήφ Πάρσαλις. — Μιχαὴλ Σεβαστοῦ — Σταμάτιος Ροῖδης. — Λορέντζος Πετροκόκκινος. — Ἰωάννης Βενετζιάνος. — Γεώργιος Πανάγου Τζουγκλή. — Ἀβραάμ Ἰωακείμ. — Ἀντώνιος Μπαχατῶρης. — Ἰωάννης Πασχάλης. — Νικόλαος Πετρίτζης. — Γεώργιος Ἐμμανουήλ. — Νικόλαος Πατρίκιος. — Μιχαὴλ Παπᾶ Ἰωάννου. — Λεωνῆς Γιαλούσης. — Γεώργιος Μπαλῆς. — Μιχαὴλ Καπινάκης. — Χα. Σέργιος. Χα. Σεργίου. — Δημήτριος Μαστοράκης — Νικόλαος Μισιρλής. — Χα. Λασκαράκης Χα. Βασιλείου. — Νικόλαος Περόγλου. — Χα. Ἀθανάσιος Μάζου. — Χα. Βασιλάκης Βασιλόγλου. — Δημήτριος Γριλόπουλος. — Χα. Σεφέρης τοῦ ποτὲ Χα. Σάββα. — Γεώργιος Ῥινιέρης. — Λουκᾶς Ἰωάννου. — Σταμάτιος Γρηγορίου. — Στέφανος Πηγάζης. — Παράσχος Ζαραχάνης. — Ἰωάννης Μαροῦδης. — Κωνσταντῖνος Ἀναγνωστόπουλος. — Γεώργιος Χριστιανόπουλος. — Χα. Γεώργιος Χουρμούζης. — Μουράτης τοῦ ποτὲ Ζαχαρίου. — Χα. Δημήτριος Τζιριγῶτης. — Χα. Γεώργιος Ἀγαλόπουλος. — Ἰωάννης Τζεργλέντης. — Γεώργιος Κονδιλάκης.

Πρωτομαγίστορες βουφελίων. — Δήμος Γεωργίου Μπακάλημπασης. — Ἀναστάσιος Μπογιατζιζίδου πρωτ. καπηλ. — Χα. Γεώργιος πρωτ. μπακιρτζίδων — Ἀθανάσιος πρωτομ. μπογιατζιζίδων. — Γεώργιος Μιχαλόγλου πρωτ. Γουναράδων. — Κανάκης πρωτομ. τουτουτζιζίδων. — Δημήτριος πρωτ. γαλιάδων. — Γεώργιος τοῦ Γρηγορίου πρωτ. ραφτάδων. — Χα. Δημήτριος Καζάκης. — Εὐθύμιος πρωτ. μπαλαδόρων. — Ἀνδρέας πρωτ. καζάζιδων μπεζεστενίου — Εὐστάθιος πρωτ. παπουτζιδων — Παναγιώτης πρωτ. τῶν — Δημήτριος πρωτ. πετράδων. — Πέτρος Περόγλου τῶν σαλιτζιδων. — Κωνσταντῖνος Μεταξῆς πρωτ. βουτζαδων. — Ἀναστάσιος πρωτ. περιβολάριδων. — Χα. Κωνσταντῆς Ἀράπογλου, πρωτομ. μπογιατζιζιδων. — Πιτρής πρωτ. μπουρεζιδων. — Γεώργιος πρωτ. κλιδαράδων. — Τζαννῆς πρωτ. ντογραματζιδων — Θεόδωρος πρωτ. κουγιουμτζιδων. — Ἀθανάσιος πρωτ. σχιμολάδων. — Χα. Γεώρ. πρωτ. σερέταδων. — Γεώργιος Νικολάου ἐσυνάφι μπεζαζιδων. — Στυλιανὸς Χα. Παναγιώτου πρωτ. ἀμπατζιδων. — Θεοδωρῆς πρωτ. μετταντζιδων. — Χα. Γεώργιος πρωτ. ψωμάδων. — Νικόλαος Περίδης τῶν τουλμπατζιδων. — Δημήτ. Μίσογλου. — Κωνσταντῖνος Μπαλόγλου. — Ἀναγνώστης Ἀλεξόπουλος. — Νικόλαος Μουσσοδάκης. — Ἀλέξιος Δημητρίου. — Κυρίτζης Λα. Ἀντώνι. — Γιαννάκης Ἀντροῦλι. — Δημήτριος Χα. Εὐσερατίου — Ἀσλάνης τοῦ ποτὲ Μιχαήλ. — Νικόλαος Μιχαὴλ γεμιτζής. — Στέριος Νικολάου. — Χριστόδουλος Ἀνδρονίκου. — Βασίλειος παπᾶ Παναγιώτου — Ἀναστάσιος Σαρῆς. — Πίλις Χα. Νικολάου. — Κωνσταντῖνος Ἀριέρης. — Παυλῆς Μουσσοδάκης. — Νικολάκης Αὐγουτῆς. — Χα. Βλᾶρης. — Ἰω. Λαμίτσιου. — Παναγιώτης Εὐστατίου. — Κωνσταντῆς.

Ματθαίου.—'Ιωάννης; Χα. Κυριάκου.—Χα. Νικολής Πεζοζάλης.—'Ηλίας Νικολάου Καζάκης.—'Αντώνιος Μποχαριτζής.—Γεώργιος Δημητρίου.—Χα. Κωσταντής Χα. Δημητρίου.—Σπύρος ράφτης.—Σαράντης μποχασιτζής.—Παντελής.—Γεώργιος Σουλίκας ράφτης.—Κοσμᾶς Ἀγοραστοῦ.—'Αντώνιος Σακίλογλους.—'Αναγνώστης Μπενάρδος.—Σταβράχης Χα. Κυριάκου —Χα. Δημήτριος Βουργαρίδης.—'Εμμανουήλ Λεομδάρδος.—Χα. 'Ιωάννης Τζιθιλής.—Χα. Παναγής.—Χα. Γεώργιος 'Ιωάννου.—'Αθανάσιος; 'Ηλίας.—Χα. Νικόλας κερσετετζής.—Νικολής Ζιγζίννης.—Παναγιώτης Πισορόπουλος.—Χα. Σιδερός κερσετετζής.—Χα. Νικολής πετράς.—Χα. Πέτρος Λουκάς.—Χα. Χρήστος ποτὲ Γεωργίου.—Καμίσογλους Χα. Σικάρογλους.—'Ιωάννης Σταματίου.—Στέριος Θασμακτοῦ.—'Ανδρέας 'Ιωάννου.—Γεώργιος Σταμάτου Γεωργίου.—Χα. 'Αντώνιος —Γεώργιος ντογραματζής.—Νικόλαος Κυριάκου.—Κωσταντής 'Ιωάννου.—Νικόλαος σαμολαδάς.—'Αναστάσιος Ἀναστασίου.—Παναγιώτης 'Ιωάννου.—Χα. Μαργαρίτης Δημητρίου.—Εὐστάθιος Κωσταντίνου.—Στέφανος Γεωργίου.—Δημήτριος 'Ιωάννου —Νικόλαος 'Ιωάννου.—Γεώργιος Πασχουάλης.—Χα. Μανόλης Καλοθής.—Χα. Σταυρινός.—Χα. Χρήστος παπᾶ Μιχάλη.—Χα. Μανουήλ Λουκάκη.—Δημήτριος Μαργαρίτου.—Δημήτριος Θεοδώρου.—Χα. Μανόλης Καζάκι.—Κυριαζής Λαμπίσης.—Γεώργιος κερσενεπαζαρής.—Νικόλαος Μαυρίκιος.—Παναγιώτης Ἀγγελόπουλος.—Διαμαντής τοῦ Κόντρα —Γιαννάκης Λιακόπουλος.—Νικόλαος Μιχαήλ.—Κωσταντής Τζερόπουλος.—Σπύρος Γριλάκης.—Κωσταντής Νικολάου Λαβούτογλου —Χρήστος Μπουχόπουλου.—Μανόλης Ἀναστασίου.—Θεόδωρος Ἀναστασίου 'Ιωάννου.—Λάμπρος Τζαπόπουλος.—'Ιωάννης Δημητρίου.—'Αναστάσιος Τζοπανόπουλος.—Δημήτριος Κύρης.—'Αναγνώστης τοῦ Νικολάου.—'Ιωάννης Χα. Ἀναστασίου.—'Ιωάννης Δημητρίου.—'Αλέξης Γάσπαρης.—'Αντώνιος Πασπάτης.—'Ιωσήφ τοῦ Χιζιέρ.—'Ιωάννης Πέτρου.—Δημήτριος Μπουρεκτσής.

Ἐπιστολή πατριαρχική συνοδική πρωτότυπος συνοδεύουσα κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν Συμωναίων τὸ πατριαρχικὸν συνοδικὸν συγχωρητικόν, συγχωροῦν τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἐπιγνόντας, καὶ μεταμεληθέντας, ἐφ' οἷς ἀπερισκέπτως συναρπαγέντες ἐξήμαρτον κατὰ τῆς Σχολῆς.

*Ἱερεμίας ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.*

Τιμιώτατοι καὶ χρησιμώτατοι δημογέροντες καὶ προεστώ-
τες τοῦ κοινοῦ τῆς πολιτείας Σμύρνης, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀ-
γαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμῶν τιμιότητι
καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία, καὶ συγ-
χώρησις. Τὸ ἰδιαίτερος πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν περὶ ἡμᾶς ἱερὰν
ἀδελφότητα σταλὲν υἱικὸν σας γράμμα, ἐφωδιασμένον μετὰ
τῆς σταλείσης αὐτόθεν παγκοίνου ἀναφορᾶς, εὐμενῶς ἐλά-
βομεν, ὅπερ καὶ ἀνεγνώσθη ἐπ' ἀκροάσει κοινῇ καὶ συνοδικῇ,
καὶ εἶδομεν, ὅσα γράφοντες συμφώνως, δηλοποιεῖτε ἡμῖν
περὶ τῆς ἐντελοῦς πληροφορίας, ὅπου ἐλάβετε, τῶν προνο-
μίων τῆς αὐτόθι κειμένης, καὶ τῷ Θεῷ αὐτῷ ἀνατεθειμένης
Σχολῆς, καὶ ὅτι, ἐπεξεργασθέντες μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστα-
σίας, καὶ ἐπεξελθόντες ἐν πρὸς ἐν πάντα τὰ σωζόμενα συ-
στατικὰ καὶ ἐπικυρωτικὰ αὐτῆς ἔγγραφα, ἐβεβαιώθητε τὸ
αὐτόνομον αὐτῆς καὶ ἀνεξάρτητον, καὶ τὸ διόλου ἄσχετον πρὸς
τὸ κοινὸν τῆς πολιτείας ταύτης, ἀνθ' ὅτου καὶ μεταμελη-
θέντες, ἐφ' οἷς πρότερον προσεκρούσατε, ἀπερισκέπτως συν-
αρπαγέντες, καὶ κενὰ κατ' αὐτῆς μελετήσαντες, ἐξαιτεῖσθε
ὁμοφώνως τὴν συγγνώμην καὶ ἄφεσιν παρὰ τῆς φιλοστόργου
μητρὸς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ τὴν λύσιν τῶν

δεσμών, ὧν ὑπεύθυνοι ἐγεγόνειτε, ἀπ' ἐναντίας τῶν ἐγγράφων παρ' αὐτῆς ὀρισθέντων ἐπιχειρήσαντες καὶ καταπραξάμενοι· ταύτην γοῦν τὴν ἐν συντετριμμένη καρδίᾳ μετάνοιαν ὑμῶν καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶς προσδραμόντων τῷ ἐκκλησιαστικῷ ἑλέει συμπαθῶς δεξάμενοι, ἐξεδώκαμεν κοινὸν συγχωρητικὸν γράμμα, ἀπαλλάττοντες τῶν ἐπιτιμιῶν τοὺς ἐν μεταμελείᾳ τελείᾳ ἐξαιτησαμένους τὴν ἄφεσιν, ὃ δὴ καὶ στέλλομεν εἰς χεῖράς σας, συνοδικῶς ὑπογεγραμμένον· ἀλλὰ διὰ νὰ παραστήσητε γνησίαν καὶ ἀληθῆ τὴν μετάνοιάν σας καὶ μεταμέλειαν, καὶ νὰ τύχητε τελειοτέρας τῆς ἐκκλησιαστικῆς συγγνώμης, εἰδότες, ὅτι Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται, ὑπολαμβάνομεν, ὅτι προήχθητε καὶ διὰ σημείων πραγματικῶν εἰς τὴν διόρθωσιν καὶ θεραπείαν τῶν, ὅσα, εἴτε πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, εἴτε μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγιλιωδῶν γραμμάτων, ἐνηργήσατε κατὰ τῆς Σχολῆς ἀπὸ συναρπαγῆς βέβαια, καθὼς ἤδη ὡμολογήσατε, καὶ ἀποκατεστήσατε κατὰ χῶρον τὰ δίκαια αὐτῆς, δόντες αὐτῇ τὴν προτίμησιν τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὡς ἀρχαῖον προνόμιον, καὶ τὴν περιφορὰν τοῦ ὑπὲρ βοηθείας αὐτῆς περιφερομένου δίσκου, ἐπιτρέψαντες, ὡς τὸ πρῶτον, ἔτι δὲ καὶ τὰ ἀνήκοντα αὐτῇ ἀπὸ τοῦ δίσκου τῆς φυλακῆς, τοῦ ἐξ ἡμισείας μεριζομένου, ἐξ ὅτου ἡ περιφορὰ τοῦ δίσκου τῆς σχολῆς ἐνεποδίσθη, ἀποδόντες, καὶ ἐπιστρέψαντες. Ταῦτα τοίνυν, ὅτι οὕτως ἐγένοντο, συνάγομεν ἐκ τῶν ὑπὲρ τῆς σχολῆς γραφομένων παρ' ὑμῶν, καὶ λεγομένων ἤδη, μ' ὅλον τοῦτο καὶ κατὰ πρόνοιαν τῶν κατὰ ψυχὴν ὑμῖν συμφερόντων, γράφομεν ἐπίτηδες καὶ διὰ τῆς παρούσης ἡμετέρας ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστολῆς, καὶ εὐχόμεθα, καὶ εὐλογοῦμεν ἐκ ψυχῆς τὴν τιμιότητά σας, καὶ ἐντελλόμεθα, καὶ παραγγέλλομεν, ὅπου, εἰ μὲν κατ' ἄγνοιαν οὐ προελάβετε, καὶ μέχρι τοῦδε οὐδὲν

τῶν ἐξ ἀνάγκης ἀπαιτουμένων ἐποιήσατε, νὰ σπουδάσητε κατὰ ζῆλον χριστιανικόν, καὶ νὰ δικαιώσητε κατὰ τοὺς εἰρημένους τρεῖς τρόπους τὴν παραλόγως ἀδικηθεῖσαν, καὶ περιφρονηθεῖσαν εἰρημένην Εὐαγγελικὴν σχολήν, τὴν τε προτίμησιν δηλονότι τοῦ ἱεροῦ ἁμβωνος, ὡς κατάλληλον αὐτῇ καὶ ἀρχαῖον προνόμιον, ἀπονέμοντες, τὴν περιφορὰν τοῦ ἀπ' ἀρχῆς τεταγμένου ὑπὲρ βοηθείας προαιρετικῆς δίσκου ἐπιτρέποντες ἐν πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις, καὶ τὰ ἀναλογοῦντα αὐτῇ ἀπὸ τοῦ δίσκου τῆς φυλακῆς ἔκτοτε μέχρι τῆς σήμερον ἀποδίδοντες, καὶ ἐμμένοντες ἀπερικλονήτως, εἰς ὅσα ἡ Ἐκκλησία δι' ἐξηκριβωμένης διαιτήσεως ἀπεφήνατο, καὶ ἐπεκύρωσε, καὶ διετάξατο ὑπὲρ αὐτῆς, διὰ νὰ ἔχητε τοιοῦτοτρόπως καθαρεύουσαν παντός ἐλέγχου τὴν χριστιανικὴν σας συνείδησιν, καὶ τελείαν τὴν ἄφεισιν καὶ συγχώρησιν τῆς κοινῆς μητρὸς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἧς ἡ χάρις, καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, καὶ ἡ εὐχὴ, καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μεθ' ὑμῶν.

αῶν. Ἰουνίου λ'.

Ὁ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Καισαρείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Ἐφέσου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Ἡρακλείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Κυζίκου ΜΑΚΑΡΙΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Νικομηδείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Νικαίας ΔΑΝΙΗΛ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Δέρκων ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Θεσσαλονίκης ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Τυρνόβου ΜΑΚΑΡΙΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Βερροίας ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης
Ὁ Ἀγκύρας ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ	καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

Πατριαρχικὸν συνοδικὸν συγχωρητικὸν κατ' αἵτησιν τῶν ἐν Σμύρνῃ χριστιανῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ὅταν ἐπληροφορήθησαν ἐπὶ τοῦ κοινοῦ, ἀπὸ τῶν ἐγγράφων συστατικῶν ἀποδεικτικῶν γραμμάτων τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς τὸ αὐτόνομον αὐτῆς, καὶ ἀνεξάρτητον, καὶ ἄσχετον διόλου τῷ κοινῷ τῆς πολιτείας, ἐπιγινόντες τὴν ἀλήθειαν, καὶ μεταμεληθέντες, ἐφ' οἷς ἀπερискέπτως συναρπαγέντες, ἐξήμαρτον κατὰ τῆς Σχολῆς.

---

*Ἱερεμίας ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.*

Ἱερώτατε μητροπολίτα Σμύρνης, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Ἀσίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφε καὶ συλλειτουργέ, καὶ ἐντιμώτατοι κληρικοὶ, καὶ ὁσιώτατοι ἱερομόναχοι, καὶ τιμιώτατοι προεστῶτες, καὶ δημογέροντες, καὶ χρησιμώτατοι πραγματεύται, καὶ ἐπίτροποι τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν, τῶν σχολείων, καὶ τῶν νοσοκομείων, πρωτομαγίστορες, καὶ μαγίστορες τῶν εὐλογημένων ρουφετίων, καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν ᾗπασι, καὶ εἰρήνη, καὶ ἔλεος ὑπὸ Θεοῦ Κυρίου παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία, καὶ συγχώρησις. Ἔδει μὲν ἄρα μηδὲ τὴν ἀρχὴν στασιάζειν, καὶ ζυγομαχεῖν πλεονεκτικῶς τοὺς γε τῷ φωτὶ τῆς εὐσεβείας κατηγλαῖσμένους, καὶ ταῦτα περὶ πραγμά-

των θείων καὶ ἱερῶν, ἀνακρίσεις ἐκκλησιαστικάς καὶ διαι-
τήσεις ἐξηκριβωμέναις ἐγγράφως ἀποφανθέντων, καὶ κατα-
σφαισθέντων, ἀλλ' ἕκιστον τοῖς οἰκείοις ὁρίοις ἐμμένοντα,
μηδ' ὑπεραλλόμενον, ἀπέχεσθαι τῶν ἀλλοτρίων, καὶ χεῖρα
περισώζειν καθαρεύουσιν ἀρπαγῆς ἱερῶν, καὶ τῷ Θεῷ ἀφω-
σιωμένων πραγμάτων. Ἐπεὶ δὲ καιρῶν καὶ προσώπων διαδο-
χαῖς καὶ ἡθῶν ἀνομοίων ἐπιβολαῖς τοιαῦτα τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ
παρεισφθαρέντα ὀρώμεν, συμβαίνει πολλάκις τοὺς οὕτω πα-
ραπταίοντας, καὶ τοῦ δικαίου παρεκτρεπομένους, ἐκκλησια-
στικοῖς ὑποπίπτειν ἐπιτιμίαις καὶ ταῖς φρικωδεστάταις ἀραῖς,
ταῖς κατ' αὐτῶν νομίμως ἐπανατεινομέναις· ἡνίκα δὲ τὸ φῶς
τῆς πάντων κατισχυούσης ἀληθείας ἐπιλάμψαν, πᾶσαν ἀχλὺν
ἀμφιγνοίας αὐτῶν διαλύσῃ, ἐν συναισθήσει τε οὗτοι γενόμε-
νοι τοῦ δικαίου, ἐκ τῆς προτέρας πλεονεκτικῆς ἀλληλομα-
χίας εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν σύμπνοιαν μεταρρυθμίσωσιν ἑαυ-
τοὺς, καὶ ἀλγοῦντες μὲν, ἐφ' οἷς πρότερον ἤμαρτον ἀπερι-
σκέπτως, συγγνώμην δὲ μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἐξαι-
τούμενοι φανῶσιν, ἡ κοινὴ τότε τροφὸς καὶ εὐεργέτις ἀγία
τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἰλέῳ τῷ ὄμματι τούτους ἐπιστρέφον-
τας δεχομένη, ἀφέσεως καὶ συγχωρήσεως ἀξιοῖ, καὶ τὴν λύ-
σιν αὐτοῖς ἐπιδαφιλεύεται, δι' ἧς πεπλούτηκε χάριτος τοῦ πα-
ναγίου καὶ τελεταρχικοῦ πνεύματος· « τὸν γὰρ ἐρχόμενόν,
φησι, πρὸς με οὐ μὴ ἐκβαλῶ ἔξω. » Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ
πολλοὶ ἐξ ὑμῶν τῶν κατοίκων χριστιανῶν τῆς θεοσώστου
ταύτης πολιτείας, παραβόλοις ἐαλωκότες στοχασμοῖς, καὶ
μεθοδεῖαις περιπαρέντες σατανικαῖς, ὥρθησαν παραδόξως
ἀντιστρατευόμενοι κατὰ τῆς αὐτόθι ἐκ παλαιῶν ἐτῶν ἰδρυ-
μένης πρὸς κοινὴν τῶν ὁμογενῶν καὶ γνησίαν ὠφέλειαν εὐ-
αγγελικῆς αὐτονόμου σχολῆς, καὶ παρὰ πάντα λόγον καὶ
τρόπον δικαίου, ἐπεχείρησαν τὰ καλῶς καθεστῶτα μετακι-

νησαι, καὶ πρὸς τὸ δοκοῦν αὐτοῖς μεθαρμόσασθαι, τὰ τε προνόμια τῆς ἀδουλωσίας αὐτῆς καὶ τῆς αὐτονομίας παραβλάψαι ἀπεναντίας τῶν ὅρων καὶ διατάξεων, τῶν ἐκτεθειμένων διὰ τοιούτων ἐγγράφων παρὰ τῶν ἀειμνήστων κτιτόρων αὐτῆς καὶ συνιστόρων, καὶ προσκεχυρωμένων ἀλληλοδιαδόχως, καὶ δι' ἐκδόσεως πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν σιγγιλιωδῶν γραμμάτων, ἐν οἷς ἐμφαίνεται τὸ ἀνεξάρτητον τῆς εὐαγοῦς ταύτης σχολῆς, καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν ὀλοτελὴς ἀφοσίωσις, τότε ἄθικτον αὐτῆς, καὶ ἀνέπαφον, καὶ πάσης οἴασοῦν ἐπιμιξίας καὶ ἐξαλλοιώσεως ἀνεπίδεκτον, αὐτοὶ δ' ὅμως ὑποβολαῖς τοῦ ἀλάστορος φυσιωθέντες, καὶ τοῖς ἀπατηλοῖς λόγοις καὶ παραφόροις κινήμασι πρωταιτίων τινῶν καὶ φιλοταράχων συναρπαγέντες, καὶ συνδιατεθέντες μετ' αὐτῶν, τῶν πρώτως κατὰ τῆς σχολῆς ἐχθρὰ βουλευσαμένων διὰ μόνα τὰ δοκοῦντα καὶ ἴδια τέλη, οὐ μόνον εἰς διαβολὰς καὶ μεμφιμοιρίας, καὶ διαμάχας ἀπρεπεῖς, καὶ φιλονεικίας κατηνέχθησαν, καθαψάμενοι τῆς τιμῆς τῶν τιμιωτάτων ἐπιτρόπων τῆς εὐαγοῦς ταύτης σχολῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν σχολὴν αὐτὴν, τὴν ἐλευθέραν καὶ κτητορικὴν οὔσαν, καὶ ἰδίους ἀναλώμασι παρὰ τῶν ἀοιδίμων ἐκείνων συνιστόρων αὐτῆς ἀνεγερθεῖσαν, καὶ τῷ Θεῷ αὐτῷ ἀφιερωθεῖσαν, εἰς τὸ κοινόν, φεῦ, καὶ δημόσιον βία μεθελκύσαι, καὶ μεταγαγεῖν ἐπεχείρησαν διάφοροις προβλήμασιν ὑπούλοις καὶ ἀσυστάτοις, κἀντεῦθεν συνεπεσπásαντο καθ' ἑαυτῶν τὰς ἐν τοῖς προεκδοθεῖσιν ἐκείνοις ἐκκλησιαστικοῖς γράμμασιν ὑπὲρ τῶν προνομίων τῆς σχολῆς περιεχομένης φρικωδεστάτας ἀράς, καὶ ὑπεύθυνοι ἐγένοντο τοῖς ἐν αὐτοῖς αὐστηροτάτοις δεσμοῖς καὶ ἐπιτιμίοις· ἀλλ' ἤδη ὡς ἔγνωμεν ἀπὸ τῆς προσκομισθείσης ἡμῖν κοινῆς καὶ πανδήμου ἀναφορᾶς πάντων ὑμῶν τῶν εὐλογημένων τῆς πολιτείας ταύτης κατοίκων χριστιανῶν,

γενομένης πρὸς πάντας ἐντελεστάτης πληροφορίας καὶ ἀ-
πταιστοῦ γνώσεως τῶν περὶ τὴν σχολὴν συνενηνεγμένων ἀπ’
ἀρχῆς τῆς συστάσεως αὐτῆς μέχρι τῆς σήμερον, καὶ διασα-
φήσεως ἀκριβεστάτης περὶ τε τῆς αὐτονόμου αὐτῆς διοική-
σεως καὶ ἀνεξαρτησίας, καὶ τῆς ὀλοτελοῦς ἀφοσιώσεως, καὶ
ἀρίστης διεξαγωγῆς, καὶ τῆς ἀσχέτου πρὸς τὸ κοινὸν κατα-
στάσεως, καὶ οἰασοῦν ἀνεπιδέκτου ἐπιμιξίας, καὶ παντὸς ἀ-
γνοίας προτέρας καὶ ἀμφιβολίας παραπετάσματος ἀφαιρεθέν-
τος, αἰτίας τε ἅμα διενέξεως καὶ διαφορᾶς συνδιαλυθείσης, δι-
ηλλάγητε πρὸς ἀλλήλους ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ ἀδελφικῇ,
χαίρειν εἰπόντες τοῖς πρωταιτίοις ἐκεῖνοις, εἴθ’ οὕτω ἐν μιᾷ
ψυχῇ καὶ καρδίᾳ προσδραμόντες τῷ ἐλέει τῆς ἐκκλησίας
διὰ τῆς ῥηθείσης κοινῆς ἀναφορᾶς, συμπαθείας ἐκκλησιαστι-
κῆς καὶ ἀφέσεως ἐπιτυχεῖν ἐξητήσαντο αὐτοὶ τε οἱ ὁπώσ-
ποτε προσκεκρουχότες, καὶ κατὰ τῆς σχολῆς παραλόγως κα-
τενεχθέντες, καὶ ὑμεῖς ἅπαντες εὐσεβῶς. Τούτου χάριν εὐμε-
νῶς προσηγάμενοι τὰς κοινὰς ταύτας καὶ ἐνθέρμους αἰτή-
σεις, καὶ πατρικῶς ἀγαλλιασάμενοι, καὶ ἐνασμενισθέντες ἐπὶ
τῇ κατὰ Χριστὸν ἐνώσει ὑμῶν αὐθις καὶ διαλλαγῇ, καὶ τῇ ἐ-
πιστροφῇ καὶ μεταμελείᾳ ἐπὶ τοῖς προημαρτημένοις, ἔγνω-
μεν ἐπιδραμεῖν ὑμῖν ἀνεξικάκως καὶ συμπαθῶς τὴν
λύσιν. Καὶ δὴ γράφοντες ἐν ἀγίῳ πνεύματι, ἀποφαινόμεθα
συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ
ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν
καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα, ὅσοι, καὶ ὅποιοι, παραβόλοις στο-
χασμοῖς τοῦ δικαίου παρεκτραπέντες, καὶ συναρπαγέντες
πρότερον, καὶ οἰονδήτινα τρόπον προσέκρουσαν τοῖς ὑπὲρ τῆς
σχολῆς προεκδομένοις ὅροις, καὶ κανόσι, καὶ νομίμοις δι-
αιτήσεσι, καὶ εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ ὑπέπεσον τοῖς
ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐκεῖνοις γράμμασι περιεχομένοις ἐπιτιμίαις καὶ

ταῖς φρικωδεστάταις ἀραῖς, ἤδη ἐν συναισθήσει γενόμενοι, καὶ τὰ δίκαια τῆς σχολῆς ἀνομολογήσαντες διαρρήδην, καὶ τοῖς ὀριθεῖσιν ὑπὲρ τῶν προνομίων αὐτῆς ἐμμένειν ἀνεπιστρόφῳ λογισμῷ ὑποσχόμενοι, τὴν τε παραιοῦσαν σατανικὴν μεθοδεῖαν μελέτην κατ' αὐτῆς τέλεον ἀπὸ τῶν καρδιῶν αὐτῶν ἀπαλείψαντες, καὶ πᾶσαν διχόνοιαν, συρραγεῖσαν πρότερον ἐκ συναρπαγῆς, διαλύσαντες ἤδη, καὶ διαλλαγέντες εὐλιχρινῶς, καὶ ἐν μεταμελείᾳ τελείᾳ καὶ συντριβῇ καρδίας συγγνώμην καὶ ἄφεισιν ἐνθέρμως ἐξαίτησάμενοι, καὶ προσπεσόντες τῷ ἐλέει τῆς Ἐκκλησίας, ὑπάρχουσιν ὁμοῦ πάντες συγκεχωρημένοι, καὶ εὐλογημένοι, παρὰ Θεοῦ Κυρίου παντοκράτορος, λελυμένοι τε παντός δεσμοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπιτιμίου, ἐλεύθεροί τε, καὶ ἀνώτεροι τῶν περιεχομένων ἄρῶν καὶ ἐπιτιμιῶν ἐν τοῖς προεκδεδομένοις ὑπὲρ τῆς εὐαγοῦς ἐκείνης σχολῆς γράμμασι, καὶ διόλου ἀμέτοχοι καὶ ἀπηλλαγμένοι, ἔχοντες καὶ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἁγίων, καὶ τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων τῆς Ἐκκλησίας πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων συνόδων. Ναὶ δέσποτα πολυέλες κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, νικησάτω σου τὸ ἄμετρον ἔλεος, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἡ ἀνείκαστος καὶ ἀνυπέρβλητος, καὶ μὴ παρίδῃς τὸ πλάσμα τῶν χειρῶν σου καταποθῆναι τῇ ἀπωλείᾳ, ἀλλ' ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ταπεινῶν ἱκετῶν, δεομένων σου ὑπὲρ τῶν δούλων σου τούτων, καὶ πάντα ἐπικείμενον αὐτοῖς ψυχικόν καὶ σωματικόν δεσμόν, ὃν αὐτοὶ καθ' ἑαυτῶν ἐκ συναρπαγῆς ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας ἐφειλκύσαντο, διάλυσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλεὺς πλάγχνος κύριος, φιλανθρώπως παριδὼν ἅπαντα, τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνωμόνως πεπραγμένα· ἔχεις γὰρ ἐλέους ἀφθονα ρεῖθρα, καὶ συμπαθείας πέλαγος, καὶ εὐσπλαγχνίας ἄβυσσον, καὶ διαφύλαξον αὐτοὺς ὑπὸ τὴν κραταιάν σου

σκέπην, καὶ πρὸς τρίβους εὐθείας ὁδήγησον, καὶ τὰ διανοήματα αὐτῶν κατεύθυνον, καὶ τῷ θυρεῷ τῆς πίστεως, ἀγάπης τε καὶ ἐλπίδος περιχαράκωσον, τῆς πρὸς ἀλλήλους σατανικῆς ἀλληλομαχίας παύσασθαι, ἐλέησον, καὶ δὸς αὐτοῖς διὰ βίου χριστιανικὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν, φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν μήποτε ὑπνώσωσιν εἰς θάνατον, καὶ γράψον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν βίβλῳ ζωῆς, καὶ λύσας τὰς, ἃς οὗτοι συνεπεσπásαντο, ἀράς, δὸς αὐτοῖς τὴν εὐλογίαν Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πλήθυνον τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ τὰ κτήματα, καὶ τὰ κέρδη, καὶ εὐλόγησον τοὺς κόπους αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα, εὐαρεστούμενοι ἐπὶ τὰ πλοῦσιά σου ἐλέη, δοξάζωσι διὰ παντός τὸ πανάγιόν σου ὄνομα, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς εὐαρεστεῖν σοι, καὶ ποιεῖν τὸ θέλημά σου τὸ ἅγιον μέχρι τελευταίας αὐτῶν ἀναπνοῆς, ἀβλαβεῖς περισώζων αὐτοὺς ψυχῇ τε καὶ σώματι, καὶ τέλος ἀξίωσον αὐτοὺς ἐν μετανοίᾳ τελείᾳ καὶ ἐξομολογήσει τῶν τῇδε μεταστῆναι, καὶ πρὸς σὲ τὸν Κύριον ἀκατακρίτως παραστῆναι, καὶ τῆς μακαρίας ἐκείνης καὶ εὐκταίας φωνῆς κατηκόους ποίησον, καὶ καλῆς καὶ εὐπροσδέκτου ἀπολογίας ἐπιτυχεῖν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ σου καὶ ἀπροσωπολήπτου βήματος, καὶ μετὰ τῆς μερίδος τῶν σωζομένων κατὰ τάξιν· μετὰ δὲ τὴν ἐντεῦθεν ἀπαλλαγὴν, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη στοιχεῖα διαλυθῆναι, καὶ χοῦν γενέσθαι εὐδόκησον· σὺ γὰρ εἶπας, Κύριε, ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ, τὰς δὲ ψυχὰς αὐτῶν ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς δικάϊων κατὰ τάξιν, καὶ μετὰ τῶν σωζομένων αὐτὰς συναρίθμησον, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, εὐφραῖνον πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἁγίους, οἵκτῳ καμφθεῖς ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ ταῖς ἡμετέραις θερμαῖς δεήσεσί τε καὶ παρακλήσεσιν, ἃς προσφέρειν ἀδιστάκτως ἐτάχθημεν ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρ-

τημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, τοῦ ἐξηγορασμένου
ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τῷ τιμίῳ σου αἵματι, φιλάνθρωπε,
καὶ πολυέλεε κύριε, πρεσβείσις καὶ ἰκεσίαις τῆς παναχράντου
σου μητρὸς δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μα-
ρίας, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ
Ἰωάννου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων ἀποστόλων, καὶ
πάντων σου τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων
ἀμήν. αἰ.

Ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος ιγ'.

Ὁ Καισαρείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ
Ὁ Ἐφέσου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
Ὁ Ἡρακλείας ΜΕΛΕΤΙΟΣ
Ὁ Κυζίκου ΜΑΚΑΡΙΟΣ
Ὁ Νικομηδείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Ὁ Νικαίας ΔΑΝΙΗΛ
Ὁ Δέρκων ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
Ὁ Θεσσαλονίκης ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
Ὁ Τορνόβου ΜΑΚΑΡΙΟΣ
Ὁ Βερρσίας ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ
Ὁ Ἀγκύρας ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ

No 49.

Ἐπιστολή πατριαρχική πρὸς τὸν ἅγιον Σμύρνης, διορίζουσα αὐτὸν νὰ ἀναγνώσῃ ἐπ' ἐκκλησιῶν τὸ συνοδικὸν συγχωρητικὸν γράμμα, νὰ ἐπιμεληθῇ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν τῆς σχολῆς δικαιωμάτων, λαλῶν τοῖς δημογέροισι, προῖταμένοις καὶ δεφεντεῦον τὰ τῆς εὐαγοῦς σχολῆς προνόμια, δηλαδὴ ἡ προτίμῃσι τοῦ ἱεροῦ ἁμβωνος, ἡ περιφορὰ τοῦ τεταγμένου δίσκου, καὶ τὰ ἀναλόγουντα ἀπὸ τοῦ δίσκου τῆς φυλακῆς τὰ ἐξ ἡμισείας, ἐξ ὅτου διεκωλύθη μέχρι τῆς σήμερον.

*Ἱερεμίας ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.*

Ἱερώτατε μητροπολίτα Σμύρνης ὑπέρτιμε καὶ ἑξαρχε Ἀσίας, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργγὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος κύρ Ἀνθιμε, χάρις εἴη σου τῇ ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Πληροφορηθέντες ἀπὸ τῆς αὐτόθεν σταλείσης κοινῆς ἀναφορᾶς ὅλων τῶν κατοίκων εὐλογημένων ἐπαρχιωτῶν σου χριστιανῶν, καὶ βεβαιωθέντες τὴν μεταμέλειαν, ἐφ' οἷς συναρπαγέντες πρότερον ἐκινήθησαν κατὰ τῆς ἱερᾶς αὐτόθι σχολῆς, συμπαθεία ἐχρησάμεθα ἐκκλησιαστικῇ, καὶ ἰδοὺ ἐξαποστέλλομεν κοινὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀφέσεως καὶ συγχωρήσεως γράμμα, ὅπερ καὶ θέλεις ἀναγνῶ ἡ ἱερότης σου ἐπ' ἐκκλησιῶν εἰς ἐπήκοον πάντων, γράφομεν δὲ συγχρόνως, ἐντελλόμενοι τοῖς τιμιωτάτοις γέροισι καὶ προσεστῶσιν, ὅπου εἰ μὲν οὐ προέλαβον μέχρι

τοῦδε νὰ ἐπιμεληθῶσιν εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὴν ἀποκατάστα-
σιν τῶν τῆς σχολῆς ἐκείνης δικαιωμάτων· ἐφ' ᾧ γράφομεν
ιδιαιτέρως καὶ τῇ φίλῃ ἡμῖν ἱερότητί σου, ὅπου νὰ λαλήσης
αὐτοῖς τὰ δέοντα, προϊστάμενος πάντοτε καὶ δεφενδεύων
τὰ τῆς εὐαγοῦς ταύτης σχολῆς προνόμια διὰ σιγγιλλιω-
δῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων ἐπικεκυρωμένα, καὶ εἰς τὸ
νὰ ἐνεργηθῇ αὐθις ἡ περιφορὰ τοῦ τεταγμένου αὐτῆς δί-
σκου, νὰ δοθῇ ἡ προτίμησις αὐτῇ περὶ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος,
ὡς μᾶλλον οἰκεία καὶ πρέπουσα, καὶ τὰ ἀναλογοῦντα ἀπὸ
τοῦ δίσκου τῆς φυλακῆς μεριζομένου ἐξ ἡμισείας, ἐξ ὅτου
διεκωλύθη ἡ περιφορὰ τοῦ δίσκου τῆς σχολῆς μέχρι τῆς
σήμερον, ἔν' οὕτω καὶ ἡ ἱερότης σου ἀκαταιτίτως διατελῇς,
καὶ οἱ διαληφθέντες τιμιώτατοι δημογέροντες, καὶ λοιποὶ
σύμπαντες ἐπαρχιῶταί σου τύχωσι τῆς τελείας ἐκκλησια-
στικῆς συγγνώμης, ἐφ' οἷς ὅπωςδὴπως προσέχρουν. Οὕτω
λοιπὸν ἐπιστατήσας, ποίησον διὰ τοῦ κατ' ὀφειλὴν ἀρχιερα-
τικοῦ ζήλου σου, ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη μετὰ τῆς
ἱερότητός σου.

αἰ. Ἰουλίου α'.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

№ 20.

Ἰδιόχειρον Χρυσάνθου διδασκάλου βεβαιωτικόν, ὅτι ὅσα σπερμολογοῦνται δι' αὐτόν, ὅλα εἶναι ψευδεῖς· συκοφαντῖται, καὶ ὅτι προτιμότερον χύνει τὸ αἷμά του παρὰ νὰ μεταβάλῃ ἰῶτα ἓν, ἅψ' ὅσα παρέλαβεν ἀπὸ Ἱεροθέου τοῦ διδασκάλου του.

Εὐγενέστατοι καὶ φιλόχριστοι δημογέροντες τῆς θεοφρουρήτου πολιτείας Σμύρνης καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες εὐλογημένοι χριστιανοί.

Ἦκουσα, ὅτι χθὲς διεσπάρησαν λόγια παρὰ τῶν τριῶν πανιερωτάτων ἀρχιερέων τῶν ἀπεσταλμένων ἐξαρχικῶς ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ὅτι συνεφώνησα μὲ αὐτοὺς διὰ νὰ μεταβάλω τὴν τάξιν τῆς εὐαγγελικῆς καὶ αὐτονόμου σχολῆς, τὴν ὁποίαν παρέλαβον ἀπὸ τὸν μακαρεῖτην διδάσκαλόν μου καὶ τὴν φυλάττω μέχρι τῆς σήμερον, καὶ θέλω τὴν φυλάξει ἕως ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς· ἐγὼ ἐν συνειδήσει εἶπα καὶ ὡμολόγησα ἔμπροσθεν τῆς αὐτῶν πανιερότητος, ὅτι προτιμότερον θυσιάζω τὴν ζωὴν μου· χύνω καὶ τοῦτο τὸ ὀλίγον αἷμά μου, ὅπου ἀπέμεινε τώρα εἰς τὸ γῆράς μου, παρὰ νὰ μεταβάλω ἓν ἰῶτα ἀπὸ τὰς διαταγὰς ἐκείνων τῶν ἀειμνήστων κτιτόρων καὶ ἀπὸ τὰ διωρισμένα τῆς προσταγῆς, ὅπου παρέλαβον ἀπὸ τοῦ μακαρεῖτου Ἱεροθέου τοῦ διδασκάλου μου. Ὅθεν διὰ νὰ μὴ ἀπατᾶται τινὰς τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν ἀπὸ τὰς ψευδολογίας ὅπου διασπείρονται, ἰδοὺ προσφέρω τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ τὸ παρὸν ἰδιόχειρον βεβαιωτικόν μου, πρὸς πιστοποίησιν ἐκάστου.

Ἐν Σμύρνῃ 1810 Ἰουνίου 2.

Ὁ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς ἐπιστάτης
ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ἱερομόναχος.

Νο. 21.

Ἀντιγραφὴ γράμματος Χρυσάνθου πρὸς τὸν Κόνσολον, ὅτι τὸ μεμοριάλει κατὰ Μπαχατώρη ὅπου τοῦ ἐδόθη ὡς ἐκ μέρους του εἶναι ὅλα ψευδῶν καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, καὶ χωρὶς εἰδήσιν του, καὶ ὅτι ὄχι μόνον δὲν ἔχει οὐδὲν παράπονον κατὰ Μπαχατώρη ἀλλὰ μάλιστα καὶ εὐχαριστημένος εἶναι κατὰ πάντα εἰς αὐτόν.

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον καὶ αὐθέρτην μου Κύριον Κόνσολον
Ἰγχεζὸν Κύριον Φραντζέσκον Βέρι.

Μετὰ τὰς δουλικὰς μου ταπεινὰς προσκυνήσεις τὴν φανερώνω ὅτι διὰ τὸ μεμοριάλει ὅπου ἐλάβετε γραμμένο εἰς τὰς 29 δεκεμβρίου κατὰ τοῦ σινιὸρ Μπαχατώρη, δὲν ἔχω περὶ τούτου εἰδήσιν, καὶ εἰς τοῦτο μαρτύρομαι τὸν ὕψιστον Θεόν, καὶ ὁμολογῶ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια, καὶ αὐτὰ τὰ γραφόμενα εἰς τὸ μεμοριάλει εἶναι ὅλα ψευδῶν καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, ἐναντίον κατὰ τοῦ σινιὸρ Μπαχατώρη εἰς ὅσα ὠμιλήθησαν καὶ ἐγράφησαν περὶ τούτου. Ἐγὼ εἶμαι κατὰ πάντα εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν εὐγενεία του καὶ εἰς αὐτόν δὲν ἔχω οὔτε τὸ παραμικρὸν παράπονον. Οὕτω μαρτύρομαι Θεῷ καὶ ἀνθρώποις, καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον ἡξεύρετε ὅτι ἂν παρρησιασθῇ πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά σας καμμία δευτέρα ἀναφορὰ εἶναι ψευδὴς καὶ ἄχυρος. Ταῦτα πρὸς εἰδήσιν σας καὶ μένω εἰς τὰς προσταγὰς σας ὅλος πρόθυμος.

Ἰανουαρίου 3 1812.

Ὁ ἐλάχιστος καὶ ταπεινὸς
ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ἱερομόναχος.

No. 22.

Ἐπιστολή ἀποκριτικὴ τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου πρὸς τὸν
Κωνσταντῖνον Κούμα.

Σοφολογιώτατε διδάσκαλε κύριε Κωνσταντῖνε Κούμα, υἱὲ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη τῇ σοφολογιότητί σου καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ. Ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα τῆς σοφολογιότητός σου ἐδεξάμεθα περιχαρῶς κατὰ τὴν ἀ. τοῦ δεκεμβρίου, δι' ἧς εὐηχηθέντες τὰ τῆς ἀγαθῆς ὑγείας σου, ἔγνωμεν ἐν αὐτῇ τὰ ὅσα σημειοῖς εἰς τέσσαρα κεφάλαια, καὶ παραλιπόντες τὰ τρία, ἅπερ ἀποδεικνύουσιν ἐγκώμια εἰς τὴν ἐμὴν ἀσθένειαν καὶ ζῆλον προενεργηθέντα ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς ταπειναῖς πατριαρχικαῖς ἐπιστάσεσιν, διότι εἴ τι ἐγένετο, γινώσκουμε ἐκ Θεοῦ καὶ θείας ἀρωγῆς, καὶ δι' ἀναξίων ἐλεοῦντος τὴν σωτηρίαν τῶν πιστῶν καὶ ὠφέλειαν. Ἐκτείνουμεν τὸν κάλαμον εἰς παραμυθίαν τῆς πικρίας σου, ἣν τῷ τρίτῳ κεφαλαίῳ παρασημειοῖς περὶ τῆς καταστάσεως δῆθεν τῆς αὐτόθι παλαιᾶς ἐλληνικῆς σχολῆς ἐπισυνάπτων ὅτι καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ γεγόναμεν συναίτιοι διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἱεροῦ σιγγιλίου ἐπὶ τῆς δευτέρας πατριαρχείας.

Ἀγαπητὲ ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία τὰ ἅπαξ ἀφιερωθέντα παρὰ τῶν εὐσεβῶν, εἰς σύστασιν πνευματικοῦ ἔργου, εἴτε ἱερῶν καταγωγίων, εἴτε σχολαστηρίων, ἀείποτε ἐπικυροῖ, μάλιστα ἅπερ ἔγνω διὰ πείρας καὶ μακρῶν χρόνων, προξενήσαντα ὠφέλειαν ὅπως οὖν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Κατ'

αἵτησιν οὖν τῶν ἐφόρων τῆς Ἑλληνικῆς σχολῆς, ἐγένετο ἐπικύρωσις, ὥνπερ οἷδεν ἀφιερωμάτων, καὶ προνομίων ἀρχαίων ἐκ τῶν συστησάντων αὐτήν, ἡ ὁποία σχολή γινώσκεται διὰ χρόνου πολλοῦ, ὅχι ἀσκητικὸν κοινόδιον, ἀλλὰ μαθητιῶντων κοινόδιον, νέων πενήτων τε καὶ ἀπόρων. Τοῦ ἱεροῦ τούτου σιγγιλίου ἡ ἔννοια δὲν ἀποτείνεται εἰς ἀνατροπὴν φιλοσοφίας, καὶ περιορισμὸν ἐγκυκλίων μαθημάτων, ἀλλ' εἰς μόνην τὴν διατήρησιν τῶν ἐκ πολλοῦ χρόνου διατηρηθέντων ἀφιερωμάτων καὶ τρόπου διδασκαλικοῦ, ἡθῶν εὐαγγελικῶν καὶ ἀμέμπτου βιωτῆς καὶ τῆς εὐσεβείας, ὧν τὸ τέλος καὶ περὶ οὗ ἡ ἀληθὴς φιλοσοφία, ἡ ἐκ τῆς καλλονῆς τῶν κτισμάτων καὶ διατάξεως καὶ διαμονῆς ποδηγετοῦσα τοὺς πιστοὺς, εἰς τὴν τοῦ γενεσιουργοῦ κατανόησιν καὶ δοξολογίαν καὶ εὐχαριστίαν διὰ τῆς πρακτικῆς καὶ εὐαγγελικῆς τῶν ἔργων καὶ θείων ἐντολῶν, ἐντελοῦς ἐργασίας καὶ πράξεως.

Ἡ μὲν σοφολογιότης σου πικρίαν ἡσθάνθης εἰς τὴν καρδίαν, ἡμεῖς δὲ θλίψιν ἡσθάνθημεν, ἀκούσαντες ὅτι τὸ ποτὲ εὐλογημένον ποίμνιόν μας, ζήλῳ σχολῆς δῆθεν διαμάχεται, καὶ δι' ἐξωτερικῶν δυνάμεων ἀγωνίζεται, ἢ νὰ συστήσῃ, ἢ νὰ καταβάλλῃ, καὶ ἂν δὲν ἐγινώσκομεν τὰς διαθέσεις τοῦ ποιμνίου καλῶς, ὅτι διὰ πείρας πολλῆς καὶ πόνων ἐγυμνάσθημεν τὰ ἀνθρώπινα πάθη καὶ εἰς πόσα καὶ ποῖα χωλαίνουσιν οἱ προκριτότεροι, ἢ βέβαια ἤθελε μᾶς πείσει τὸ νὰ πιστεύσωμεν, ἢ νὰ μὴν πιστεύσωμεν τὰ φαινόμενα καὶ μὴ νοούμενα. Διὰ τοῦτο καὶ λυπούμεθα καθ' ὑπερβολὴν, ὅτι ὁ μισόκαλος σπείρει ζιζάνια εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ ταράττωσι τὰ καθεστηκότα καὶ τὸν ποιμένα τρόποις καὶ κρίμασιν ἀνοικείοις τοῖς ὀρθοδόξοις· ὅθεν συμβουλευόμεν τῇ σοφολογιότητί σου, ὅσα συνεβουλεύσαμεν καὶ τῷ Μισέρ Φιλίππῃ Κάπαρη, νὰ μένης πάντῃ ἀδιάφορος εἰς τὰς αὐτόθι διενέξεις, νὰ ἐκθειάζῃς τὴν

σχολήν τὴν παλαιάν, νὰ μακαρίζῃς τοὺς συνιστορας καὶ νὰ ἐπαινῇς τοὺς ὑπερασπιζομένους αὐτήν. Καὶ ἐπειδὴ ἐκλήθης εἰς τοιοῦτον ὑπουργήμα νὰ προσπαθῇς μόνον καὶ μόνον εἰς τὸ νὰ δείξῃς καρποὺς μετὰ πολλῆς ἰλαρότητος καὶ ὑπομονῆς, καὶ προσευχῇς πρὸς τὸν Θεόν, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῶν μαθητιῶντων εἰσὶν εἰς ἔργα θεοσεβῆ μᾶλλον, καθὼς ἐλπίζομεν, καὶ διὰ φήμης ἀγαθῆς τὸ ὑποκείμενόν σου ἀκούεται.

Ἐπαινοῦμεν λοιπὸν καὶ ἐπικυροῦμεν ἐκείνην τὴν φιλοσοφίαν, τὴν διὰ πράξεως καὶ εὐαγγελικῆς πολιτείας, ἀγωνιζομένην καταστήσαι τοὺς μαθητιῶντας εὐδοκιοῦντας εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, ἥτις ἐστὶν ὁ Χριστός· καὶ ταύτην τὴν φιλοσοφίαν, οὔτε ἐδιώξαμεν πώποτε, οὔτε εἰς νοῦν ἐθέμεθα, καὶ ὀρθοδόξους πιστοὺς φιλοσοφοῦντας καὶ ἀγαπῶμεν καὶ ὑπερασπιζόμεθα καὶ ὑπερευχόμεθα ὥς εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας πλείονας τῶν πιστῶν κοπιῶντας ἀγαγεῖν εὐκοπώτερον. Τοιοῦτος νομίζεται παρ' ἡμῖν ὁ κύριος Κωνσταντῖνος Κούμας, ὅστις ὡς ἔργῳ καὶ λόγῳ φιλόσοφος ὑπάρχει, ἱκανὸς κατὰ πάντα, τὰς διενέξεις ταύτας διαιτῆσαι ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσιν, ἐπικαλούμενος τὴν θεῖαν ἀντίληψιν καὶ τὴν ὄντως εἰρήνην τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν.

Διὰ τῆς σοφολογιότητός σου εὐχόμεθα τὸν ἐξάρχον τοῦ νέου συστήματος, καὶ τοὺς ὁπαδοὺς αὐτοῦ, τὸν εὐγενέστατον λέγω κύριον Γεώργιον Ὅμηρον, τοὺς λοιποὺς ἀγνοοῦμεν, τοὺς εὐχόμεθα ἐκ καρδίας ἅπαντας καὶ ἐξ ἀγάπης πατρικῆς τοὺς συμβουλεύομεν τὸν ἐμφυτευθέντα ζῆλον εἰς τὰς ψυχὰς των περὶ μαθημάτων δῆθεν, νὰ μὴν τὸν ἀμαυρώσωσι καὶ μιάνωσι μὲ παραμικράν παρεκτροπὴν τῆς ὀρθότητος καὶ μεσότητος. Θέλεις διδάξῃς ἢ σοφολογιότης σου αὐτοὺς, ὅτι αἱ ἀρεταὶ καὶ καχίαι εἰσὶν ἀγχίθυροι, καὶ ἅς ἐπικαλοῦνται τὸ θεῖον ἔλεος ἐν πάσαις ταῖς βουλαῖς, καὶ διανοήμασι καὶ κι-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΠΑΛΑΤΕΣ

νήμασι καὶ πράξεσι· καὶ τούτου γενομένου φωτίζονται καὶ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ὀρθοῦ ἐπιτυχάνουσι, δίχα δαπάνης πολλῆς καὶ μέσων καὶ ἀγῶνος καὶ ἐλέγχου τῆς συνειδήσεως. Ἄμα τῇ προτροπῇ ἡμῶν ταύτῃ, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, ἐλπίζομεν διὰ τῆς σοφολογιότητός σου κατάπαυσιν ταύτης τῆς διενέξεως, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσίν.

Ταῦτα εὐχετικῶς, ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ ἡ εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μετὰ τῆς σοφολογιότητός σου καὶ πάντων τῶν αὐτόθι Χριστιανῶν.

αὐί. Δεκεμβρίου ις'.

Ὁ πρῶην Κωνσταντινουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ἐν Χριστῷ εὐχέτης σου.

ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΙΜΑΤΑΙ ΠΕΝΤΑΡΙΑ ΔΥΟ.

